

INTERVJU

Betka Šuhel Mikolič se pogosto vrača v domače Laško

Str. 22-23

NAŠA TEMA

Dragocenost, ki si jo natočimo iz pip Str. 12-13

CELJE

Jeza zaradi pomanjkanja parkirnih mest Str. 6

novi tednik 79 let

Tednik za Savinjsko regijo / št. 10 / Leto 79 / 7. marec 2024 / Cena 3,50 EUR / www.novitednik.si

Kdo je pozabil na kmečke žene in njihove pravice?

Prejšnji teden je bila v avli Doma II. slovenskega tabora Žalec okrogla miza na temo uveljavljanja pravic kmetič iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Organizacijo je prevzelo Društvo podeželskih žena Občine Žalec v sodelovanju z Medobčinskim društvom invalidov Žalec in Medobčinskim društvom delovnih invalidov Celje. O tej temi so predstavnice društev razpravljale s predstavnicami Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, društva invalidov in poslancema državnega zbora. »Dokler sem bila zdrava, nisem vedela, kako zapleten je pokojninski sistem za kmete, žal še malo bolj za ženske,« pravi Marta Rojnik, predsednica Društva podeželskih žena Občine Žalec. Težave so tudi pri vdovskih pokojninah in drugih storitvah ob morbitivnih boleznih in poškodbah. Str. 8

Foto: Andraž Purg

ROGATEC

»Farsa« pri glasovanju o podražitvah Str. 5

CELJE

Bili smo na srečanju društva anonimnih alkoholikov Str. 24-25

PRILOGA

TV SPORED

ZADETKI

»Radio Celje je bil zame sedem let varna, mehka in ljubeča zibelka. Odskočna deska za kasnejše učenje in piljenje veščin javnega nastopanja.«

Betka Šuhel Mikolič, radijska in televizijska voditeljica

»Spomnim se, da smo otroke za božič vprašali, kaj si želijo za praznično večerjo, in so v en glas rekli, da piščanca. Kakšno veselje smo jim pričarali, ko smo jim ga postregli!«

Iza Zorc, udeleženka trimesečne humanitarne medicinske odprave v Ugandi

»Pot do strokovnosti na kateremkoli področju zahteva veliko trdega dela in vztrajnosti. In ko se z ustvarjalno in vizualno umetnostjo začneš ukvarjati v zrelejših letih, je to precejšen izziv.«

Zhanna Matyunina, ruska umetnica, ki že deset ustvarja v Celju

»Sem še tista stara garda, ki se ji zdi, da besedilo skladbe nekaj pomeni. V rokenrolu ali glasnejši glasbi je v ospredju besedilo refrena, drugih stavkov pa ponavadi ne poznamo tako natančno.«

Aleš Boroš Barni, vodja vračajočega se Barni benda

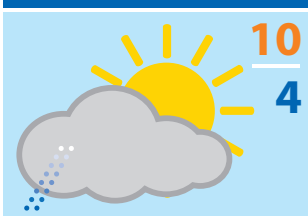

»Človek brez vere je prazen človek. Tudi tisti, ki zase pravi, da ne veruje v nič, veruje v to, da ne veruje v nič. Želimo vrniti izgubljeni koncept verovanja, vere, tega, da je nekaj čudno in neznano. Mislim, da nam to predvsem v razvitem svetu manjka.«

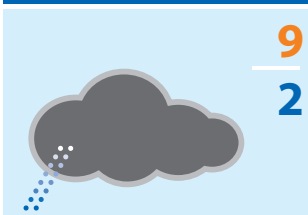
Miha Slapnik, mladinski delavec in pevec

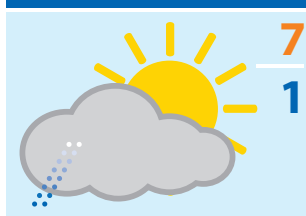
ČETRTEK

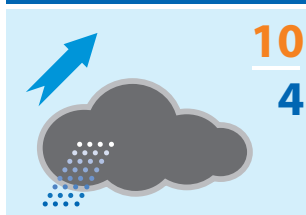
SOBOTA

PETEK

NEDELJA

Vir: ARSO

Ukrepi vznemirjajo spodnjesavinjske kmete

Obisk ministra spremljal protest

Žalski župan Janko Kos v družbi ministra Jožeta Novaka in ostalih predstavnikov delegacije, ki se je minuli petek mudila v Žalcu. (Foto: arhiv ministrstva)

V okviru že enajstega delovnega obiska ob vodotokih po Sloveniji se je minister za naravne vire in prostor Jože Novak v petek mudil v spodnjem delu porečja Savinje. Ob njem so ta del naše regije obiskali še državna sekretarja dr. Lidija Kegljevič Zagorc in mag. Miran Gajšek ter predstavniki direkcije za vode in koncesionarji. Dopoldne je delegacija opravila terenski ogled, popoldne je skupaj z župani pregledala načrt dela na vodotokih v prihodnjih dveh letih. A vsi obiska niso bili veseli. V Žalcu na parkirišču je delegacijo pričakala množica kmetov.

ŠPELA OŽIR

Pred Hotel Žalec se je prišlo približno sto kmetov iz Spodnje Savinjske doline in Šoštanja, ki so med drugim zahtevali vključitev v pogovore o načrtih in izrazili nasprotovanje suhim zadrževalnikom na njihovih zemljiščih. »Ker se pogovarjajo o naši lastnini, o naši zemlji in o naših delovnih mestih, je nedopustno, da ne moremo biti na takih sestankih zraven, da bi nas seznanili, kako in kaj se bo z nami dogajalo,« je bil jasen Rok Sedminek iz Šempetra v Savinjski dolini, ki je bil prav tako eden izmed protestnikov.

»Ker se pogovarjajo o naši lastnini, o naši zemlji in o naših delovnih mestih, je nedopustno, da ne moremo biti na takih sestankih zraven, da bi nas seznanili, kako in kaj se bo z nami dogajalo,« je bil jasen Rok Sedminek.

Delovni obisk

Na delovnem sestanku so predstavniki ministrstva in direkcije županom občin Velenje, Šoštanj, Žalec, Celje, Laško, Vojnik, Dobrna, Vitanje, Mislinja, Vransko in Tabor predstavili že izvedena vzdrževalna dela in izredne ukrepe v letu 2023, predlog programa del javne službe za letošnje leto ter predlog načrta sanacij in investicij v letih 2024 in 2025. Na tem območju porečja Savinje je bilo v okviru izrednih ukrepov v preteklem letu in v

načrt dela, župani bodo v naslednjih 14 dneh podali svoje predloge in priporočila. Pripravili smo tudi predlog dolgoročnega programa sanacij, kjer je obseg del v višini 120 milijonov namenjen trajnemu reševanju zadev. V pripravi je dopolnjena hidrološko hidravlična študija, ki upošteva minule poplave in dolgoročno rešuje odpornost na podnebne spremembe. Pripravlja se tudi celovit program za dolino, v okviru katerega bodo nastali trije državnoprostorski načrti,« je izpostavil minister.

»V pripravi je dopolnjena hidrološko hidravlična študija, ki upošteva minule poplave in dolgoročno rešuje odpornost na podnebne spremembe,« je povedal minister Jože Novak.

Upoštevanje podnebnih sprememb

Pred dvema tednoma je delegacija obiskala vodotoke in občine, ki ležijo v zgornjem delu porečja Savinje. Udeleženci obeh obiskov pa so bili

enotnega mnenja, da je potrebno vodotoke urejati celovito. Državna sekretarka dr. Lidija Kegljevič Zagorc je ob tej priložnosti izpostavila, da mora biti pristop k celovitim ureditvam strokoven, pri čemer je upoštevanje podnebnih sprememb nujno izhodišče za izračun potrebnih volumnov zadrževanja voda. »Pomembno je, da izvajamo ukrepe tako na površju vodotokov, kjer zadržujemo plavje in nanose, kot tudi v nadaljevanju, ko urejamo zadrževanje in nadzorovano razlivanje vodotokov ter

zmanjšujemo erozijske procese vodotokov. Ukrepi, ki jih izvajamo na vodotokih, morajo biti medsebojno usklajeni, saj je treba upoštevati njihovo soodvisnost in stremeti k čim večjemu končnemu učinku v smislu večje poplavne odpornosti.«

Pred žalskim hotelom je ministra pričakalo približno sto kmetov. (Foto: osebni arhiv)

Bolnikom in zdravnikom zmanjkuje potrpljenja

Stavka bo spet podaljšala skrajšane čakalne dobe

Po vsej Sloveniji se nadaljuje tudi sicer najdaljša stavka zdravnikov. Ena izmed posledic se je dokaj jasno pretekli teden pokazala že v Ginekološkem dispanzerju Splošne bolnišnice Celje, od koder so sporočili, da zaradi stavkovnih razmer do nadaljnjega naročanje na redni ginekološki pregled ne bo možno. V bolnišnici pojasnjujejo, da je pri njih soglasje za nadurno delo umaknilo 47 odstotkov zdravnikov. Do zadnjega februarskega dne pa so umik soglasja preklicali trije zdravniki. V bolnišnici so reorganizirali delo, pravijo, da sta prioriteta predvsem nemoteno delovanje urgentnega centra in zagotovitev neprekinjenega zdravstvenega varstva. Sicer pa v bolnišnici priznavajo, da se bodo na račun stavke znova podaljšale čakalne vrste na področju nenujnih ambulantnih specialističnih dejavnosti in na področju funkcionalne diagnostike. To bo pomenilo dodaten udarec bolnišnici, ki je uspela lani čakalne vrste skrajšati.

SIMONA ŠOLINIČ

Čeprav večina bolnikov, ki so imeli preglede ali posege v celjski bolnišnici, zaenkrat pravi, da večjih težav ni bilo, pa se že pojavljajo zgodbe bolnikov, ki so jim preglede ali posege prestavljali za daljši časovni rok. Slednji zapise o tem objavljajo tudi na družbenih omrežjih, kjer številne potrpežljivost in razumevanje do zdravniške stavke minevata. Na to v zadnjih dneh opozarjajo tudi varuhi pacientovih pravic povsod po Sloveniji. Javnost jezi predvsem dejstvo, da niso vse bolnišnice stavka-jočim zdravnikom odvzele

soglasij za delo pri drugem delodajalcu. Vodstvo celjske bolnišnice se za takšno potezo prav tako zaenkrat še ni odločilo, trenutno naj bi čakalo na pravno razlago, ki bo potrdila pravilnost takšnega ravnanja. V vmesnem času pa se je vodstvo odločilo, da bodo vsi zdravniki v bolnišnici, ki so umaknili soglasja za nadurno delo, zaradi kadrovskega primanjkljaja razpisani v bolnišnici za vseh 48 ur tedensko. To dejansko predstavlja odvzem soglasja, saj so se zdravniki, ki so umaknili soglasja za nadurno delo, sami odločili, da tedensko ne

Celjska bolnišnica je, kot je znano, sicer še vedno v fazi izgradnje nadomestne novogradnje. Trenutno izvajajo tako imenovano Etapo 1.c, ki predvideva dokončanje in opremljanje drugega, tretjega in petega nadstropja nad urgentnim centrom. V te prostore bodo umestili kardiološki oddelek, oddelek ORL in varen podatkovni center. Urad RS za nadzor, kakovost in investicije v zdravstvu je v začetku februarja sicer izdal sklep o začetku postopka oddaje javnega naročila, katerega predmet je izdelava projektne dokumentacije za dokončanje in opremljanje prve etape nadomestne novogradnje. (Foto: arhiv NT/Sherpa)

Sodelovanje družinskih zdravnikov

Posledicam stavke se tako le ne bo dalo popolnoma izogniti. »Težave z organizacijo dela pričakujemo na področju radiologije in infektologije ter na manjših internističnih oddelkih,« dodajajo. Ker pa v celjskem urgentnem centru že vrsto let opozarjajo na težavo s pomanjkanjem družinskih zdravnikov, ki bi

dežurali v službi nujne medicinske pomoči, smo na bolnišnico naslovili tudi vprašanje, kako je s tem vidikom ob tokratni stavki. »Zdravniki družinske medicine so se v zadnjih mesecih sicer vključevali v zagotavljanje neprekinjenega zdravstvenega varstva, vendar bodo zaostrene stavkovne razmere zahtevale bistveno večji angažma vseh zdravnikov celjske regije. Hkrati sta interes za sodelovanje v Pediatričnem urgen-

tnem centru Celje pokazali dve zdravnici pediatrijni celjske regije,« so nam odgovorili.

Nov oddelek nevrokirurgije

Svet zavoda Splošne bolnišnice Celje je pred dnevi obravnaval in sprejel letno poročilo za leto 2023. Kot pravijo v bolnišnici, so lani uspeli izboljšati poslovni izid. Izgubo iz leta 2022, ki je znašala 8,29 milijona evrov, so uspeli znižati na 3,72 milijona evrov. V bolnišnici ob tem dodajajo, da so lani kljub splošnem povečanju števila čakajočih uspeli zmanjšati čakalne vrste na področjih radiologije, kolo-noskopije, prvih pregledov v kardiologiji, okulistike, preventivnih pregledov v ginekologiji ter na področjih operacij kolena, travmatologije, nevrokirurgije in pri operacijah kile ter v antikoagulacijski ambulanti. Vprašanje pa je, glede na to, da bolnišnica sama omenja možen porast čakalnih vrst zaradi stavke, kako dolgo bodo tako spodbudni podatki veljali.

Svet zavoda je sprejel tudi program dela in finančni načrt za letošnje leto. Na naše vprašanje, katere naložbe bolnišnica načrtuje letos, v vodstvu omenjajo predvsem enajstmilijonsko naložbo iz lastnih sredstev in donacij za nabavo dveh RTG aparatov, 6 operacijskih miz, opreme na oddelku za interno intenzivno medicino in na odseku za interno medicino operativnih strok, zamenjali naj bi tudi aparat za robotsko kirurgijo. Bolnišnica za letos optimistično napoveduje tudi ustanovitev samostojnega oddelka nevrokirurgije.

Obiskovalci Muzeja novejšje zgodovine Celje si bodo lahko do sredine aprila ogledali primer dobre prakse spopadanja s stanovanjsko krizo.

Dunajska stanovanja zgled za celjska

Celjski muzej novejšje zgodovine od prejšnjega četrтка gosti razstavo Dunajski model socialnih stanovanj. Ta prikazuje več kot sto let star model gradnje socialnih stanovanj v avstrijskem glavnem mestu, kjer kar četrtina meščanov živi v teh stanovanjih. Razstava je nastala v sodelovanju med Avstrijskim kulturnim forumom Ljubljana, Mestno občino Celje, Muzejem novejšje zgodovine Celje (MNZC) in organizacijo Wiener Wohnen, ki na Dunaju skrbi za socialna stanovanja. MNZC bo razstavo gostil do 14. aprila, do takrat se bodo v Celju zvrstili tudi številni spremljevalni dogodki.

Razstavo je odprla avstrijska veleposlanica v Sloveniji Elisabeth Ellison - Kramer, tudi sama Dunajčanka, ki je povedala, da je vesela, da bo

Celjanom na ogled primer dobre prakse spopadanja s stanovanjsko krizo. »Zgodovina gradnje socialnih stanovanj sega v čas, ko Dunaj ni bil le glavno

mesto velikega cesarstva, ampak tudi prostor, kamor se je priseljevalo izjemno veliko ljudi,« je povedala veleposlanica. Dodala je še, da je ravno gradnja teh stanovanj dvignila kakovost življenja meščanov in na Dunaju rešila ne le stanovanjski problem, ampak tudi nekaj zdravstvenih. Zaradi slabih bivanjskih pogojev so se po mestu namreč širile številne bolezni.

V Celju primanjkljaj javnih stanovanj

»Celje ima med slovenskimi mestnimi občinami najvišji delež javnih najemnih stanovanj. Družba Nepremičnine Celje

upravlja z več kot 2000 takšnimi stanovanji,« je na odprtju razstave povedal celjski župan Matija Kovač. Dodal je, da je ta razstava bila postavljena v Celje ob ravno pravem času, saj na občini začenjajo s snovanjem stanovanjskega programa. »V sklopu tega smo pred kratkim izvedli anketo z naslovom »Pa ki ti živiš?«, s katero smo želeli ugotoviti, kakšne so stanovanjske potrebe v mestu, kako prebivalci ocenjujejo kakovost bivanja in kakšne so njihove želje in pričakovanja glede bivanja,« je še povedal. Potrebe po tem tipu stanovanj so v Celju velike, na nedavni javni razpis družbe Nepremičnine Celje za 150 neprofitnih najemnih stanovanj se je prijavilo 640 prosilcev.

Vodja oddelka za mednarodno sodelovanje »Wiener Wohnen« Christian Schantl, ki je tudi avtor razstave, je povedal, da njihova družba opravlja z okoli 220.000 stanovanji. V šali je še dodal, da je to štirikrat več, kot je prebivalcev Celja. Na odprtju razstave je še povedal: »Dvig cen zemljišč, visoki stroški gradnje, energetska draginja ter številni drugi dejavniki predstavljajo velik izziv, s katerim se srečujejo vsi, ki si želijo urediti svojo stanovanjsko situacijo. Večji del Evrope se sooča s stanovanjsko krizo, ki pa ne zadeva le revnejšega prebivalstva. Razstava kaže, kako se Dunaj uspešno spopada s težavami, ki pestijo Evropo.«

Direktor muzeja, ki gosti razstavo, Tonček Kregar, je ob odprtju razstave povedal, da sta stanovanjska in bivalna kultura tesno povezani s področjem dela in vsebinami, s katerimi se ukvarja v muzeju. Ob tej priložnosti je izpostavil zgodovino stanovanj v Celju in meščansko stanovanje, ki si ga bo mogoče v kratkem ogledati v prenovljeni Fotohiši Pelikan. »V muzeju se ukvarjamo tudi s proučevanjem modernizacijskih in urbanizacijskih tokov po drugi svetovni vojni. S tem, kako so gradili nove stanovanjske soseske, z njimi pa so se spreminjali način življenja ter kulturni in bivanjski vzorci prebivalcev našega mesta,« je še povedal Kregar.

JF, foto: Andraž Purg

Na razstavi so obiskovalce pozdravili avtor razstave Christian Schantl, direktor MNZC Tonček Kregar, avstrijska veleposlanica Elisabeth Ellison - Kramer in celjski župan Matija Kovač.

Zadnji veliki projekt v Uniturjevem rekreacijskem središču na Rogli je postavitve sodobne šest-sedežnice z ogrevanimi sedeži in zaščitnimi kabinami, ki je začela obratovati decembra lani. V sklopu naložbe, ki je bila vredna 11,4 milijona evrov, od tega je osem milijonov evrov prispevala država, so še leteči tobogan, bike park, gozdni pustolovski izziv in steza za gorske vozičke. (Foto: arhiv NT/Andraž Purg)

Prihodki zreške družbe v letu 2023 nekoliko upadli

Unior lani spet v rdečih številkah

Unior je objavil nekaj nerevidiranih podatkov o poslovanju svoje skupine in matične družbe. Pojasnila, zakaj je skupina lani ustvarila manj prihodkov od prodaje in občutno manj dobička kot v letu 2022 in zakaj je matična družba ob približno enakem obsegu prihodkov kot predlani poslovno leto zaključila z izgubo, bodo javnosti znana konec aprila, ko bo objavil revidirano letno poročilo za leto 2023.

JANJA INTIHAR

Uprava Uniorja je v poročilu opozorila, da bodo končni podatki o poslovanju skupine in matične družbe morda nekoliko drugačni. »Podatki še niso revidirani in vsaka ugotovitev oziroma zahteva revizijske družbe do drugačnega izkazovanja postavk, predvsem tistih, ki se nanašajo na postopke za prodajo odvisnih družb Unitur in Unior Components ter deleža v družbi Štore Steel, lahko pomembno vpliva na končne rezultate poslovanja in na morebitna odstopanja od objavljenih nerevidiranih podatkov,« je navedla uprava, ki jo bo le še nekaj mesecev vodil Darko Hrastnik.

Celotna skupina z dobičkom

Skupina Unior, v kateri je poleg matične družbe v

Zrečah še trinajst podjetij, od tega jih je enajst v tujini, je po nerevidiranih podatkih lani ustvarila 287,7 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je približno šest milijonov evrov več kot leta 2022. Čisti dobiček je znašal 3,7 milijona evrov in je od lanskega nižji za 6,5 milijona evrov. Za razliko od celotne skupine je matična družba lanske poslovno leto zaključila z izgubo. Znaša 832 tisoč evrov. Prihodki od prodaje so znašali 204,6 milijona evrov in so bili od predlanskih višji le za približno 55 tisoč evrov.

V letu 2022 je Unior imel pet milijonov evrov čistega dobička. Da bo poslovni izid v letu 2023 občutno slabši od predlanskega, so nakazali že rezultati poslovanja v prvih devetih mesecih, ko je čisti dobiček znašal manj kot pol

milijona evrov. Vendar takrat v Uniorju možnosti izgube niso omenjali. Tolikšno znižanje dobička so pojasnjevali z višjimi stroški financiranja in z dejstvom, da je bil predlanski dobiček višji tudi zaradi prodaje deleža v romunski družbi Unior Tepid, za katerega so dobili 1,7 milijona evrov.

Višje finančne obveznosti

Finančne obveznosti Uniorja so konec lanskega leta znašale 97 milijonov evrov, kar je 13 milijonov evrov več kot eno leto prej. Finančne obveznosti skupine so se lani v primerjavi z letom 2022 zvišale za 17 milijonov evrov, na 121,7 milijona evrov. Zreška družba se že več let spopada z veliko zadolženostjo in stara posojila

odplačuje z najemanjem novih. Aprila lani je s konzorcijem bank podpisala pogodbo o reprogramiranju posojila, ki ga je najela leta 2016 in bi ga morala odplačati v letu 2023, ko ji je za odplačilo ostalo še 55 milijonov evrov. Pogodba določa, da bo Unior v treh obrokih dobil 97 milijonov evrov posojila, njegova hčerinska družba Unitur pa v dveh obrokih 11 milijonov evrov. Družbi morata denar vrniti v sedmih letih.

V novi posojilni pogodbi se je Unior zavezal, da bo prodal družbo Unitur, nekaj več kot 29-odstotni delež v štorski jeklarni in 100-odstotni delež v srbski orodjarni Unior Components. Postopka za prodajo Uniturja in srbske družbe sta se začela septembra lani in v Zrečah pričakujejo, da bosta zaključena v drugi polovici leta 2024. Po neuradnih informacijah spletnega portala Finance naj bi se za nakup zanimala Ivo Boscarol in Marjan Batagelj, vendar ne eden ne drugi o tem, da sta res poslala nezavezujočo ponudbo, ne daje

nobenih informacij, molčijo tudi v Uniorju.

Unior je za svojo turistično družbo, ki upravlja terme v Zrečah in rekreacijsko središče na Rogli, z daljšimi ali krajšimi prekinitvami išče kupca že od decembra leta 2019. Prodajo je nazadnje prekinil aprila lani. Kot razlog je navedel negotove razmere v turistični dejavnosti zaradi pandemije koronavirusa in vojne v Ukrajini, kar naj bi bistveno vplivalo na ceno, ki bi jo rad iztržil za to svojo družbo.

Podatkov, kako je Unitur posloval lani, še ni, znano je le, da je v prvih devetih mesecih v primerjavi z enakim predlanskim obdobjem prihodke povečal za 14 odstotkov. V letu 2022 je imel 23,1 milijona evrov prihodkov od prodaje in pol milijona evrov čistega dobička.

Kmalu novo vodstvo

Informacij o tem, kako je s postopkom za prodajo Uniorjevega deleža v družbi Štore Steel, je bolj malo. Za

zdaj je uradno znano le to, da ga vodi NLB in da svojega deleža v jeklarni ne bo prodal le Unior. V celjski družbi Kovintrade, ki je 15-odstotna lastnica štorske železarne, so namreč že lani potrdili, da so se pridružili konzorciju prodajalcev, svoj 20-odstotni delež pa naj bi bila pripravljena prodati tudi družba pooblaščenca Železar, vendar le pod pogojem, da bo cena primerna.

Kot je že znano, bo vodenje Uniorja, druge največje proizvodne družbe na Celjskem, 1. junija prevzel Robert Vuga. Darko Hrastnik, ki družbo vodi od leta 2012, je novembra lani nadzorni svet obvestil, da ne namerava kandidirati še za en mandat predsednika uprave. Vuga trenutno vodi eno od petih dejavnosti nemške skupine EGO, ki je večinska lastnica cerkniške Ete. V uniorju ne bo novinec, saj je lani pol leta vodil njegov nadzorni svet, a je 12. decembra, ko so ga imenovali za predsednika uprave, odstopil s tega položaja.

Prihodnji teden marčni peterček

Od 15. do 17. marca bo na celjskem sejmišču pet sejmov, ki jih bo mogoče obiskati le z eno vstopnico. Že tradicionalnim sejmom Altermed & Flora, ApiSlovenija in Festival kave Slovenija se bosta pridružila se sejmem Dnevi lovstva, ki so ga v Celju lani pripravili prvič, ter sejmem Dnevi športnega strelstva, ki je letošnja novost.

V družbi Celjski sejem tudi za letošnje marčne sejme napovedujejo bogato ponudbo ter številne dogodke, prikaze, predavanja in najrazličnejša tekmovanja. Na sejmu Altermed & Flora bodo obiskovalci lahko spoznali številne izdelke in storitve s področij alternativne medicine in naravne samooskrbe ter se podučili o pripomočkih in vzgoji rastlin po naravni poti. Na sejmu ApiSlovenija bodo na ogled najnovejša oprema, materiali in tehnologije, ki so potrebni za uspešno čebelarjenje, najnovejšo ponudbo opreme in pripomočkov bo razstavljena tudi na sejmu Dnevi lovstva. Veliko zanimanje obiskovalcev bodo zagotovo pritegnili Dnevi športnega strelstva. Gre namreč za prvi tovrstni sejem v Sloveniji, ki je namenjen tako ljubiteljskim kot profesionalnim navdušencem športnega strelstva. Festival kave bo letos še bogatejši kot prejšnja leta, saj se bodo ponudnikom najbolj priljubljenega napitka na svetu pridružili že slovenski izdelovalci gina, slaščic, čajev in vina.

Jl

Dividende z zamudo tudi v Termah Olimia

Tako kot v Cinkarni Celje in Cetisu so tudi v Termah Olimia del bilančnega dobička iz leta 2022 namenili za dividende. Zaradi državne pomoči za blažitev visokih cen električne energije dobička lani niso smeli izplačati.

Da bodo o delitvi bilančnega dobička odločali na začetku leta 2024, je direktor term Florjan Vasle napovedal že po lanskem skupščini. Takrat sta uprava in nadzorni svet predlagala, naj dobiček v višini 11 milijonov evrov ostane nerazporejen, tudi zato, ker so se v podjetju odločili za več naložb. Zastopnica države, ki je skupaj s Kapitalsko družbo in Slovenskim državnim holdingom 100-odstotna lastnica Term Olimia, takšnega predloga ni podprla in na seji o delitvi dobička ni bil sprejet noben sklep.

Za razliko od obeh celjskih družb so bili v Termah Olimia pri delitvi bilančnega dobička bolj skromni. Država se je odločila, da si bo na račun dividend izplačala le nekaj več kot 700 tisoč evrov. Malo manj kot štiri milijone evrov dobička je razporedila v rezerve, o uporabi preostanka dobička v višini 6,4 milijona evrov pa bo odločala v naslednjih letih.

Jl

Odstopil nadzornik cinkarne

Prejšnji teden je odstopil član nadzornega sveta Cinkarne Celje Mitja Svoljšak. Zastopal je Slovenski državni holding, ki je največji posamični lastnik celjske družbe.

Mitja Svoljšak, sicer strokovni direktor oddelka za upravljanje finančnih naložb v SDH, je bil za člana nadzornega sveta cinkarne imenovan junija 2021. Nadomestil je Aleša Skoka, ki je 1. januarja istega leta v celjskem podjetju začel svoj polni 5-letni mandat predsednika uprave.

V sicer 6-članskem nadzornem svetu cinkarne so kot predstavniki kapitala še Mario Gobbo, v Italiji živeči ameriški finančnik, ljubljanski odvetnik Luka Gaberščik in direktor zavarovalnice Grawe David Kastelic. Jože Koštomaj in Aleš Stevanovič v nadzornem svetu zastopata zaposlene.

Jl

Pred leti uspešen, zdaj »počiva« v predalu

Je Celje pozabilo na projekt za internacionalizacijo gospodarstva?

Pred osmimi leti je Mestna občina Celje v okviru strategija razvoja gospodarstva ustanovila komisijo za internacionalizacijo, ki bo spodbujala sodelovanje in povezovanje med domačimi in tujimi podjetji. Projekt je poimenovala Celje International, vanj so se vključili še regionalna gospodarska zbornica, območna obrtna zbornica, Razvojna agencija Savinjske regije, Inkubator Savinjske regije, Klub podjetnikov Zlatorog ter družbi Kovintrade in Celjski sejem. V času korone je projekt zastal, a je v predalu ostal tudi potem, ko so razmere spet postale normalne. Vodstvo Mestne občine Celje zdaj napoveduje, da ga bo letos obudilo.

JANJA INTIHAR

Projekt Celje International je z organiziranjem poslovnih srečanj in mednarodnih poslovnih forumov v domačem mestu ter z obiski podjetnikov v tujini nekaj let podpiral prodor srednjih in malih podjetij s Celjskega na zunanje trge. Zaradi korone so se poslovne konference morale preseliti na splet, a jih ni bilo veliko. Leta 2020 je organizacijski vodja projekta Primož Kristan odstopil, občini pa kljub imenovanju nove komisije ni več uspelo oživeti srečanj domačih in tujih gospodarstvenikov. »Letos bomo projektno skupino zastavili na novo in verjamemo, da bo projekt Celje International v prihodnje znova konkretnije zaživel,« so na naše vprašanje, kaj bo s projektom, odgovorili iz kabineta župana.

Most med jugovzhodno in zahodno Evropo

Predvsem po zaslugi organizacijskega vodje **Primoža Kristana** je komisija za internacionalizacijo v Celju leta

lahko pa postane mesto, ki bo most med jugovzhodno in zahodno Evropo. »Želimo, da bi se v Celju odslej srečevali podjetniki, si izmenjevali izkušnje ter se dogovarjali o možnostih sodelovanja pri mednarodnih projektih in o skupnih nastopih na tretjih trgih,« je o ciljih mednarodnega poslovnega foruma povedal takratni predsednik mestnega odbora za gospodarstvo Miloš Rovšnik.

Poslovna srečanja in forumi

Skupina je v naslednjih nekaj letih s svojim delom dokazala, da s projektom internacionalizacije misli resno. Poleg mednarodnega foruma v času Mosa je vsako leto pripravila še najmanj eno poslovno srečanje, večkrat

na leto je skupaj z domačimi podjetniki na obiskih v tujini iskala možnosti poslovnega sodelovanja. Podjetniki iz Celja in celotne regije so se o pogojih poslovanja v tujini lahko seznanili na poljsko-slovenskem, indijsko-slovenskem, nemško-slovenskem in hrvaško-slovenskem večeru, skupina je pripravila tudi srečanje, na katerem so sodelovali predstavniki gospodarskega oddelka britanskega veleposlaništva v Sloveniji, med zadnjimi je bil še poslovni večer, namenjen spoznavanju turškega trga. Kot je takrat dejal Primož Kristan, je v prvem letu delovanja marsikdo dvomil v uspeh skupine za internacionalizacijo. Po treh letih so se dvomi razblinili, saj so v marsikaterem podjetju prav zaradi srečanj doma in v tujini dobili zagon za prodor na tuje trge.

Celjski forumi (najbolj uspešen je bil leta 2018, ko se

je 160 udeležencev iz devetih držav srečalo z uglednimi strokovnjaki iz tujine) in poslovna srečanja so domačim podjetnikom in skupini za internacionalizacijo odprli tudi vrata na podobne dogodke v tujini. Bili so na Hrvaškem, v Katovicah na Poljskem, v Singenu v Nemčiji, na Češkem, na investicijskih konferencah v Londonu in Istanbulu ...

Zadnje srečanje aprila 2022

Ko se je začela korona, so se poslovne konference morale preseliti na splet, a jih ni bilo veliko. Projekt je začel ugašati. Tudi potem, ko so razmere postale spet normalne, komisija za internacionalizacijo ni več delala. Zadnja poslovna konferenca, ki je bila pod okriljem projekta Celje International, je bila aprila leta 2021, pa še to na željo bolgarskih gospodarstvenikov, ki so bili v Celju na Mednarodnem industrijskem sejmu. Pod okrilje projekta so na občini »stlačili« tudi obisk svetovne razstave Expo v Dubaju, ki pa je bil bolj turističen kot strokoven.

V primeru želje Celjanov, da bi mesto in tudi celotna celjska regija na področju gospodarstva in še zlasti turizma postala v Evropi bolj prepoznavna, se je znova pokazalo, da uspešnost nekega projekta ni odvisna samo od tega, kako dober je, ampak tudi od ljudi, ki ga vodijo. Že leta 2020 je namreč organizacijski vodja Primož Kristan obvestil občino, da odstopa s tega mesta in predlagal novo vodjo. Tudi predlog, kako naj skupina za internacionalizacijo deluje v prihodnje, je pripravil, a so na občini njegove predloge zavrnil in marca 2021 imenovali novo komisijo ter za njenega predsednika izbrali Tomaža Benčino, direktorja regionalne gospodarske zbornice. Benčina je lani odstopil z mesta predsednika, a pravi, da bo pri projektu, če ga bo občina znova obudila, rad sodeloval z nasveti.

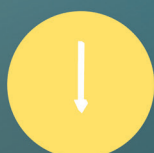
»Če bo projekt Celje International res spet zaživel, bodisi v takšni obliki, kot je bil nekoč ali kako drugače, bom zelo vesel. Tudi pri pripravi dogodkov bom pomagal, če me bodo potrebovali,« pravi tudi Primož Kristan. Na občini so ga sicer vprašali, ali bi znova prevzel mesto organizacijskega vodje, a je njihovo ponudbo zavrnil. Pravi, da nima časa in tudi dela z organizacijo poslovnih večerov in forumov je zelo veliko.

Podjetniki iz Celja in celotne regije so se o pogojih poslovanja v tujini lahko seznanili na številnih srečanjih, ki jih je pripravila skupina za internacionalizacijo gospodarstva. Fotografija je s hrvaško-slovenskega večera leta 2019. (Foto: arhiv Celje International)

IŠČE SE:
tehnične,
socialno
družbene,
procesne in
druge inovacije.

SLOGAN
Neumnih
inovacij NI!
Neumno bi bilo,
če jih ne bi
iskali!

PRIZNANJA IN
NAGRADE
Najboljšim
5
inovacijam.

DENARNE
NAGRADE
V višini
povprečne
managerske
plače.

DOSEŽKI
205
inovatorjev
in 125
inovacij!

ROK ZA PRIJAVO
08. 04. 2024

Več info

www.ra-savinja.si

Razpis INOVATOR LETA SSD 2023

12 let sodelovanja vseh šestih občin Spodnje Savinjske doline.

CELJE – Prebivalci Gregorčičeve ulice se pritožujejo

Jeza zaradi pomanjkanja parkirnih mest

Po družbenem omrežju Facebook te dni kroži zapis občanke o parkirišču v Gregorčičevi ulici v Celju. Nekateri stanovalci so kritični do tega, kot je zapisano, da je 11 parkirnih mest namenjenih varovanim stanovanjem v prenovljeni t. i. Vili Vodnikova, medtem ko naj bi morali drugi, ki v večstanovanjskih stavbah bivajo že več desetletij, zdaj parkirati drugje, saj pogosto tam ni dovolj parkirišč. Ponoči naj bi nekateri parkirali tudi na označeni intervencijski poti.

SIMONA ŠOLINIČ

Parkirišče v Gregorčičevi ulici je bilo že ob pripravi prostorskega akta, ki je narekoval prenovno območje, namenjeno uporabi stanovanj, ki jih Mestna občina Celje umešča v prenovljeno Vilo Vodnikova na Vodnikovi 14. »Zagotavljanje parkirišč je namreč pri varovanih stanovanjih nujen predpogoj za pridobitev uporabnega dovoljenja za stavbo in jih zato nismo mogli zagotoviti na drugi lokaciji,« pravijo na Mestni občini Celje.

Druga možnost

Na občini še poudarjajo, da je omenjeno parkirišče sicer v dopoldanskih urah namenjeno mešani uporabi stanovanj

in obiskovalcev, v popoldanskih urah pa ga pretežno uporabljajo le stanovalci, ker je obiskovalcev tem času v mestu manj. »Situacijo na parkirišču nenehno spremljamo, pogosto tudi zgoraj zjutraj in v poznih popoldanskih urah, pri čemer ugotavljamo, da je mešani sistem, ki smo ga uvedli, primeren za vse uporabnike. V času, ko stanovalci parkirišče najbolj potrebujejo za svoje potrebe (v popoldanskih urah in zvečer), je prostih parkirnih mest dovolj,« še dodajajo na občini. Ob tem pojasnjujejo, da so stanovalec, ki imajo parkirno dovolilnico v Gregorčičevi ulici, omogočili, da lahko s njo parkirajo tudi na

bližnjem parkirišču Spodnji grad, ki je od Gregorčičeve ulice oddaljeno približno 200 metrov. Gre za ugodnost, ki je predvidena le za imetnike dovolilnic za to parkirišče, saj druge dovolilnice za prebivalce starega mestnega jedra tovrstnih kombinacij ne omogočajo,« še dodajajo na občini. A nekateri stanovalci menijo, da je parkirišče Spodnji grad čez dan prezasedeno.

Vselitve v prvi polovici leta

Februarja so sicer iz družbe Nepremičnine Celje sporočili, da izvajalci v objektu Vila Vodnikova zaključujejo obrtniška in instalacijska dela. Družba Nepremičnine Celje, izvajalec gradbenih del Kograd Igem in projektant Studio List pa, da pripravljajo dokumentacijo za tehnični pregled in pridobitev uporabnega dovoljenja. V stanovanjskem objektu bo na voljo dvanajst oskrbovanih stanovanj za starejše pare in posameznike. Razpis za dodelitev stanovanj bo na spletni strani

družbe Nepremičnine objavljen v pomladnih mesecih. Stanovanja bodo za vselitev na voljo v prvi polovici letošnjega leta. Lani, ob najavi začetka gradbenih del, so sicer pri Nepremičninah obljubili, da se bodo upravičenci v

stanovanja lahko vselili že v začetku tega leta. Projekt Vila Vodnikova financira Evropska unija v okviru Načrta za okrevanje in odpornost. Vreden je več kot milijon evrov.

Ker je stavba v neposredni bližini Zdravstvenega doma

Celje, Splošne bolnišnice Celje, postaje lokalnega potniškega prometa, lekarne, trgovine, bančnih, upravnih in drugih storitev, pri Nepremičninah ocenjujejo, da bo šlo za dobro priložnost za kakovostno bivanje starejših občanov.

Varovanim stanovanjem pripada 11 parkirnih mest. (Foto: SŠol)

Svit samo na Celjskem rešil več kot 4 tisoč ljudi

CELJSKO – »Več kot 4100 odkritih rakov debelega črevesa in danke v 15 letih delovanja ter pri več kot 31.700 osebah odstranjene predrakave spremembe. To so ključni poudarki presejalnega Programa Svita za celotno Slovenijo,« pravijo na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje. Kakšna pa je odzivnost v programu na našem območju?

Lani je bila odzivnost v programu v naši regiji 65-odstotna. Glede na statistične podatke se vabilu Svita na pregled še vedno bolj odzovajo ženske. Najvišja odzivnost pa je lani bila v občinah Gornji Grad, Laško, Tabor in Polzela. Občine z nižjo odzivnostjo pa so, kot v letih do zdaj, še vedno Kozje, Rogaška Slatina in Rogatec. »Ob 15-letnici presejalnega programa Svita z zadovoljstvom ugotavljamo, da na Celjskem trenutno ni občine, ki bi imela odzivnost v programu v povprečju nižjo od 50 odstotkov.

Le v eni od občin, v Rogatcu, je odzivnost pri moških 47-odstotna,« pravi koordinatorica preventivnega Programa Svita za celjsko regijo pri NIJZ Tatjana Škornik Tovornik. Dodaja, da odzivnost vabljenih v Svit z leti nekoliko niha, kljub temu pa zaznavajo naraščanje odzivnosti.

Osveščanje z ambasadorki

V celjski regiji se v promocijo Programa Svita aktivno vključuje pet ambasadork. Ti so svojo izkušnjo z rakom ali izkušnjo s Svitom pripravili deliti z drugimi. Ambasadorki na Celjskem so Stanka Drobnak iz Šmarja pri Jelšah, Sonja Punčuh iz Slovenskih Konjic, Ana in Milan Koren iz Velenja in Alojz Antlejš iz Dobja.

Strokovnjaki iz celjske enote NIJZ bodo v sodelovanju z ambasadorki, Društvom za boj proti raku regije Celje, Centrom za krepitev zdravja Zdravstvenega

doma Celje, Onkološkim inštitutom Ljubljana in Fakulteto za zdravstvene vede v Celju marca in aprila pripravili informativno-svetovalne dogodke, ki bodo osredotočeni na informiranje o preprečevanju raka in zgodnje odkrivanje ter v spodbujanje zdravega življenjskega sloga.

Danes, 7. marca, bodo do 18. ure prisotni v Citycentru Celje, kjer bodo strokovnjaki obiskovalce seznanjali s splošnimi priporočili proti raku in izvajali brezplačne meritve krvnega tlaka. Dan kasneje bo preventivna delavnica tudi v Planetu Tuš v Celju, kjer bodo poudarili pomen zdravega življenjskega sloga in duševnega zdravja pri preprečevanju rakavih obolenj. Strokovnjaki bodo med 15. in 17. marcem prisotni tudi na Sejmu Altermed/Green Vita Celje, nato v središču Celja na Dan zdravia, ki bo 6. aprila, ter v Šentjurju ob Tednu zdravega mesta, in sicer 10. aprila.

SŠol

V 15 letih delovanja Programa Svita je bilo v naši regiji odkritih 500 primerov raka na debelem črevesu in danke, pri 4701 osebi pa so na podlagi preventivnega pregleda odkrili in pravočasno odstranili predrakave spremembe. (Foto: NIJZ)

Ker bo pri podvozu do sredine marca popolna zapora, bo obvoz urejen po vzporednih cestah. (Foto: TS)

Zapora podvoza, previdno pri prečkanju glavne ceste

ŠENTJUR – Vse jasnejše oblike dobiva kolesarska povezava, ki jo Direkcija republike Slovenije za infrastrukturo (DRSI) gradi v Občini Šentjur. Zaradi ureditve mostu čez Pešnico in podvoz bo to soboto med 7. in 17. uro zaprta ta povezava med Hruševcem in središčem mesta. Popolna zapora bo tudi od ponedeljka, 11. marca, do petka, 15. marca, med 8. in 17. uro. Veliko ljudi se sicer sprašuje, ali bo za kolesarje varno prečkanje glavne ceste na območju v bližini Lidla in pred šentjursko tržnico.

Z Občine Šentjur so sporočili, da je UE Šentjur pri Celju za kolesarsko povezavo Šentjur–Grobčno–Šmarje pri Jelšah za prečkanje podvoza in Pešnice izdala gradbeno dovoljenje za postavitve montažnega mostu.

Občina se je odzvala tudi na vprašanje, ali bo za kole-

sarje varno prečkanje glavne ceste v bližini Lidla in tržnice. V službi za odnose z javnostmi so pojasnili, da sta navedeno rešitev pripravila projektant, ki je izdelal projekt, in recenzent, ki ga je pregledal. Na območju prečkanja državne ceste so bili zgrajene dodatne ovire za fizično omejevanje hitrosti vožnje, hitrost je omejena na 50 kilometrov na uro, vozniki pa bodo opozorjeni, da je na obravnavani točki prehod. Na občini še pravijo, da bodo morali biti na omenjenem mestu prečkanja glavne ceste bolj previdni vsi udeleženci v cestnem prometu. »Z upoštevanjem pravil in s strpnostjo se bomo navedli tudi novega prehoda in večje prisotnosti kolesarjev. Kolesarji pa bodo morali pri prečkanju upoštevati, da so šibkejši udeleženci v prometu in da morajo pri prečkanju državne ceste preveriti, ali je

prečkanje varno in ali je prehod prost.«

Nekaterim lastnikom dodatna pojasnila

V Šentjurju izbrani izvajalec trenutno gradi dva kraka glavne državne kolesarske povezave, in sicer Celje–Štore–Šentjur in Šentjur–Grobčno–Šmarje pri Jelšah–Rogaška Slatina–Rogatec. Gradnja obeh krakov kolesarske povezave se počasi zaključuje, saj mora biti končana do sredine leta. Na občini pravijo, da gradnja mineva brez večjih zapletov. »Občina je od lastnikov zemljišč pridobila vsa potrebna soglasja za posege v zemljišča. Ob začetku gradnje so nekateri lastniki potrebovali dodatna pojasnila glede posegov, kar DRSI uspešno rešuje v sodelovanju z Občino Šentjur.«

TS

V Rimskih Toplicah so v letu 2022 s sredstvi iz participativnega proračuna postavili otroška igrala pri gasilskem domu (na fotografiji), lani so obnovili in nadgradili del škarpe v plezalno steno ob medgeneracijskem parku. (Foto: Turistično društvo Rimske Toplice)

LAŠKO – Pravilnik o participativnem proračunu med svetniki izzval številne pomisleke

Priložnost za gradnjo močnejše in bolj povezane skupnosti

Občina Laško participativni proračun izvaja od leta 2021. Doslej je veljalo, da je imela vsaka krajevna skupnost v občini na leto na voljo deset tisoč evrov za uresničitev predlaganih projektov, letos pa se obetajo nekatere novosti pri razdeljevanju denarja. Nov pravilnik o postopku izvedbe participativnega proračuna je med svetniki izzval nemalo pomislekov in strahu. Opozarjali so, da bodo zlasti manjši kraji v občini zelo težko prišli do tega denarja oziroma uresničitve zelenih projektov, a so pravilnik naposled le potrdili.

BOJANA AVGUŠTINČIČ

Razdeljevanje sredstev za namen izvajanja participativnega proračuna doslej ni bilo urejeno s pravilnikom in potrjeno na občinskem svetu. Edini ključ za razrez sredstev je bila delitev na devet območij krajevnih skupnosti. Takšen način delitve po mnenju občinske uprave ni upošteval smiselnih kazalnikov za razrez sredstev, kot so na primer površina območja, poseljenost, število naselij. Nov

pravilnik natančneje določa način priprave participativnega proračuna. Še vedno bo na voljo 90 tisoč evrov, ki bodo razporejeni na tri območja v laški občini. Ta so določena na osnovi treh kriterijev, to je števila prebivalcev, površine in števila naselij. Prvo območje zajema krajevne skupnosti Laško, Sedraž in Šentrupert in ima na voljo 30 tisoč evrov. V drugo območje so uvrščene krajevne skupnosti

Rečica, Marija Gradec in Vrh nad Laškim. Dodeljeno mu je 29 tisoč evrov. Za območje krajevnih skupnosti Zidani Most, Rimske Toplice in Jurklošter je v participativnem proračunu namenjenih 31 tisoč evrov.

V novem pravilniku je tudi določeno, da postopek izvedbe participativnega proračuna vodi strokovna komisija, ki jo imenuje župan. Občani lahko pri participativnem proračunu sodelujejo tako, da predstavijo svoje ideje in prijavijo predloge ter nato glasujejo za projekte, ki so ocenjeni kot ustrezni. Projekti, ki bodo prejeli največ glasov, bodo tudi uresničeni.

Burna razprava

Glede pravilnika se je med občinskimi svetniki vnela burna razprava. Največ pomislekov so imeli glede razdelitve občine na omenjena

tri območja. Opozarjali so, da bodo zlasti manjši kraji v občini zelo težko prišli do uresničitve predlaganih projektov, saj da jih bodo v večjih krajih »preglasovali«. Menili so, da je bila prejšnja delitev po ključu krajevnih skupnosti bolj pravična. Zmotilo jih je tudi, da o no-

Participativni proračun ni namenjen velikim komunalnim in naložbenim projektom (ki npr. zahtevajo projektno dokumentacijo in pridobitev gradbenega dovoljenja). Prav tako ni namenjen za razdeljevanje proračunskih sredstev društvom, krajevnim skupnostim ali javnim zavodom, saj predlagatelj sam ne prejme denarja, in tudi ni javno naročilo za izbor izvajalca, pojasnjujejo v Občini Laško.

vem načinu delitve denarja oziroma o pravilniku ni bilo širše razprave. Po njihovem mnenju bi namreč moralo biti gradivo usklajeno z lokalnimi skupnostmi oziroma obravnavano tudi v krajevnih skupnostih.

Župan Marko Šantej je svetnikom pojasnil, da je Občina Laško pri pripravi pravilnika sledila primerom dobrih praks v drugih občinah. Dejal je, da znajo ljudje v manjših krajih običajno bolj stopiti skupaj in enotno glasovati, zato ni strahu, da njihovi projekti ne bi imeli možnosti za uresničitev. Poudaril je, da morajo dobre ideje seči čez meje krajevnih skupnosti. Zato si želi čim več predlogov občanov oziroma čim večji nabor idej ter da občanke in občani sami prepoznajo težave v svoji lokalni skupnosti in možnosti izboljšav, da sami predlagajo rešitve in o njih sami odločajo.

Če se bo izkazalo, da participativni proračun ne bo zaživel na ustrezen in želen način, bodo v občini pravilnik prihodnje leto spremenili oziroma popravili, je še dejal župan.

Dosedanje pridobitve

V Občini Laško pravijo, da je participativni proračun priložnost za gradnjo močnejše in bolj povezane lokalne skupnosti. Z vključenostjo občanov in občanov želijo ustvariti in izvesti projekte, ki odražajo potrebe in želje vseh. Krajski posamezniki krajevnih skupnosti so doslej tako prišli do že kar nekaj vidnih pridobitev. V minulem letu so tako v KS Jurklošter sredstva iz participativnega proračuna namenili za ureditev vaškega središča v Marjini vasi, v KS Sedraž so na nogometnem igrišču Brezno namestili lovilne mreže, v KS Zidani Most uredili parkirne prostore na pokopališču Širje, v KS Laško ozelenili zid pri vremenski hišici, v KS Šentrupert uredili igralno ploščad, v KS Marija Gradec v Tevčah obnovili leseno brv čez Lahomnico, v Rimskih Toplicah obnovili in nadgradili del škarpe v plezalno steno ob medgeneracijskem parku ter v KS Rečica prenovili sindikalni dom v Hudi Jami.

V Tevčah v Krajevni skupnosti Marija Gradec so se krajski lani razveselili nove lesene brvi čez Lahomnico. (Foto: Občina Laško)

Namen participativnega proračuna je doseganje boljše kakovosti bivanja v lokalnem okolju z dejavnim sodelovanjem občanov pri razporejanju javnih sredstev, pravijo v Občini Laško. Predloge za projekte lahko da vsak občan, star 15 let in več. Kako in kdaj bodo občani lahko oddali svoje predloge, bo Občina Laško še sporočila na svoji spletni strani in družbenem omrežju.

Pogodbo o sofinanciranju izvajanja nalog s področja zaščite in reševanja je župan Marko Šantej podpisal tudi s poveljnikom Civilne zaščite Laško Bojanom Špilerjem. (Foto: Občina Laško)

Občina zvišuje sredstva za zaščito in reševanje

LAŠKO – Župan Marko Šantej je s predstavniki Gasilske zveze Laško, osmih prostovoljnih gasilskih društev v občini, Radio kluba Laško in Radio kluba Zidani Most, Kinološkega društva reševalnih psov Celje in Gorske reševalne službe Celje podpisal pogodbo o sofinanciranju izvajanja nalog s področja zaščite in reševanja za letos.

Kako zelo so enote za zaščito in reševanje nujne ob morebitnih nesrečah in v primerih, ki zahtevajo hitro in usklajeno ukrepanje, se je še posebej izkazalo ob lanskih poplavalih in neurjih. V občini Laško so veseli, da je bila letos pogodba podpisana tudi z gorsko reševalno službo (enota Celje), ki bo prevzela odgovornost za naloge reševanja v primeru nesreč na težje dostopnem terenu. Pogodba o sofinanciranju izvajanju nalog in delovanja s

področja zaščite in reševanja vključuje tudi zavezo o sofinanciranju nakupa gasilskega vozila GVC-1 za potrebe PGD Sedraž. To vozilo bo povečalo operativne zmogljivosti gasilcev pri posredovanjih ter bo prispevalo k učinkovitejšemu delovanju gasilskega društva.

Občina Laško letos za delovanje sistema za zaščito, reševanje in pomoč namenja 557 tisoč evrov (v ta znesek je vključen tudi nakup gasilskega vozila za PGD Sedraž). V letu 2023 je sofinanciranje (stroški nakupa gasilskega vozila za PGD Vrh nad Laškim) znašalo 516 tisoč evrov ter leta 2022 približno 293 tisoč evrov.

Ta sredstva so namenjena za delovanje gasilske zveze, požarno takso, sofinanciranje gasilskih vozil, intervencijsko vzdrževanje stavb in opreme ter usposabljanje gasilcev. Za pripravljenost sistema za zaščito, reševanje in pomoč je letos načrtovanih približno 60 tisoč evrov (lani približno 34 tisoč evrov in leta 2022 približno 22 tisoč evrov). Sredstva iz te postavke so namenjena nakupu reševalne opreme, vzdrževanju opreme, posredovanjem na terenu, usposabljanju ter sofinanciranju dejavnosti, pomembne za zaščito in reševanje.

BA

ŽALEC – Okrogla miza o uveljavljanju pravic kmetič iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja

Kdo je pozabil na kmečke žene in njihove pravice?

Prejšnjo sredo je bila v avli Domu II. slovenskega tabora Žalec okrogla miza na temo uveljavljanja pravic kmetič iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Organizacijo je prevzelo Društvo podeželskih žena Občine Žalec v sodelovanju z Medobčinskim društvom invalidov Žalec in Medobčinskim društvom delovnih invalidov Celje. O tej temi so razpravljale s predstavnicami Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, društva invalidov in poslancema državnega zbora. Predstavile so različne zgodbe. Med drugim tudi takšno, ko kmetica zbolí oziroma ima trajno telesno okvaro in ni upravičena do nobenega dodatka ne glede na stopnjo zavarovanja. Težave so tudi pri vdovskih pokojninah in drugih storitvah ob morebitnih boleznih in poškodbah.

ŠPELA OŽIR

Predsednica Društva podeželskih žena Občine Žalec **Marta Rojnik** je uvodoma povedala, da je iz lastne izkušnje spoznala, s kakšnimi težavami se spopadajo kmetice, ko zbolijo, se poškodujejo ali ostanejo same na kmetiji. »Dokler sem bila zdrava, nisem vedela, kako zapleten je pokojninski sistem za kmete, žal še malo bolj za ženske. Zavarovana sem kot družinski član na kmetiji. Prispevke si plačujem v višini 208 evrov. Teče mi pokojninska doba, lahko grem v bolnišnico, nimam pa pravice v primeru izgube službe (navadno je razlog ločitev) do nadomestila na borzi,« je med drugim povedala gostiteljica okrogle mize, ki jo je pripravila ob znatni podpori predsednice Medobčinskega društva invalidov Žalec **Nataše Privošnik**.

Pri 70 še na tržnici

Na njej je sodelovala tudi predsednica kmetič Mislinjske doline **Jožica Jeromel**. Povedala je, da imajo v društvu tri kmetice, ki so hitro

Karolina Črešnar: »Nikoli ni bilo denarja zanj, niti za njeno zavarovanje. Danes pri 70 letih še vedno hodi na tržnico, da zasluži vsaj kakšen evro, ki ga seveda porabi za kmetijo.«

postale vdove, njihovi možje pa so imeli že veliko delovne dobe. »Ker so bile premlade, da bi lahko dobile vdovsko pokojnino, otroci pa preveč odrasli, da bi jih lahko »prijeli« do pokojnine, ne bodo nikoli upravičene do vdovske pokojnine.«

Podpredsednica Društva kmetič Jarja Slovenske Konjice-Zreče **Karolina Črešnar** je

predstavila primer ene izmed njihovih članic. »Zavarovana je po možu. Doma je skrbela za predšolske otroke in potem za starše vse do njihove smrti. Nikoli ni bilo denarja zanj, niti za njeno zavarovanje. Danes pri 70 letih še vedno hodi na tržnico, da zasluži vsaj kakšen evro, ki ga seveda porabi za kmetijo.«

Brez pokojnine

Marsikoga je presenetila informacija, da kmetica, ki je zavarovana po možu, ne bo imela pokojnine. »Nekdo, ki ne dela in prejema socialne prispevke zato, ker ni v službi, in dopolni starost, ko se lahko upokoji, verjetno socialne prispevke prejema naprej. Drži?« je poslanec

SDS **Anže Logar** vprašal pristojne službe. Te so mu pritrdile. »Kmečka žena pa teh socialnih prispevkov ne prejema naprej. Tukaj gre za popolnoma neustavno in neenakomerno merilo,« je še dodal. Pristojne službe so pojasnile, da drugače, kot je opredeljeno v zakonskih osnovah, ne morejo odločati. Tako Anže Logar kot **Ale-**

Marta Rojnik: »Dokler sem bila zdrava, nisem vedela, kako zapleten je pokojninski sistem za kmete, žal še malo bolj za ženske.«

Od leve proti desni Marta Rojnik, Karolina Črešnar, Jožica Jeromel, Vanja Iršič, Sara Čuš Kolar, Dragica Mirnik, Anže Logar in Aleksander Reberšek (Foto: Andraž Purg)

ksander Reberšek sta bila jasna, da je te anomalije v zakonu treba nujno popraviti. Obenem sta dodala, da je vsakokratna sprememba zakonodaje dolgotrajna in lahko traja več let, da se kaj spremeni. A to ne pomeni, da s takšnimi tribunami ni vredno izpostavljati takšnih težav. »Problem, ki pri tem nastane, je, da se takšne nesistemske, nečloveške krivice pojavljajo pri delu družbe, ki

nima močnega »zvočnika«. Tisti, ki poznajo način, da se o njih poroča, zelo hitro najdejo rešitev v zakonodaji.«

Bodo pobude slišane?

Pobudnice okrogle mize so oblikovale pobudo in jo predale obema poslancema. Želijo si, da bi pristojne službe pregledale sedanje pravne podlage za zavarovanje kmetič in predloge za uredi-

tev pokojninskega in invalidskega zavarovanja kmetič, s katerimi bi, če bi bili sprejeti, vzpostavili enakopravno razmerje pri uveljavljanju pravic kmetič iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Poslanec Aleksander Reberšek je pobude z okrogle mize že prenesel v državni zbor. Pred dnevi je na to temo že zastavil poslansko vprašanje ministru Luki Mesecu.

Tudi o suhih zadrževalnikih

Ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano **Mateja Čalušič** si je ogledala hlev kmetije Čretnik s Pernovega. (Foto: arhiv ministrstva)

ŽALEC – Ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Mateja Čalušič se je minuli četrtek mudila v Spodnji Savinjski dolini. Obiskala je govedorejsko kmetijo Čretnik s Pernovega in Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije ter Občino Žalec. Ob koncu obiska si je ogledala še predvideno območje državnega prostorskega načrta, ki predvideva umeščanje suhih zadrževalnikov na kmetijska zemljišča.

Kmetija Čretnik, ki jo vodi mladi prevzemnik Simon, obdeluje 30 hektarjev kmetijskih zemljišč in je usmerjena v prirajo mleka. Zgradili so hlev s prosto rejo za krave molznice in mlado živino. Posebnost hleva so inovativ-

na tla, ki dosegajo visoke standarde, saj kravam molznicam nudijo suh in udoben prostor za bivanje ter naravno vedenje. Zaradi vsega tega je kmetija lani pridobila naziv Naj hlev.

Ministrica je nato obiskala inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo. Njegovi glavni dejavnosti sta raziskovanje in eksperimentalni razvoj na področju naravoslovja in tehnologije. Ob tem tamkajšnji zaposleni opravljajo še strokovno delo kot dejavnost javnih služb s področja kmetijstva in strokovne naloge po pooblastilu ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Raziskovalno delo je usmerjeno na področja rastlin, tal, okolja, varstva rastlin, agrokemije in pivovarstva. Ministrica si je ogledala inštitut, poskusna polja in laboratorije.

Ob koncu obiska Spodnje Savinjske doline se je ministrica seznanila s predvidenim umeščanjem suhih zadrževalnikov na kmetijska zemljišča v okviru predvidenega državnega prostorskega načrta. Po sestanku s predstavniki kmetov, krajevne skupnosti in občine je v izjavi za medije poudarila, da moramo poskrbeti za kmetijska zemljišča. »Danes sem prišla na teren, da slišim kmete. Razumem njihovo stisko, zato je pomemben dialog. Dokazali smo, da ga znamo dvigniti na višji nivo.« Sicer je ministrstvo za naravne vire in prostor pobudnik državnega prostorskega načrta. Ustanovljena je delovna skupina, ki vključuje vse nosilce urejanja prostora, med katerimi je tudi omenjeno ministrstvo. ŠO

Živahno na nasipu ob Savinji

POLZELA – Civilna iniciativa Ločica-Breg je še naprej dejavna. Prebivalci so jo ustanovili 28. avgusta lani, nekaj dni po obsežnih poplavih. Povezani v civilno iniciativno opozarjajo na pomen poplavne varnosti tega območja, kjer je ogroženih več kot 300 hiš.

Dela na nasipu ob Savinji so v osrednji fazi sanacije. Seveda je to šele začetek, mnogo del je še odprtih in računajo na zgledno sodelovanje in zaščito prebivalcev omenjenega

območja z ustreznimi, dolgoročnimi rešitvami. Člani civilne iniciative so zadovoljni, da jim je prisluhnila direkcija za vode in upoštevala njihove številne predloge, pobude in argumente, da so se dela končno začela. Člani civilne iniciative imajo zdaj nekaj pomislov glede priprave OPPN Ločica VI. »Projekt je dala občina v izdelavo oktobra 2023, torej po avgustovskih poplavih, čeprav je bil sklep zbora občanov, da se ustavi izvajanje obstoječih

in ureditev novih OPPN na poplavljenem območju, dokler se ne preučijo razmere in na novo osvetlijo problematika, poplavna in razlivna mesta, ki so nastala po poplavih. Projekt nastaja kljub temu, da so stroka in vladne skupine za obnovo po poplavih priporočile občinam, naj ne sprejemajo občinskih prostorskih načrtov za to območje, in kljub navedbam v državni in lokalni zakonodaji,« so še zapisali člani civilne iniciative. ŠO

Vzgojiteljice se ne učijo albansko

ŽALEC – Po družbenem omrežju je zaokrožil posnetek Zmaga Jelinčiča, v katerem stoji pred novim žalskim vrtcem in govori o tem, kako so bile tamkajšnje vzgojiteljice poslane na pouk albanščine.

»Starši so nas poklicali in rekli, pogledjte, kaj se dogaja, uslužbenci tega vrtca so dobili ukaz, da se morajo naslednji teden začeti učiti albanščino. Kje mi živimo? Ali se bomo Slovenci že enkrat zbudili? Eden najlepših vrtcev bo sedaj albanska enklava« med drugim v videu, ki ga je komentiralo več kot tisoč uporabnikov, govori Zmago Jelinčič.

Takoj se je nanj odzvala ena izmed strokovnih delavk iz vrtca, ki je zapisala: »Kot strokovna delavka v vrtcih Občine Žalec bi vam želela sporočiti, da je za takšno objavo potrebno preverjanje verodostojnih informacij pri osebah, ki jih navajate v svoji objavi. Iz prve roke naj vam povem, da do nas še ni prišla ideja o učenju albanskega jezika, kot navajate v svoji objavi, zato bi bilo potrebno opravičilo vsem zaposlenim in vodstvu našega zavoda.«

V pisnem sporočilu medijem se je oglasila tudi ravnateljica vrtca **Natalija Starič Žikić**. »V vrtcu imamo trenutno vključenih 842 otrok, od tega 46 otrok albanske narodne skupnosti, največ jih je vključenih v enotah v mestu Žalec, kjer imamo štiri enote, skupaj sicer 13 enot. V okviru izvajanja dejavnosti se srečujemo s težavami, ki nastanejo zaradi jezikovne prepreke. Iščeemo rešitve, da bi se pri delu z njimi opolnomočilo strokovne delavce, hkrati tudi iščeemo načine, da bi priseljenci čimprej osvojili pravila, ki veljajo v našem vrtcu.« Občina Žalec zagotavlja dodatno strokovno pomoč za učenje slovenskega jezika, kar je v pomoč tako učencem kot strokovnim delavcem vrtca in učiteljem. ŠO

ROGATEC – Večina občinskih svetnikov najprej proti, nato za podražitev komunalnih storitev

Nekateri občinski svetniki menijo, da so se na izredni seji občinskega sveta Občine Rogatec zgodile nepravilnosti pri glasovanju o predlogu podražitev cen komunalnih storitev. (Foto: arhiv občine)

Da župan Rogatca Martin Mikolič ni želel prešteti izida glasovanja glede predloga podražitev cen storitev obveznih občinskih gospodarskih služb varstva okolja, ko je večina svetnikov glasovala proti podražitvi, in da ponovno glasovanje ni bilo izvedeno v skladu s poslovnikom, opozarjata člana občinskega sveta Leon Rehar (SD) in Anja Polajžer (Oživimo Rogatec). Župan Martin Mikolič (NSi) pa je prepričan, da svetniki ne morejo sprejeti sklepa, ki bi imel finančne posledice, če denarja za njegovo uresničitev ni predvidenega v občinskem proračunu.

TINA STRMČNIK

Občinska svetnika Leon Rehar in Anja Polajžer sta na enem od družbenih omrežjih pojasnila, da je šest svetnikov glasovalo proti podražitvam, pet jih je glasovalo za, en svetnik se je glasovanja vzdržal. V tem primeru predlog podražitve torej ne bi bil sprejet, kar pomeni, da bi breme podražitve morala poravnati občina iz občinskega proračuna. Kot je zapisala svetnica Anja Polajžer, je ob ugotovitvi, da je proti predlogu podražitve glasovalo šest svetnikov, v sejni sobi nastala smrtna tišina. »Župan je prekinil sejo in ob ponovnem začetku seje je podžupanja Brigita Vodusek izrazila pomislek, da glasov nismo znali prešteti in predlagala, da ponovimo glasovanje.« V vnovičnem glasovanju so proti glasovali štirje svetniki, za jih je bilo šest, dva sta se vzdržala glasovanja. Leon Rehar pravi, da je bilo prvo glasovanje jasno, brez dvomov in korektno. Ter opozarja, da se je zahteva za drugo glasovanje sklicevala na

53. člen poslovnika, ki pravi, da se lahko, če član občinskega sveta utemeljeno ugovarja poteku glasovanja ali ugotovitvi izida glasovanja, glasovanje ponovi. Vendar mora občinski svet o predlogu ponovitve glasovanja odločiti brez razprave. Rehar torej meni, da bi morali občinski svetniki glasovati o ponovitvi glasovanja, te priložnosti pa na izredni seji niso dobili.

»Prvo glasovanje je bilo jasno, brez dvomov in korektno,« pravi član občinskega sveta Rogatec Leon Rehar.

Župan stvari vidi drugače

Župan Občine Rogatec Martin Mikolič je dejal, da pri prvem glasovanju občinskih svetnikov ni razglasil izida glasovanja, saj se je obetalo, da predlog podražitve ne bo sprejet. A poslov-

nik občinskega sveta pravi, da mora predsedujoči po vsakem glasovanju ugotoviti in objaviti izid. »Izida nisem razglasil, ker takega sklepa ne bi mogel uresničiti. Naša občina v proračunu namreč nima denarja, da bi krila razliko, ki bi nastala zaradi podražitev. Vsak sprejet sklep ima finančne posledice, v tem primeru gre za sto tisoč evrov. Zato sem se odločil za premor, po premoru pa smo še enkrat glasovali.«

Poslovnik Občinskega sveta Občine Rogatec v 48. členu navaja, da predsedujoči po vsakem opravljenem glasovanju ugotovi in objavi izid glasovanja. Ponovno glasovanje opredeljuje 53. člen poslovnika. Slednji pravi: »Če član občinskega sveta utemeljeno ugovarja poteku glasovanja ali ugotovitvi izida glasovanja, se lahko glasovanje ponovi. O ponovitvi glasovanja odloči svet brez razprave na predlog člana, ki ugovarja poteku ali ugotovitvi izida glasovanja, ali na predlog predsedujočega.«

Zakaj občinskemu svetu ni dal možnosti odločiti o ponovitvi glasovanja? Mikoliču se zdijo podrobnosti 53. člena o odločanju občinskega sveta glede ponovitve glasovanja iz pravnega vidika vprašljive. »Podžupanji se glasovanje ni zdelo najbolj jasno in predlagala je ponovno odločanje. Menim, da občinski svet ne more sprejeti sklepa, če za njegovo uresničevanje ni predvidenega denarja v proračunu. To področje ureja Zakon o javnih financah.«

Na vprašanje o tem, ali ni zaželeno, da svetniki razmišljajo vsak s svojo glavo, je odgovoril: »Pogovorili smo se o tem, ali se zavedajo, da bo treba ob zavrnitvi predlo-

ga podražitev plačati iz proračuna. Nato so spoznali, da denarja nimamo. Občina bi morala podražitev plačevati vsa leta do predloga nove cene, ne le letos.«

Sledi vgradnja jekla, stekla in aluminija

ROGAŠKA SLATINA – Gradnja Razglednega stolpa Kristal se bliža h koncu. Kot je povedal župan mag. Branko Kidrič, so armirano-betonska dela dokončana. Sedaj izvajalci skrbijo za obrtniška dela in za napejlave. Pripravljen je gradbeni oder za montažo zgornjega dela stolpa, ki bo izdelan iz jekla, aluminija in stekla ter bo simboliziral obliko kristala. Vzporedno je okolica deležna zunanje ureditve.

Slatinski župan je dejal, da gradbenih izzivov še ni konec, saj bo treba približno sto metrov nad zemljo poskrbeti za montažo več kot 300 kilogramov težkih steklenih plošč. »Izvajalci nimajo priložnosti, da bi vsak dan izvajali takšna dela. Zahtevna je tudi dobava omejenih steklenih plošč, saj gre za poseben material, ki bo omejeval sončne žarke, hkrati pa bo imel zadostno izolativno sposobnost.«

Občina je za dobavo in montažo pohištva v pritličju in na vrhu stolpa izvedla javno naročilo. Na javnem razpisu je najugodnejšo ponudbo oddalo podjetje Panles iz Rogaska Slatine. Slednje bo med drugim dobavilo prodajni pult in omare v pritličju ter pohištvo za kavarno. Za dobavo tehnološke opreme za kavarno je občina izbrala podjetje Kovinastroj iz Grosuplja, ki bo med drugim zagotovilo pomivalni stroj, hlajeno vitrino za sladice in pijače, ledomat za proizvodnjo ledu ter mešalno baterijo. Skupna vrednost obeh podpisanih pogodb znaša 96 tisoč evrov, vključno z DDV. Kot so sporočili z občine, je montaža opreme predvidena v sredini aprila.

Po besedah Kidriča občinska uprava pripravlja še razpis, s pomočjo katerega bo izbrala najemnike kavarne in zunanjih hišic, ki bodo namenjene prodaji lokalnih izdelkov. Dejal je, da je rok za dokončanje del še vedno predviden spomladi letos. »Kaj več pa žal ne morem povedati, saj se stvari spreminjajo iz tedna v teden. Zahteven je tudi postopek tehničnega pregleda, saj vsak ni pripravljen biti v komisiji za takšno edinstveno stavbo.« Dodal je, da je projekt, kar se tiče stroškov, še vedno v okviru finančnega načrta, ki ga je potrdil občinski svet. TS

„PRIDI“
NOCOJ

31. 8. 2024
park Tivoli

VELENJE – V Ljudski iniciativi stopnjujejo pritiske na odgovorne zaradi visokih cen ogrevanja

Podpisujejo peticijo, tudi referendumov ne izključujejo

Ker so v Ljudski iniciativi Velenje (LIV) prepričani, da mora zaradi drastične podražitve ogrevanja nekdo prevzeti vsaj moralno odgovornost, so spisali peticijo, v kateri zahtevajo odstavitev direktorja, nadzornega sveta in skupščine Komunalnega podjetja Velenje. Peticijo občani množično podpisujejo. Če odgovorni na lokalni in državni ravni ne bodo upoštevali zahtev za znižanje cen toplotne energije, v LIV napovedujejo tudi več referendumov tako na lokalni kot na državni ravni.

BARBARA FURMAN

Kot pravijo v Ljudski iniciativi Velenje (LIV), bi bili referendumi predvsem izraz državne nepokorščine, saj verjamejo, da so njihove zahteve upravičene in utemeljene v luči trenutnih družbenih in ekonomskih razmer. Nedopustno se jim zdi, da zahteve, ki bi ljudem omogočile nekoliko bolj dostojno življenje, odgovorni ignorirajo. Komunalno podjetje Velenje je s 1. marcem variabilni del toplote za gospodinjstva odjemalce v Šaleški dolini sicer znižalo za 0,7 odstotka na 68,2 evra za megavatno uro (MWh) brez davka. Ob tem bosta občini Velenje in Šoštanj ceno to-

plote za marec in april subvencionirali v višini 5 evrov za megavatno uro.

Niso zadovoljni

Iz Komunalnega podjetja Velenje so sporočili še, da je svet ustanovitelj komunalnega podjetja variabilni del cene toplote za gospodinjstva lahko prilagodil potem, ko je Termoelektrarna Šoštanj (TEŠ) s 1. januarjem in nato še s 1. februarjem znižala nakupno ceno toplotne energije Variabilni del cene toplote za ogrevanje prostorov in sanitarno toplo vodo poslovnega in industrijskega odjema medtem ostaja nespremenjen in znaša 73,05 evra za MWh brez davka.

V Ljudski iniciativi Velenje s tem niso zadovoljni, zato so TEŠ-u vročili zahtevo, da ceno toplote zniža na 20 evrov za MWh. Zahtevajo tudi znižanje stopnje DDV na toplotno energijo z 22 na 9,5 odstotka ter izločitev stroška emisijskih kuponov ogljikovega dioksida iz izhodiščne cene distribucije toplote. Zahteve so posredovali tudi državnemu zboru, vladi ter ministrstvu za okolje, prostor in energijo. Če zahteve ne bodo upoštevale, je Ljudska iniciativa napovedala sprožitev postopka za razpis referendumu. Od pristojnih pa pričakuje, da se na njene zahteve odzovejo so sredine marca.

Pismo županu

Medtem so predstavniki LIV-a velenjskemu županu Petru Dermolu posredovali javno pismo, v katerem, ga sprašuje, zakaj v javnosti ves čas poudarja, da kot župan nima pristojnosti pri določanju cen toplotnega ogrevanja. »Večkrat smo poudarili, da zakoni in akti dajejo županu to pristojnost, vi

Visoki stroški ogrevanja še vedno »vroča« tema v Šaleški dolini. (Foto: Pixabay)

pa še vedno vztrajate pri svoji trditvi. Zato vas pozivamo, da premislite o svojem položaju in preučite dejanske pristojnosti, ki vam jih podeljujejo zakoni in akti. Zaradi ohranjanja integritete in moralnih standardov vodenja občine vas pozivamo tudi, da uveljavite svoje pristojnosti in takoj znižate cene toplote energije. Če tega niste pripravljene narediti, pa odstopite,« so med drugim zapisali v javnem pismu. V LIV so prepričani, bi takšna poteza župana prispevala k ohranjanju zaupanja občanov v transparentnost

in poštenost sveta mestne občine Velenje kot najvišjega organa odločanja lokalne skupnosti.

Velik odziv na peticijo

Ker so odgovorni ne odzivajo na njihove pobude, so občani v soboto na pobudo LIV v Velenju začeli zbirati podpise pod peticijo za odstavitev direktorja Gašperja Škarje ter članov nadzornega sveta in skupščine Komunalnega podjetja Velenje, v kateri sedi tudi direktor občinske uprave Mestne občine

Velenje Iztok Mori. »Odziv je velik, število podpisov se iz dneva v dan povečuje,« pravi predstavnica ljudske iniciative Sara Bajec in dodaja, da bodo peticijo v naslednjih dneh izročili županu Petru Dermolu v upanju, da bo upošteval voljo občanov. V LIV menijo, da to ni zgolj peticija za odstop odgovornih v komunalnem podjetju, ampak izraža tudi nezadovoljstvo velenjskemu županu, saj ta imenuje predstavnika v skupščino Komunalnega podjetja Velenje in odloča o imenovanju ter razrešitvi direktorja.

Prvič na turističnem sejmu ITB Berlin

BERLIN, VELENJE – Na vodilnem svetovnem turističnem sejmu ITB Berlin se ta teden (od 5. do 7. marca) prvič predstavlja tudi Šaleška dolina, ki jo zastopa Zavod za turizem Šaleške doline pod okriljem Slovenske turistične organizacije. Letošnja predstavitev Slovenije je osredotočena na umetnost in kulturo, hkrati utrjuje njeno vlogo pionirke na področju trajnostnega turizma.

V Šaleški dolini so zelo ponosni, saj se je turistično doživetje Skrivnosti po-

topljenih vasi v okviru mednarodnega projekta Najboljših 100 zgodb uvrstilo med šest najbolj trajnostnih zgodb na svetu. Organizatorji vodilnega globalnega turističnega sejma ITB Berlin na dogodku, ki je namenjen izključno poslovnosti, letos pričakujejo približno 24 tisoč udeležencev. Organizatorji so poskrbeli za pester strokovni program pod geslom Pionirji prehoda v potovanja in turizmu. Skupaj.

Na slovenskem razstavnem prostoru se poleg Zavoda za turizem Šale-

ške doline predstavlja še 20 destinacij in turističnih ponudnikov iz različnih koncev naše dežele. Slovenija se na ITB Berlin predstavlja z novo stojnico, ki je opremljena z najsodobnejšo tehnologijo, vključno z umetno inteligenco. Med drugim ponuja intimnejše prostore za poglobljene pogovore in dogodke. Tako je razstaveni prostor tudi prizorišče pogovorov o turizmu, umetnosti in kulturi. Namenjen je manjšemu številu izbranih novinarjev, strokovnjakov in odločevalcev v turistični industriji. BF

Pozor! Spremenili urnike odvoza odpadkov

CELJE – Družba Simbio je za letošnje leto posodobila urnike odvoza odpadkov, in sicer glede odvoza ob prazničnih dnevih. Nov razpored velja od marca naprej. Hkrati pa je prišlo tudi do sprememb v odpiralnem času nekaterih zbirnih centrov.

Uporabniki storitev, ki prebivajo v enostanovanjskih objektih, bodo nove urnike dobili s februarскими položnicami, ki jih bodo prejeli v teh dneh. Pri Simbiu dodajajo, da številni občani že uporabljajo spletno aplikacijo Moj dan odvoza odpadkov, kjer so prav tako navedeni natančni datumi naslednjega odvoza in vrsta zabojnika.

»Spremembe so bile uvedene zaradi reorganizacije dela ter z namenom zagotavljanja boljše učinkovitosti in prilagodljivosti storitev. V praksi to pomeni, da bodo odvozi odpadkov tudi ob prazničnih dnevih, z izjemo 1. maja, 1. novembra in 25. decembra, ko odvoza na praznik ne bo, ampak bo ta opravljen v soboto,« dodajajo pri Simbiu.

Dodajajo še, da z marcem postajajo nekateri zbirni centri, ki so v upravljanju te družbe, ob sobotah odprti dlje. To velja za zbirne centre Vransko-Tabor, Braslovče, Prebold, Žalec in Vojnik, ki bodo ob sobotah odprti med 7. in 14. uro, zbirni center Andraž-Polzela pa med 8. in 14. uro. Delovni čas zbirnega centra Bukovžlak ostaja ob sobotah nespremenjen, in sicer od 6. do 14. ure. SŠol

»Spremembe so bile uvedene zaradi reorganizacije dela ter z namenom zagotavljanja boljše učinkovitosti in prilagodljivosti storitev,« pravijo pri Simbiu. Foto: (arhiv NT/Sherpa)

REGIJSKO ŠTUDIJSKO SREDIŠČE

Mariborska c. 7, 3000 Celje

Svet zavoda Regijskega študijskega središča na podlagi 12. člena Akta o ustanovitvi Fakultete za varstvo okolja razpisuje **prosto delovno mesto**:

Direktorice / direktorja Fakultete za varstvo okolja

Kandidatka / kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- najmanj univerzitetna izobrazba (prejšnja), specializacija po visokošolski izobrazbi (prejšnja) ali magistrska izobrazba 2. stopnje (bolonjski sistem) ekonomske, pravne, tehnične ali naravoslovne smeri;
- najmanj 5 let delovnih izkušenj ter strokovne, vodstvene in organizacijske sposobnosti;
- poleg slovenskega jezika aktivno obvlada še najmanj en svetovni jezik.

Kandidat / kandidatka mora k prijavi predložiti tudi program vodenja in razvoja visokošolskega zavoda za mandatno obdobje.

Direktorica / direktor bo imenovan za mandatno dobo štirih let.

Pisne prijave z življenjepisom, dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev in programom vodenja in razvoja visokošolskega zavoda za mandatno obdobje naj kandidatke in kandidati pošljejo v zaprti pisemski ovojnici v **15 dneh** od datuma objave razpisa, to je do vključno 22. 3. 2024 na naslov: **Javni zavod Regijsko študijsko središče, Mariborska c. 7, 3000 Celje**, s pripisom: »**Razpis za direktorico / direktorja Fakultete za varstvo okolja**«.

Svet zavoda Regijskega študijskega središča bo kot organ ustanovitelja fakultete izmed kandidat / kandidatov, ki bodo predložili pravočasne in popolne prijave ter izpolnjujejo razpisne pogoje, imenoval direktorico / direktorja Fakultete za varstvo okolja.

Majcnova prevzema vodenje

CELJE – Marca je vodenje Inkubatorja Savinjske regije, katerega ustanoviteljica in lastnica je Mestna občina Celje, prevzela Sonja Majcen. Na zadnji seji mestnega sveta so svetniki dali tudi soglasje za njeno razrešitev s položaja direktorice Celjskega mladinskega centra. Majcnova je na svojem novem položaju zamenjala Sašo Lavrič.

Majcnova pravi, da je Inkubator Savinjske regije s svojim delovanjem in posrednim ustvarjanjem novih delovnih mest pomemben dejavnik gospodarskega razvoja mesta: »Izkušnje z mentorstvom, iskanjem virov projekte, iskanje razvojnih možnosti in izkoriščanje razvojnih potencialov ter vključevanje in povezovanje različnih deležnikov so tiste izkušnje, ki jih bom lahko z dosedanjega delovnega okolja dobro prenesla v delovanje družbe Inkubator. V okviru inkubatorja sem se zavezala poiskati in vzpostaviti nove programe in spodbude za podjetnike, ki bodo privlačni

Sonja Majcen stopa v čevlje direktorice Inkubatorja Savinjske regije. (Foto: Andraž Purg)

ne samo za Celje in Savinjsko regijo, temveč tudi za nacionalno in mednarodno raven, ter omogočiti dobro podjetniško platformo za mednarodna povezovanja, sodelovanja in prenos izkušenj.

Inkubator Savinjske regije je nastal z namenom, da poveže podobno misleče na področju gospodarstva in jim nudi prostor, v katerem lahko izmenjujejo znanja in izkušnje ter skupaj razvijajo nove ideje, ki jih s pomočjo mentorskih programov spreminjajo v resničnost, pravijo na Mestni občini Celje. SŠol

Mineva 100 let od rojstva Ivana Minattija, častnega občana Slovenskih Konjic

Imamo ga radi!

»Nekoga moraš imeti rad, pa čeprav kamen, reko, drevo ali kamen, nekomu moraš nasloniti roko na ramo ...« je v eni od svojih pesmi zapisal pesnik Ivan Minatti, ki se je 22. marca 1924 rodil v Slovenskih Konjicah in tam preživel prvih pet let. Ker je bil njegov oče geometer, se je družina pogosto selila, najprej v Slovenj Gradec in od tam v Ljubljano. Pesnik, urednik, prevajalec in akademik se je zadnja leta svojega življenja z ženo Lojzko Špacapan rad vračal v mesto pod Konjiško goro. In kako bo 100. obletnica Minattijevega rojstva zaznamovala utrip v konjiški občini?

BARBARA FURMAN

V Splošni knjižnici Sloven-
ske Konjice so v počastitev
100. obletnice pripravili dve
razstavi, ena je na prostem,
druga v prostorih knjižnice.
V ospredju razstave, ki je na
ogled na konjiškem Mestnem
trgu in nosi naslov Prisluško-
vanje tišine v sebi, je Minat-
tijevo literarno ustvarjanje,
obogatena je s fotografijami
dijakov konjiške gimnazije.
Razstava v domoznanskem

kotičku knjižnice pa je bolj
biografska, pripravila jo je
Stanka Ledinek. Kot je še
povedala vodja konjiške knji-
žnice **Ana Miličević**, bodo v
pomladnih mesecih pripra-
vili organizirana vodenja po
obeh razstavah, junija bo na
Mestnem trgu še recital Lju-
biteljskega gledališča Petra
Simonitija, posvečen Ivanu
Minattiju, ki je umrl 6. junija
2012.

Pesniške zbirke

Ivan Minatti je začel pisa-
ti pesmi v zgodnji mladosti,
najprej večinoma zase, njego-
va prva pesem bila objavljena
leta 1943 v reviji Umetnost.
Po besedah **Ane Miličević** se
je Minatti javnosti prvič pred-
stavil kot partizanski pesnik.
»Kljub temu, da bi pričako-
vali, da je med vojno pisal
udarne, glasne, bojevitke pe-
smi, kot večina v tistih časih,
so njegove pesmi popolnoma
drugačne, osebno izpovedne,
otožne, veliko je bilo prizorov
samote, domotožja, strahu,
tesnobe.«

V prvi zbirki S poti (1947)
je povezal kolektivno izku-
šnjo partizanskega boja z
izrazito intimistično liriko,
polno groze nad krutim ča-
som. Leta 1955 je izšla njego-
va druga pesniška zbirka Pa
bo pomlad prišla, ki je polna
ljubezni, a vanjo vdirajo tudi

občutja tesnobe, samote in
upanja. Njegova tretja zbir-
ka Nekoga moraš imeti rad je
luč sveta ugledala leta 1963.
Zanjo je leto kasneje prejel
nagrado Prešernovega skla-
da, leta 1985 se je razveselil
Prešernove nagrade za liriko,
zbrano v knjigi Prisluškujem
tišini v sebi.

Vodja konjiške knjižnice Ana Miličević (Foto: osebni arhiv)

Prevedel Malega princa

Tudi njegovo prevajalsko
delo ni ostalo prezrto, saj je
leto 1972 prejel Sovretovo na-
grado za prevod iz pesniškega
dela Koče Racina in Izeta Sa-
rajlića. Tri leta pred smrtjo je
prejel Zlatnik poezije, pose-
bno priznanje, ki ga podeljujejo
v Celju v sklopu tradicionalne
Veronikine nagrade.

Njegov prevajalski opus je
obsežen, med drugim je iz
francoščine prevedel Malega
princa avtorja Antoina de Sa-
int-Exupéryja. Skupno je po
svetu prodanih več kot 200
milijonov izvodov te knjige. Je
ena najbolj prodajanih knjig
tudi v Sloveniji, saj je Mladinska
knjiga prodala več kot 160.000
izvodov Malega princa.

»Čeprav so se v zadnjih letih,
ko so potekle pravice, Minatti-
jevemu prevodu pridružili še
novi prevodi v slovenščino,
ostaja njegov prevod še vedno
enako priljubljen kot nekoč.
Kar ni presenečenje. Tako
lirične zgodbe ne more pre-
vesti kar vsakdo. Ivan Minatti
je premogel tenkočutnost in
senzibilnost, zato je njegov
prevod Malega princa klasičen
v najboljšem pomenu te be-
sede,« je povedal **Andrej Ilc**,

vodja uredništva leposlovja
pri Mladinski knjigi.

Od kave do knjigobežnice

Med Konjičani je spomin
na Ivana Minattija še vedno
zelo prisoten, negujejo ga na
različne načine. Zgodba o kavi
in poeziji v konjiškem Starem
trgu živi že od leta 2018, ko so
v kavarni v starem mestnem je-
dru začeli streči prav posebno
Minattijevo kavo. Kava z do-
datkom cimeta in priloženimi
verzji, med njimi tudi tistimi iz
Minattijeve najbolj znane Ne-
koga moraš imeti rad, poživlja
srce in duha, pravijo domačini.
Leta 2015 so v mestu slovesno
odkrili bronasti kip pesnika
Ivana Minattija. Oblikovala ga
je akademska kiparka **Katja
Majer**. V Slovenskih Konjicah
se lahko sprehodite tudi po te-
matski literarno-turistični poti
– Po Minattijevih stopinjah. V
predprostoru lokalne medijske
hiše pa je Minattijeva knjigo-
bežnica, kjer lahko vsakdo
pobrska po knjigah, vedno jih
je na voljo okoli 2.000. Izbrano
knjigo lahko brezplačno odne-
se domov ali zbirki doda svojo.
Knjige so označene s posebno
Minattijevo spominsko štam-
pilko.

Koga bo letos navdihnili Fanny Haussmann?

Zavod za kulturo, šport in turizem Žalec raz-
pisuje pesniško nagrado Fanny Haussmann,
imenovano po prvi slovenski pesnici, za naj-
boljši ciklus pesmi v Sloveniji v tekočem letu.
Tematika je poljubna.

Avtorje vabi, da na natečaj prijavijo ciklus pe-
smi v slovenskem jeziku, ki naj ne bo daljši od
200 verzov. S poslanimi pesmimi ne smejo so-
delovati na še katerem drugem natečaju. Pesmi
predhodno ne smejo biti javno objavljene. Ciklus
pesmi naj bo podpisan le s šifro. V posebni zale-
pljeni ovojnici, prav tako označeni z isto šifro, naj
bodo avtorjevo ime, priimek, naslov, elektronski
naslov in telefonska številka. Vsak avtor lahko na
natečaj prijavi samo en ciklus pesmi. Natečaj bo
odprt do 30. aprila.

Strokovna komisija v sestavi lanskega prejemni-
ka nagrade Toma Vebra, slovenistk Lidije Koceli
in Marije Končina ter pesnika in urednika Zorana
Pevca bo izbrala pet nominiranih avtorjev, med
katerimi bo določila zmagovalca, ki bo razglašen
na sedaj že tradicionalni prireditvi. Imena izbra-
nih petih nominiranih avtorjev bodo objavljena v
pomembnejših tiskanih medijih in na družabnih
omrežjih, nominiranci pa bodo prejeli tudi pisno
obvestilo.

Zmagovalec bo prejel nagrado v višini tisoč
evrov, ki jo prispeva Občina Žalec. Nagrada bo
podeljena ob izidu Revije za književnost in kultu-
ro Vpogled letos septembra. Ciklus pesmi zmago-
valca, izbrane pesmi drugih štirih nominirancev
in morebitni drugi kakovostnejši prispevki bodo
objavljeni v reviji Vpogled.

ŠO

V ogledalu

V Galeriji Velenje je do 23. marca na ogled
razstava slikarja in pesnika Stojana Špegla,
ki jo je poimenoval V ogledalu. Razstavljena
dela predstavljajo transcendentno potovanje
skozi labirint umetnikove domišljije, kjer se
realnost prepleta s fantazijo in simbolizmom.

Po navedbah kustosa razstave Matica Veler-
ja se v delih Stojana Špegla realnost prepleta
z domišljijo in simbolizmom skozi večplastna
dela, ki segajo od slikarstva do instalacij. Av-
tor spretno združuje elemente fantastičnega
in realnega, ki se prelivajo med organskimi
oblikami ter industrijsko problematiko. Izrazi-
ta simbolika, še posebej v upodobitvi krogov
na platnih, vzbuja razmišljanje o družbenih
krogih, mehurčkih ter ideji o povezanosti in

širjenju razumevanja sveta. Poleg slikarskih
del je razstava obogatena z večdimenzionalno
instalacijo, ki je postavljena v središče galerij-
skega prostora.

Stojan Špegel, rojen 14. novembra 1963 v
Slovenj Gradcu, je slikar in pesnik. Diplomir-
al je na Arthouse – College of visual arts pod
mentorstvom prof. Darka Slavca ter nadaljeval
magistrski študij, pri čemer je pridobil naziv
magister likovnih umetnosti. Je član Zveze dru-
štev slovenskih likovnih umetnikov in Društva
likovnih umetnikov Maribor. Sodeloval je na
številnih razstavah doma in v tujini, prejel je
tudi več nagrad in priznanj. Poleg slikarstva se
ukvarja s poezijo, izdal je več pesniških zbirk ter
prispeval ilustracije in likovno opremo za raz-
lične knjige. Njegove pesmi so bile objavljene
v različnih revijah in prevedene v več jezikov.

BF

Stojan Špegel, Triptih, Industrial suite, mešana tehnika (Foto: Galerija Velenje)

NE PREZRITE

Ko zapoje Vintgar

Luka Černe je nekdanji pevec
zasedbe Perpetuum Jazzile in
zborovodja različnih glasbenih
sestavov. Gorenjec, ki ga je ljube-
zen pripeljala v Sentjur, kjer živi
že nekaj let, bo v svoj nov domači
kraj to nedeljo pripeljal družinsko
glasbeno zasedbo Kvintet Vintgar.
V naših krajih Černe sicer že ne-
kaj časa vodi tudi Vokalno skupino
Jakobčani.

Kvintet Vintgar bo to nedeljo, 10.
marca, v kulturnem domu Gorica pri
Slivnici ob nastopil ob 17. uri. Gre
za petčlansko moško vokalno zased-
bo, ki je zasnovana družinsko. Njen
umetniški vodja ter pevec je Luka
Černe, ob njem pa med drugim na-
stopata še njegov oče Andrej Černe
in njegov brat Ambrož Černe. Kvint-
tet, ki je lani obeležil deset let delo-
vanja, bo v program uvrstil za vsak
glasbeni okus nekaj. Predstavil se bo
z vrsto žanrov, in sicer z ljudskimi
in umetnimi pesmimi, s priredbami
pop skladb, z narodno-zabavnimi in
zimzelenimi popevkami ter z dal-
matinskimi skladbami. Kot glasbeni
gostje bodo nastopili pevka Monika
Avsenik, kitarist Matic Plemenitaš,
ansambel Šmarnogorski kvintet in
godalni kvartet C'est La Vie. TS

Pred svetovnim dnevom voda, 22. marcem

Dragocenost, ki si jo natočimo iz pip

Da je voda lahko orodje za mir ali sprožilec za konflikte, kadar ena država drugi onemogoča dostop do te dobrine, opozarja geslo letošnjega svetovnega dneva voda, ki ga bomo tudi pri nas obeležili čez dva tedna. V Sloveniji, kjer si jo lahko večina prebivalcev natoči iz pipe, se dragocenosti te tekočine navadno zavemo šele ob suši, obilnih padavinah, poplavih ali onesnaženjih, ko komunalna podjetja uvedejo ukrep prekuhavanja vode ali pa prepoved uporabe pitne vode. Zanimalo nas je, kaj o kakovosti vode v javnem vodovodnem sistemu pravijo upravljavci vodovoda in kaj pristojne službe, ki izvajajo zunanji nadzor.

TINA STRMČNIK, BARBARA FURMAN

Voda je lahko orodje za mir ali sprožilec za konflikte. (Foto: Pixabay)

Svetovni dan voda, ki ga obeležujemo vsako leto 22. marca, je generalna skupščina Organizacije združenih narodov (OZN) leta 1993 razglasila, da bi opozorila svetovno javnost na omejenost in ogroženost naravnih vodnih virov in na nujnost dobrega gospodarjenja z njimi. Danes je voda vse bolj ogrožena zaradi naraščajočega števila prebivalstva, ki mu ne sledi odgovorno upravljanje in gospodarjenje z vodami. Zahteve kmetijstva in industrije so vedno večje, prav tako vplivi podnebnih sprememb. Kot še poudarjajo v OZN, je vrednost vode veliko večja od njene cene, saj ima izjemno in vsestransko vrednost za naše domove, kulturo, zdravje, izobraževanje, ekonomijo in celovitost našega naravnega okolja. Zato je cilj trajnostnega razvoja usmerjen v to, da bi se do leta 2030 dostop do vode in sanitarna ureditev zagotovila vsem prebivalcem.

V Sloveniji pijemo dobro vodo, a kako dolgo še? Ali vemo, kakšna je voda? Se zavedamo, da vse, kar zlijemo v odtok, na koncu pristane v njej? Kako vse to vpliva na naša življenja in kaj lahko naredimo, da bo naša voda kakovostna tudi v prihodnje?

Voda – eno od najbolj nadzorovanih živil

»Mislim, da je voda iz javnega vodovodnega sistema dobre kakovosti, pitna voda je tudi eno od najbolj nadzorovanih živil. Zdravstveni inšpektorat pri upravljavcih javnih vodovodnih sistemov redno izvaja nadzore.« Tako je na vprašanje o tem, kakšna je kakovost pitne vode v javnem sistemu, odgovoril mag. Simon Kač, tehnično-operativni vodja v podjetju Vodovod-kanalizacija (Vo-ka), ki skrbi za vodooskrbo prebivalcev v občinah Celje, Vojnik, Štore in Dobrna. Od več kot tisoč vzorcev pitne vode, ki so jih v podjetju Vo-ka lani odvzeli na svojih vodovodnih sistemih in jih dali analizirati, je znašal delež neustreznih vzorcev skoraj nič.

Simon Kač opaža, da se ljudje pogosto ustrašijo, če voda, ki si jo natočijo iz pip, kakorkoli odstopa. Nič nevarnega ni, kadar se v vodi pojavi raztopljen zrak, kar je videti kot

Tehnično-operativni vodja v podjetju Vo-ka mag. Simon Kač je pojasnil, da imajo upravljavci vodovodnih sistemov lasten notranji nadzor, poleg tega država oz. NLZOH izvaja zunanji nadzor.

voda bele barve, ki se v nekaj sekundah zbistri, saj se mehurčki zraka počasi dvignejo iz vode. Kadar je voda motna, pa je po besedah Kača prav, da se pri ljudeh pojavijo dvomi in da takšne vode ne pijejo. »Ni namreč običajno, da bi iz pipe tekla motna voda. Zato naj se uporabniki takrat obrnejo na upravljavca javnega vodovoda, da slednji preveri, kaj je

razlog. Velikokrat je lahko vzrok težav interna napeljava uporabnikov, torej vodovodno omrežje, ki je za vodomero. Na to lahko vplivajo materiali, iz katerih je narejena napeljava, pogosto se izkaže, da je vzrok za težave način priprave tople vode,« je pojasnil.

V vodo skušajo čim manj posegati

Kakšne postopke voda prestane, preden si jo uporabniki lahko natočimo v kozarec? Postopki se razlikujejo glede na vodni vir, iz katerega upravlja javnega vodovoda jemlje vodo. »Naša želja je, da v vodo čim manj posegamo. Če je voda, ki jo dobimo iz vodnega vira v naravi, primerna za pitje, gre takšna naprej v vodovodni sistem, mi pa nadziramo njeno kakovost,« je razložil sogovornik. A dodal, da je takih vodnih virov, kjer je voda v vseh pogledih vedno povsem primerna, zelo malo. Doslej ni bilo na primer nikoli treba posegati v vodo iz vrtine Tremerje.

Na druge vodne vire najpogostejše vplivajo vremenski pojavi, še posebej padavine. Padavine lahko povzročijo, da lahko iz površine v vodni vir na primer vdrejo bakterije. Zato je treba vodo dezinficirati. Podjetje Vo-ka za dezinfekcijo uporablja klorove preparate, in sicer plinski klor ali natrijev hipoklorit. Kadar dezinfekcija ni dovolj, sledi jo še nadaljnje priprave pitne vode, na primer filtracija s peščenimi filtri ali filtracija z aktivnim ogljem. Najsodobnejša tehnologija priprave vode je metoda ultrafiltracije.

»Vodo filtriramo skozi membrane, ki imajo tako majhne pore, da s to metodo iz vode odstranimo tudi bakterije in večino virusov. Tak način priprave pitne vode, ki je najbolj zanesljiv v vseh vremenskih pogojih, uporabljamo v vodarnah Frankolovo in Gojka, kmalu pa bo začela delovati tudi vodarna Lanšperg na Dobrni,« je pojasnil sogovornik. In dodal, da ima klasična filtracija s peščenimi filtri svoje omejitve, sploh takrat, ko je vodni vir močno kalen. »Če vode s filtriranjem ne uspemo očistiti tako, da bi bila dovolj čista, tak vodni vir izklopimo. Po ultrafiltraciji pa se še ni zgodilo, da voda tudi v najhujših vremenskih razmerah ne bi bila zdravstveno ustrezna. Ta postopek namreč odstrani motnost in tudi mikrobiološko onesnaženje.«

Številni nadzorovani parametri

Kač je pojasnil, da mora Vo-ka kot upravljavec vodovoda skladno z Uredbo o pitni vodi vzorčiti številne parametre vodnih virov, ki jih nato analizira Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano. Določeni parametri so fizikalno-kemijski, kjer gre za merjenje temperature, motnosti vode in njene elektoprevodnosti. Še en sklop so mikrobiološki parametri. Če so neskladni indikatorski parametri, to še ne prinaša neposrednega tveganja za zdravje uporabnikov. Ko se v vodi pojavijo mikrobiološka onesnaževala, kot so *escherichia coli* ali enterokoki, pa to že lahko predstavlja ne-

posredno tveganje za zdravje uporabnikov. Vo-ka spremlja tudi kemijske parametre. »Njihov nabor je zelo širok, saj spremljamo nevarnost težkih kovin, kovin, pesticidov, mineralnih olj, naftnih derivatov ...«

»Vodni viri so del narave, v slednji pa se vedno kaj dogaja. Gre za spremembe pod vplivom človeka in za druge spremembe, ki lahko vplivajo na to, kaj se dogaja z vodo,« pojasni Simon Kač.

Vo-ka na podlagi ocene tveganja za vsak vodni vir oziroma za vsako odjemno mesto spremlja obvezni nabor parametrov, dodatno pa spremlja še tiste parametre, ki so potencialno možni onesnaževalci. To podjetje pri vodnih virih, ki jih uporablja, doslej nikoli ni zabeležilo prisotnosti težkih kovin. »Vsi vodni viri so gorvodno od območij, namenjenih industriji. Vodnjaki v Medlogu so zahodno od industrije, tok podtalnice pa vodi iz Savinjske doline proti Celju. Vsi drugi vodni viri so še bolj oddaljeni oz. odmaknjeni,« je pojasnil sogovornik.

Kdaj prekuhavanje in kdaj prepoved uporabe?

Kadar obstaja sum, da bi zaradi mikrobiološkega onesnaževanja lahko prišlo do zdravstvenih posledic za ljudi, Vo-ka Celje izda ukrep o prekuhavanju vode (viruse in bakterije lahko s segrevanjem namreč uničimo). Kadar gre za kemijsko onesnaženje, podjetje izda ukrep prepovedi uporabe vode za pitje in pripravo hrane. Takrat morajo uporabniki uporabljati ustekleničeno vodo.

Kač je še razložil, da človek pri uživanju mikrobiološko onesnažene vode hitro začuti

posledice – gre predvsem za prebavne motnje, ki so zelo neprijetne, vendar ob ustreznem odzivu navadno hitro minejo. Upravljavcem javnih vodovodov se po njegovih besedah zdijo bolj problematična kemijska onesnaženja – kemijske snovi se lahko namreč nalagajo v naših telesih, zdravstvene težave so razvidne bistveno kasneje, nato je bistveno težje pomagati obolelemu človeku. »Zato naše podjetje, zakonodajalec in državne ustanove, kot sta Nacionalni inštitut za varovanje zdravja in zdravstvena inšpekcija, veliko pozornost posvečamo kemijskim onesnaževalom. Tako na ravni države kot Evropske unije se pristojni posvečajo tudi novodobnim onesnaževalom. Vsak dan nastanejo kakšne nove škodljive snovi. Zato vedno spremljamo, kakšna so tveganja za zdravje uporabnikov, če omenjene snovi pridejo v v vodno okolje. Zaradi tega je zakonodaja ves čas deležna posodobitev.«

Vsi priključeni na vodovod?

Vo-ka s pitno vodo oskrbuje prebivalce štirih občin – Celja, Vojnika, Štor in Dobrne. Največ vodovodnega omrežja ima Mestna občina Celje, kjer je več kot 99 odstotkov prebivalcev priključenih na javni vodovod. Še vedno obstajajo zaselki, deli naselij ali skupine hiš, ki še nimajo dostopa do javnega vodovoda. Pri manjših vodovodih je vodni vir lahko neprimeren – ob suši so v teh zajetjih premajhne količine pitne vode ali pa je slednja neustrezna glede kakovosti. »Največkrat se dogaja oboje. Krajanje zato pogosto poziva k širitvi javnega vodovoda ali k prevzemu vaškega vodovoda v javno upravljanje,« je dejal sogovornik.

Boljša za zdravje, okolje in denarnico

Da je voda iz pipe ali pitnika cenovno bistveno bolj ugodna in predvsem bolj trajnostna izbira, poudarja jo na Zvezi potrošnikov Slovenije (ZPS). Dodajajo, da je okoljski vpliv ustekleničene vode vsaj 1400-krat večji kot vpliv vode iz pipe, vodni odtis ustekleničene vode pa je lahko do 17 litrov. ZPS je lani izvedel primerjavo cen vode iz pipe in vode iz plastenke. Medtem ko je štiričlansko gospodinjstvo iz glavnega mesta za pol litra vode iz pipe lani plačalo 0,001 evra, je moralo za enako količino vode iz plastenke lani odšteti od 0,27 do 1,91 evra.

Voda iz pipe je boljša izbira tudi, ko razmišljamo o našem zdravju. Plastenka za brezalkoholne pijače in vodo je namenjena samo za enkratno uporabo. Pri vnovični uporabi plastenke se zaradi izrabe in poškodbe materiala lahko izločajo kemikalije, ki lahko škodijo zdravju. Ker moramo plastenko po enkratni uporabi zavreči, pa nastaja velik okoljski odtis. Slednjega ima tudi izdelava plastenk, saj se pri tem porabijo številni naravni viri, kot sta nafta in voda. Sodelavci ZPS opozarjajo, da se za izdelavo ene plastenke porabi okrog četrta litra nafte. »Iz nafte se izloči osnovni material za izdelavo polietilena, iz njega in iz različnih dodatkov

Namesto da kupujemo vodo v plastenkah, ZPS svetuje nakup steklenega bidona, ki ga napolnimo z vodo iz pipe ali pitnika. »Tovrstna izbira ni le cenovno bolj ugodna, s tem namreč prispevamo tudi k manjši količini odpadkov in ohranjanju naravnih virov.«

Voda iz pipe je boljša izbira za zdravje, okolje in denarnico. (Foto: Pixabay)

nato proizvajalci oblikujejo polizdelek za izdelavo plastenke, pokrovčka ali folije za etikete.« Strokovnjaki ZPS so izpostavili še ugotovitev Instituta Jožef Stefan, da prav izdelava osnovnega materiala za plastenke najbolj vpliva na okolje, saj ima na okolje celo večji vpliv kot transport plastenk. Plastenka ima, kot opozarjajo na ZPS, tudi velik vodni odtis. Proizvajalci za njeno izdelavo in polnjenje porabijo tudi do 17 litrov vode. Glede na študijo inštituta za globalno zdravje v Barceloni ima ustekleničena

voda 1400-krat večji vpliv na ekosisteme kot voda iz pipe.

Slabo sortiranje in recikliranje

Recikliranje plastenk bi vpliv proizvodnje plastičnega materiala na okolje zmanjšalo le, če bi bile sortirane in zbrane plastenke iz enakega materiala, iz njih pa bi morali odstraniti tudi pokrovčke in nalepke. Ker v Sloveniji v en zabojnik mečemo vso embalažo iz različnih plastičnih materialov, po ugotovitvah ZPS ne moremo pričakovati kakovostnega sortiranja.

Delež recikliranja bi lahko povečal kavcijski sistem, če bi s tem prišlo do zbiranja plastenk iz enakega materiala. Ker večkratno recikliranje plastike zmanjša kakovost plastičnega materiala, proizvajalci plastenk vedno dodajajo tudi svež material. ZPS poudarja, da plastenke torej ne morejo biti izdelane iz 100-odstotnega reciklata.

Mineralna, izvirska ali namizna?

Vode v plastenki, steklenici ali drugi embalaži so označene glede na določila Pravilnika o naravni mineralni vodi, izvirske vode in namizni vodi. Naravne mineralne vode izvirajo iz podzemnega vodnega vira. Na embalaži je obvezna označba, da gre za naravno

OB ROBU

Po kapljicah

Tudi danes zjutraj sem najprej spila kozarec vode, ki je pritekla iz domače pipe. Hvaležna, da je tako. Mnogi nimajo tega privilegija. Žal. Zato prikimavam tistim, ki poudarjajo, da je vrednost vode veliko višja od njene cene. Voda iz pipe ali pitnika je cenovno bistveno bolj ugodna in predvsem bolj trajnostna izbira. Skratka, je boljša izbira za zdravje, okolje in denarnico.

BARBARA FURMAN

V Sloveniji, za razliko od mnogih drugih držav, večinoma pijemo dobro, neoporečno vodo. Kar dve tretjini prebivalcev naše države imata dostop do vode prek velikih vodovodov in ta je praviloma ustrezna. Toda kako dolgo še?

Pitna voda je zagotovo naša skupna skrb. S tem se strinja tudi dr. Brigita Jamnik iz Slovenskega društva za zaščito voda, ki pravi, da bomo odgovorno kot državljani ravnali že takrat, ko bomo vodi iz pipe zaupali. Seveda, če si to naše zaupanje tudi zasluži. Kakšno vodo pijemo in kje je mogoče najti informacije o tem, mora vedeti vsak. Ne smemo pričakovati, da nam bo nekdo te podatke prinesel kar na pladnju. A morajo nam biti dostopni. Morda si boste vzeli čas in to preverili že danes.

Nato pa postopoma in vztrajno po korakih, oziroma kapljicah, naprej do zdrave družbe v vseh pogledih. Tudi po kapljicah se daleč pride.

mineralno vodo, označeni morajo biti še podatki o kemijski sestavi značilnih sestavin, kraju izkoriščanja in imenu izvira. Količine mineralnih snovi se med različnimi blagovnimi znamkami močno razlikujejo.

Izvirske vode so vode iz znanega podzemnega izvira, katerega ime mora biti navedeno na embalaži, a nimajo kemičnih lastnosti naravnih mineralnih vod. Morebitne prisotnosti mineralnih snovi

ni treba označevati, ni pa to prepovedano.

Namizna voda je vsaka pitna ali izvirska ali naravna mineralna voda, ki nima navedenega izvira in nima kemičnih lastnosti naravnih mineralnih vod in jih tudi ni treba označevati. Če je namizni vodi dodan hidrogen karbonat (najmanj 570 mg/l), se lahko označi kot sodavica, dodaja se ji lahko tudi morska voda.

(Vir: ZPS)

Od junija 2023 je v uporabi Uredba o pitni vodi z izjemo členov, ki se uporabljajo iz Pravilnika o pitni vodi. Nadzor nad skladnostjo in zdravstveno ustreznostjo pitne vode je v Sloveniji zastavljen in zagotovljen kakovostno, kar odraža tudi dejstvo, da je pravica do pitne vode zapisana v Ustavo Republike Slovenije.

ženim vrednostim pesticidov v pitni vodi izpostavljenih 580 uporabnikov, nitrati v pitni vodi pa od leta 2018 niso presegali mejne vrednosti. Predvsem najmanjša oskrbovalna območja z vodo, ki obsegajo od 50 do 500 prebivalcev, so najmanj urejena in zato najbolj izpostavljena onesnaženjem. Leta 2022 je bilo takšnih oskrbovalnih območij v Sloveniji 573, z vodo pa skupno oskrbujejo 96.843 prebivalcev oziroma 4,6 odstotka vseh. Na teh območjih je bilo predlani 5,8 odstotka vzorcev fekalno onesnaženih. Dolgoročna rešitev je priključitev najmanjših oskrbovalnih območij z vodo na večji sistem ali pa jih je treba ustrezno urediti.

Na NIJZ zato poudarjajo, da je skrb za zagotavljanje zadostnih količin zdravstveno ustrezne pitne vode naloga in odgovornost celotne skupnosti. Nadzor mora temeljiti na oceni in upravljanju tveganj v celotni oskrbovalni verigi pitne vode – od prispevnega območja za zajetja pitne vode, vzdolž sistema za oskrbo s pitno vodo, do mesta uporabe podzemne vode.

Nadzor kakovosti živil

Na Upravi za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR) poudarjajo, da so za varnost živil odgovorni nosilci živilske dejavnosti. V notranjem nadzoru morajo sami redno spremljati tudi varnost in kakovost vode. Naravna mineralna voda je lahko v prometu le, če je proizvajalec za to pridobil priznanje označbe. To priznanje ni potrebno za trženje izvirske in namizne vode. Proizvajalci mineralne vode izkazujejo varnost živil tudi tako, da na UVHVVR redno pošiljajo letne kemijske in mikrobiološke analize naravne mineralne vode pred polnjenjem in po njem. Inšpektorji UVHVVR prav tako opravljajo redne preglede nosilcev živilske dejavnosti. Embalarana voda ne spada med živila z visokim tveganjem, saj prihaja iz podzemnih virov. Njihovo kakovost oziroma varnost je s kemijskimi in mikrobiološkimi analizami preprosto spremljati. Proizvajalce embalarane vode pregledajo vsaka tri leta, še pravijo predstavniki Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.

Pitna voda je eno najbolj nadzorovanih živil. (Foto: Pixabay)

Voda naj bo skrb vsakogar

Ministrstvo za zdravje vsako leto zagotovi sredstva za izvedbo monitoringa pitne vode, ki ga izvaja Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano. V pitni vodi preverja skladnost s predpisanimi mejnimi vrednostmi mikrobioloških in kemijskih parametrov. Nitrati v pitni vodi zadnja leta niso presegli mejnih vrednosti.

Po navedbah Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) je kakovosti pitne vode v največji meri odvisna od razmer na vodnem viru in njene distribucije do uporabnikov. Do poslabšanja

kakovosti najpogosteje prihaja med močnejšimi padavinami in taljenjem snega. Predvsem kraški vodonošniki so v naši državi zelo občutljivi na onesnaženje, zato kraški vodni viri za-

tevajo še posebej previdno upravljanje.

Problematični manjši sistemi

Ko pride do onesnaženja vode, mora upravljavec vo-

dovoda čim prej ugotoviti vzrok in zagotoviti ukrepe za odpravo onesnaženja, ob tem pa uporabnikom posredovati priporočila o tem, kako ravnati. Po podatkih NIJZ je bilo leta 2022 prese-

Utrujenost voznikov tovornjakov še vedno velika težava

Vozilo ni bilo brezhibno, tovor je bil nepravilno pritrjen.

Madžar vozil nepravilno pritrjen tovor

Policisti Postaje prometne policije Celje so konec prejšnjega tedna na avtocesti ustavili madžarskega voznika tovornega vozila s priklopnikom, na katerem so bila naložena manjša tovorna vozila. Pri nadzoru so ugotovili več kršitev cestno-prometnih predpisov. Vozilo ni bilo tehnično brezhibno, tovor je bil nepravilno pritrjen in nepravilno zavarovan, višina vozila vključno s tovorom pa je za 0,25 m presegala največjo dovoljeno višino, ki je 4,2 m.

JANŽE FRIC

Pri nadzoru zapisovalne opreme in voznikove kartice so policisti ugotovili več kršitev, in sicer prekoračitev dnevnega časa vožnje voznika, nezadostni dnevni čas počitka voznika, prekoračitev podaljšanega dnevnega časa vožnje in več kršitev uporabe tahografa. Policisti

so vozilo izločili iz prometa ter vozniku do odprave pomanjkljivosti prepovedali nadaljnjo vožnjo. Za storjene prekrške so mu izrekli 1.250 evrov globe, podjetju pa 3.900 evrov.

Pravilno naložen tovor

Udeležence v cestnem prometu policisti ob tej priložnosti znova opozarjajo, da mora biti tovor pravilno naložen in pritrjen. Zahteva po pravilni pritrditvi tovora velja zaradi zaščite ljudi, ki nakladajo, razkladajo in vozijo vozilo, ter zaradi drugih udeležencev v cestnem prometu. Pomembna je tudi zaradi tovora samega in vozila, ki ga prevažajo. Prav tako je pomembno pred nalaganjem tovora preveriti, ali so nakladalna ploščad, karoserija in oprema za pritrjevanje tovora v dobrem in uporabnem stanju.

Pravilnik o nalaganju in pritrjevanju tovora v cestnem prometu za najbolj pogoste tovore opredeljuje točno določene parametre, ki jim je treba zadostiti. Tovor na vozilu mora biti naložen, pritrjen in zavarovan tako, da ne predstavlja nevarnosti ali ovire za druge udeležence cestnega prometa, ne povzroča škode na cesti in objektih, ne zmanjšuje stabilnosti vozila, ne povzroča več hrupa, kot je dovoljeno, ne zmanjšuje preglednosti vozniku, ne zakriva naprav vozila, registrskih tablic in drugih predpisanih označb ter se ne razsipa ali pada z vozila.

Ustrezen počitek voznikov izjemnega pomena

Agencija za varnost prometa (AVP) poudarja, da je

utrujenost za volanom razmeroma pogosta predvsem med vozniki tovornjakov in avtobusov, med ljudmi, ki delajo v nočnih izmenah, in med osebami z nezdravljenimi motnjami spanja. Utrujeni vozniki so manj pozorni, odzivajo se počasneje in manj ustrezno, z več premiki volana, več spremembami v hitrosti vožnje in varnostni razdalji. Utrujenost vpliva tudi na razpoloženje in s tem na vedenje. Utrujeni ljudje so bolj razdraženi in nestrpni. Na AVP ocenjujejo, da je utrujenost voznika dejavnik, ki prispeva k od 15 do 20 odstotkom prometnih nesreč z najtežjimi posledicami. Deleži so višji za prometne nesreče, ki vključujejo voznike gospodarskih vozil, za nesreče s smrtnim izidom in za nesreče na avtocestah.

Foto: PU Celje

Več kršitev tudi pri prevozu izrednega tovora

Policisti Postaje prometne policije Celje so zadnjega februarja popoldan na avtocesti A1 ustavili konvoj štirih skupin vozil in dveh spremljevalnih vozil, ki so prevažali tovor izrednih dimenzij. Pri nadzoru so ugotovili, da so izvajalci prevoz izrednih dimenzij izvajali v nasprotju z dovoljenjem za izredni prevoz, ki jim ga je izdala Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo. Na podlagi izdanega dovoljenja bi izvajalec smel izredni prevoz izvajati le v nočnem času, od 20. do 5. ure.

Policisti so vozila izločili iz prometa, voznikom in tujim pravnim osebam pa izrekli globo. Šestkrat so izrekli globo voznikom in podjetjem, štirikrat podjetjem in spremljevalcem izrednih prevozov, sledi še hitri postopek za pravno osebo, ki je opravljala spremstvo.

Izredni prevozi po javnih cestah

Ker izredni prevozi odstopajo od standardov in pred-

Izvajalec je imel dovoljenje za izvajanje prevoza le v nočnem času.

pisov vsakdanjih prevozov, so na policiji napovedali, da bodo policisti tudi v prihodnje izvajali nadzor nad izrednimi prevozi tako na avtocestah kot

tudi na vseh drugih glavnih in regionalnih cestah na območju Policijske uprave Celje.

Z dovoljenjem za izredni prevoz izdajatelj določi po-

sebne pogoje prevoza, da bi zagotovil varnost udeležencev v cestnem prometu, varstvo javne cestne infrastrukture in pretočnost prometa.

Občan grozil, da se bo razstrelil v stanovanju

Prejšnji četrtek okoli pol devete dopoldan so se velenjski policisti odzvali na klic občana, ki jih je obvestil o nenavadnem ravnanju sosedu, ki je skozi okno stanovanjskega bloka v Velenju zmetal več različnih stvari. Na kraj je odšla patrulja Policijske postaje Velenje in ugotovila, da je občan, ki se je zaprl v stanovanje, iz katerega je iztekala voda, grozil, da se bo razstrelil.

Zaradi zagotovitve varnosti so policisti v sodelovanju z gasilci evakuirali stanovalce celotnega vhoda stanovanjskega bloka, gasilci pa so zaprli vodo in tako ustavili njeno iztekanje in posledično preprečili nastanek škode. Policisti so medtem uspeli vzpostaviti stik z občanom in ga obvladali ter pomirili.

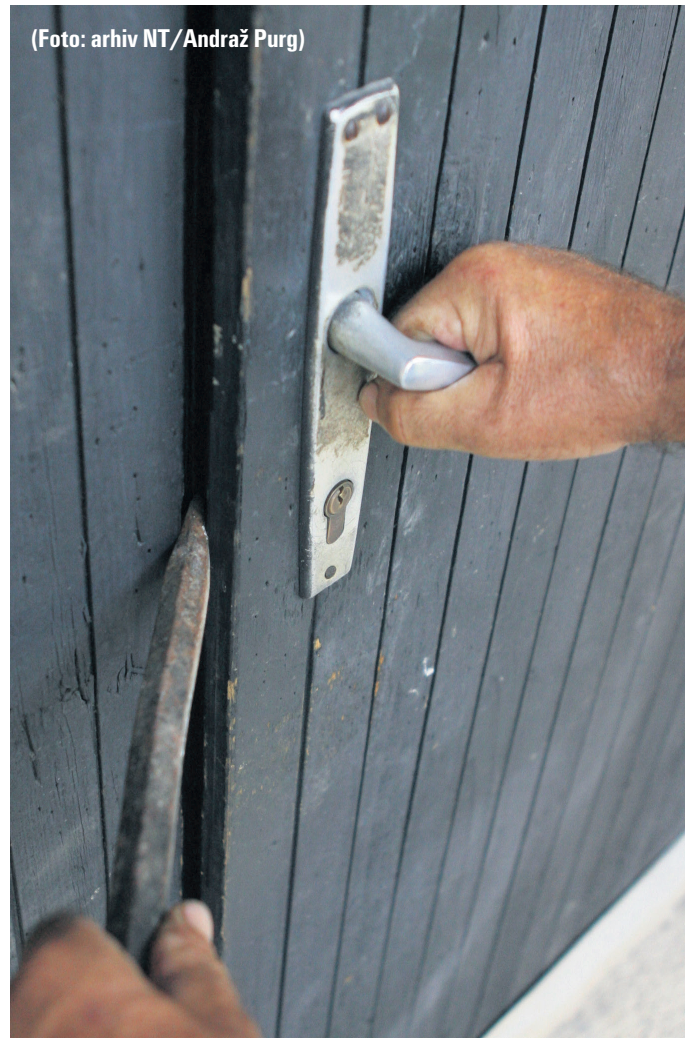
Po prvih podatkih je šlo za lažne grožnje, saj občan pri sebi ni imel eksplozivnih snovi. Bil je hospitaliziran, policisti pa nadaljujejo z ogledom kraja dejanja in drugimi preiskovalnimi dejanji.

V ponedeljek poskus prevare in rop

V ponedeljek so se do stanovanjske hiše v Košnici pri Celju pripeljali štirje moški. Eden od njih z zaščitno masko na obrazu je prišel do vrat in starejši lastnici hiše dejal, da prihajajo iz telekomunikacijskega podjetja in da naj ga spusti na podstrešje, ker mora odpraviti napako pri delovanju televizije. Lastnica je takoj posumila, da gre za prevarante in jih odgnala ter policiste obvestila o dogodku. Ob tej priložnosti policisti opozarjajo vse občane, naj neznancev, ki prihajajo do njih pod raznimi pretvezami, ne spuščajo v hiše oziroma stanovanja.

Prav tako v ponedeljek okoli 23. ure so bili policisti obveščeni, da je prišlo na bencinskem servisu na Mariborski cesti v Celju do poskusa rop. Neznanec z zaščitno masko na obrazu je vstopil v prostore bencinskega servisa in zagrozil prodajalcu ter zahteval denar, nato pa brez denarja zbežal iz prostora in se s kolesom odpeljal v smeri centra mesta. Policisti o dejanju in storilcu zbirajo obvestila.

(Foto: arhiv NT/Andraž Purg)

Vozil pod vplivom prepovedanih drog

Policisti Postaje prometne policije Celje so med vikendom na avtocesti A1 izvajali poostren nadzor cestnega prometa s poudarkom na ugotavljanju prekoračitve hitrosti. Pri tem so ugotovili več prekoračitev hitrosti voznikov osebnih vozil, med katerimi izstopa voznik osebnega avtomobila znamke Mini cooper. Na odseku, kjer je hitrost vožnje s prometnim znakom omejena na 130 km/h, je vozil s hitrostjo 157 km/h. Kršitelju so izdali plačilni nalog in mu odredili še postopek za prepoznavo znakov oz. simptomov, ki so posledica prepovedanih drog. Test je pokazal prisotnost prepovedane droge v organizmu. Policisti so vozniku odredili strokovni pregled, ki ga je odklonil. Zoper voznika so podali obdolžilni predlog.

Celjske nogometašice želijo osvojiti dvojno domačo krono

Vanja Tanšek je trikrat zatresla mrežo Vrhničank.

Blaž Adamič: »Želim zgoj še pet tekem!«

S tekmama v Celju in Pivki se je začel polfinale 11. sezone slovenske ženske lige v futsalu. Celjanke so v Kajuhovi dvorani z 8 : 1 nadigrale Vrhniko. Polčas so dobile z 1 : 0, strelka je bila Ines Ermenc. Precej bolj učinkovite so bile v 2. polčasu.

DEAN ŠUSTER

Z dvema goloma Vanje Tanšek in enim Sergeje Kos so hitro ušle na 4 : 0 in si olajšale končnico obračuna, ki ga je končala Patricija Ham. Spretno je sprejela dolgo podajo, nato pa žogo z »volejem« poslala v mrežo.

Košana boljša v Pivki

»Že v prvem polčasu, ki smo ga dobili z zgoj 1 : 0, smo imeli precej priložnosti. Rezultat kaže na trenutno razmerje v kakovosti obeh ekip,« je v uvodu dejal trener **Blaž Adamič**. »Dekletom sem dejal, da do konca sezone želim in pričakujem zgoj še pet tekem. Pred nami je finalna tekma slo-

venskega pokala, nato bomo odigrali drugo tekmo polfinala državnega prvenstva. V finalu se nadejam treh zmag že na prvih treh tekmah.« V rednem delu prvenstva je bila Košana v Pivki boljša od Celja s 6 : 3. Adamičeve varovanke so se Notranjkam doma oddolžile s 5 : 2 in zaradi le enega poraza osvojile najboljši položaj pred končnico.

Dvoboj kakovostnih ekip

Finale slovenskega pokala za ženske bo v soboto ob 15. uri v Podčetrtku. Adamič je zelo samozavesten: »Imamo več kakovostnih igralk, naša ekipa je bo-

lje pripravljena. Pričakujem, da bomo pokal prinesli v Celje.« **Vanja Tanšek** je v soboto dosegla tri gole: »Vse igralko smo optimistične. Zavedamo se, kaj nas čaka. Upam, da bomo prikazale našo najboljšo igro in da bomo končno osvojile slovenski pokal.« Ena izmed številnih reprezentantk v celjski ekipi je tudi **Anja Ložar**: »To bo dvoboj zelo kakovostnih ekip. Odločila bo naša »dnevna forma«. Tista ekipa, ki bo storila manj napak, bo zmagala. Potrebna bo osredotočenost na najvišji možni ravni. Upam, da nam bo uspelo.« Pred dvema letoma so Celjanke izgubile finale proti Slovenskim Goricam (1 : 2), lani pa jim je pot v polfinale preprečila administrativna napaka. Polfinalni tekmi moških bosta jutri (ob 17.45 Dobovec – Bronx in ob 20.30 Siliko – Meteorplast), finalna pa v soboto (19.00).

Foto: Nik Jarh

Trener Blaž Adamič je nastavlil žogo svoji sestri Deji. Njun oče Drago je takoj po koncu tekme prihitel s tribune in čestital celotni ekipi, ki jo je vodil še v prejšnji sezoni.

Kapetanka Sergeja Kos v objemu soigralk

Z visokima zmagama proti Podgorici

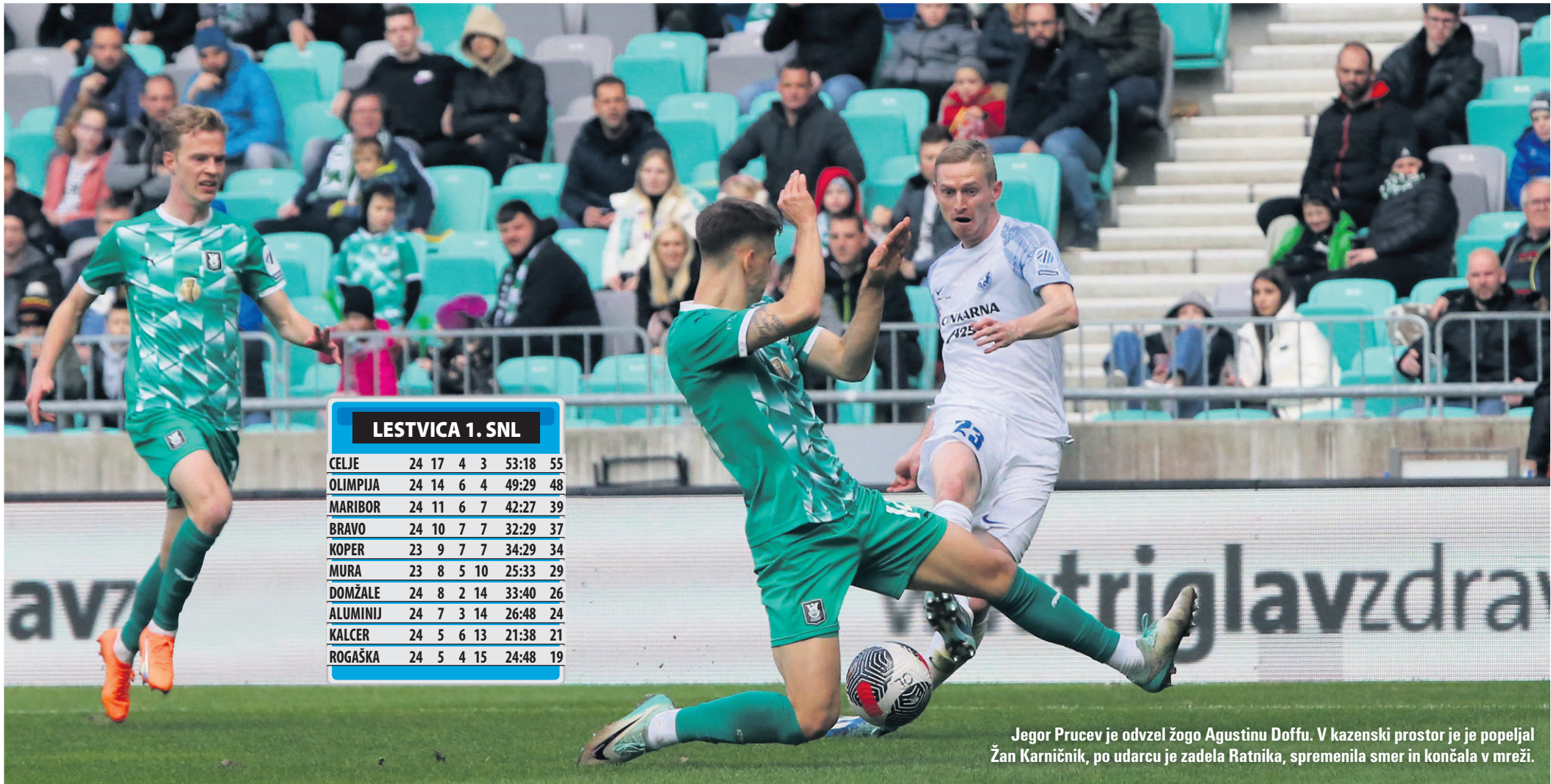
Košarkarice Cinkarne so v soboto v Šabcu v zaostali tekmi superlige Waba premagale Dugo s 100 : 44.

Tudi v torek so dosegle dvakrat več točk od nasprotnic. V zadnjem krogu so ekipo Sloge iz srbske Požege v dvorani Gimnazije Celje Center nadigrale s 96 : 45. Thayna Silva je dosegla 27 točk. Sledile so ji Blaža Čeh (15), Niyah Becker (14) ter Sophia Gbemuotor in Kim Žibert (po 11 točk). Zaključni turnir bo znova v Podgorici. Na prvih dveh mestih po rednem delu sta Budućnost in Cinkarna, preostali udeleženci pa sta bili znani šele sinoči. V zadnjih dveh sezonah so varovanke trenerja Damirja Grgića obakrat slavile na finalnem turnirju v črnogorski prestolnici. Lani je zmago v zadnjih sekundah zagotovila **Blaža Čeh**: »Menim, da lahko tudi letos presenetimo domačinke.« V državnem prvenstvu bodo Celjanke naslednji tekmi igrale doma, v soboto proti Konjicam (16.30) in v sredo proti Iliriji (19.30).

DŠ

V izdihljajih obračuna se je izkazala še Patricija Ham z izjemnim zaustavljanjem žoge in učinkovitim zaključkom.

Jgor Prucev je odvezl žogo Agustinu Doffu. V kazenski prostor je je popeljal Žan Karničnik, po udarcu je zadel Ratnika, spremenila smer in končala v mreži.

Celjski nogometaši zadržali prednost sedmih točk pred Olimpijo

Tudi tako se pride do naslova državnega prvaka

Za Celje so igrali: Matjaž Rozman, Žan Karničnik, David Zec, Damjan Vuklišević (od 65. Klemen Nemanič), Nejc Ajhmajer, Mark Zabukovnik, Denis Popović (od 65. Nino Kouter), Marco-Alexandru Dulca (od 65. Tamar Svetlin), Jgor Prucev, Aljoša Matko (od 71. Mario Kvesić), Sunday Adetunji (od 86. Edmilson).

Redi Kasa je ujezil napadalca Celja Edmilsona.

V 24. krogu 1. slovenske nogometne lige je bil veliki derbi v Stožicah, kjer je Celje z neodločenim izidom (1 : 1) zadržalo precej visoko prednost pred prvo zasledovalko, ljubljansko Olimpijo. Slatinčani na dnu lestvice zdaj le še za dve točki zaostajajo za Radomljani.

DEAN ŠUSTER

Po pol ure igre, v kateri so popolnoma prevladovali domači nogometaši, so njihovi privrženci z metanjem papirnatih trakov na zelenico ustavili silovit nalet. To dostikrat storijo tudi mariborski navijači, Celjski grofje na srečo ne.

Tudi to je nogomet

V 40. minuti je Celje v vodstvo popeljal Žan Karničnik, ko je domači branilec Marcel Ratnik preusmeril let žoge proti vratom in »prelisičil« svoje-

ga vratarja. Po zadetku z obilo sreče je strokovni televizijski komentator dejal: »Olimpija je veliko boljša, Celje pa vodi z 1 : 0.« Njegovim besedam je pritrdil celjski reprezentant: »Olimpija nas je nadigrala v vseh elementih nogometne igre.« Nato je dodal: »Bili smo slabi v prvem polčasu. Ne znamo zadržati žoge na sredini igrišča. Domači so precej agresivnejši.« Razmerje v strelih je bilo 8 : 2, v vrata pa 5 : 2 (ob koncu 17 : 5; 12 : 3).

Mark Zabukovnik je imel ogromno dela na sredini igrišča, pomagal je tako v obrambi kot v napadu.

Zadetek prejeli »po otročje«

V nadaljevanju je vodstvo gostov trajalo še 40 minut. V 85.

minuti je izenačil prav Marcel Ratnik, povsem osamljen pred celjskimi vrati. Z glavo mu je podal Timi Max Elšnik, ki je

Navijaška skupini Green Dragons je bila zelo aktivna.

Prva sta bila ob Karničniku Sunday Adetunji in Aljoša Matko.

David Zec v skoku za žogo, v ozadju pa tribuna s celjskimi navijači.

V domačem taboru so se pritoževali, da Matjaž Rozman išče dlako v jajcu, nakar je sodnikom prinesel trd predmet, ki je padel v njegovo bližino.

bil v skoku precej višji od Adetunjija. V izdihljajih tekme so »zmaji« še tretjič zatresli okvir celjskih vrat in navijači vodilnega kluba so si lahko globoko oddahnili. »Nismo bili hrabri. Vleklo nas je nazaj in Olimpiji smo omogočili, da se je razmahnila,« je sprva dejal trener **Damir Krznar**, ki med tekmo ni skrival jeze. »Kljub vsemu smo imeli dve lepi priložnosti za povišanje vodstva. Sedem točk prednosti nas obvezuje, da smo še naprej osredotočeni. Pred nami je takoj še en derbi,« se vseh nevarnosti zaveda Krznar. Najboljši igralec Celja

je bil vratar **Matjaž Rozman**: »Čakali smo na svoje priložnosti in dolgo časa vodili, potem pa smo »po otročje« prejeli zadetek.«

Še dvanajst tekem

»Mislim, da smo mi izgubili dve točki, Celjani so lahko zadovoljni z razpletom. Nisem pričakoval, da bomo imeli tolikšno število priložnosti. Mi smo bili kaznovani za eno napako.

Preostali izidi 24. kroga 1. SNL: Aluminij – Mura 2: 0, Maribor – Domžale 3: 0, Koper – Rogaška 1: 2 in Kalcer – Bravo 0: 1.

Upanja ne bomo izgubili,« je postavil trener Olimpije **Zoran Zeljković**. In še mnenje **Marcela Ratnika**: »Imeli smo nadzor nad igro. Ni se nam izšlo. S točko smo lahko vseeno zadovoljni.« Celjani so na zadnjih štiri tekmah osvojili pet točk. Pred Olimpijo so imeli že 12 točk naskoka. »Remi« v Stožicah je zlata vreden. Tudi tako se pride do naslova državnega prvaka.

Foto: Andraž Purg

Obdobje visoke napetosti v Zlatorogu

V nedeljo zvečer je nemalo prahu dvignila zelo slaba novica iz Kopra, kjer so rokometiški Celja Pivovarne Laško doživeli nov prvenstveni poraz. V 18. krogu prve slovenske lige je bil Koper boljši z 32:27.

Takoj se je vsul plaz kritik, ki so letele predvsem na vodstvo kluba, pa tudi na trenerja Alema Toskića, a so mu v bran priskočili mnogi, ki se zavedajo, kako okrnjen kader ima na voljo. V dvorani Bonifika so gostitelji pred 2.000 gledalci z izjemno predstavo Tineta Poklarja presenetili državne prvake. Primorci so vodili večino tekme in zaslužno vpisali novi točki. Celje je doživelo tretji poraz v pr-

venstvu in je na tretjem mestu lestvice z 29 točkami. Toliko jih ima tudi Gorenje, ki pa ima tekmo manj in za dve točki zaostaja za trebanjskim Trimom. Poklar je celjsko mrežo zatresel kar 16-krat. Tim Cokan z desetimi in Mitja Janc z devetimi goli pa sta bila najboljša Celjana.

Poraz je presenetljiv tudi zaradi vtisa, ki so ga celjski rokometiški nekaj dni prej pustili na Portugalskem. V predzadnjem krogu lige prvakov so se zelo dobro upirali Portu, izgubili so z 32:30. Že večkrat smo opozarjali, da ni toliko pomembna liga prvakov, pač pa tekme v domači konkurenci. Če so se pivovarji skozi šivan-

kino uho še izvlekli proti Ribnici v dvorani Zlatorog, je sledil polom na Obali in dokončno slovo od naslova prvaka. Celje bo v nedeljo gostovalo v velenjski Rdeči dvorani. Če se bo razprodala igralskega kadra v Zlatorogu nadaljevala, bo stanje le še slabše.

Znani sta prizorišči zaključnih turnirjev rokometnega pokala Slovenije. Četverica najboljših ženskih ekip se bo za lovoriko merila v Litiji, v moški konkurenci pa bo turnir 5. in 6. aprila v Trebnjem. Ob domači zasedbi, ki je za uvrstitev v polfinale premagala Moškanjce-Gorišnico, je udeleženec polfinala tudi Koper, ki je izločil ekipo Ormoža. Zmagovalec dvoboja med Krko in Celjem Pivovarno Laško bo znan 20. marca v Novem mestu.

DŠ

V nedeljo se bodo v Rdeči dvorani spopadli velenjski in celjski rokometiški. Tim Cokan (na sliki) je bil v Kopru najboljši strelec svojega moštva. (Foto: Andraž Purg)

Luzar izbral Italijo in Izrael

Slovenski moški rokometni reprezentanci do 18 in 20 let sta na žrebu na Dunaju dobili prve tekmece na letošnjih evropskih prvenstvih. Mladinci bodo tekmovali v Celju.

Med 10. in 21. julijem bo Slovenija gostila novo rokometno prvenstvo. Kot gostitelji tekmovalja so v mladinski reprezentanci imeli priložnost sami izbrati skupino prvega dela. Glavni trener **Klemen Luzar** se je odločil za skupino E z Dansko, Italijo in Izraelom: »Pred žrebom smo izvedeli za sistem tekmovalja, ki je nekoliko drugačen kot v preteklih letih. Kot gostitelji tekmovalja smo imeli priložnost izbrati skupino, v kateri bomo nastopali. V prvem bobnu so bile res kakovostne reprezentance, zato smo se pri izboru osredotočili predvsem na tekmece iz tretjega in

četrtga bobna. Italije in Izraela sicer še ne poznamo dovolj, a po mednarodni veljavi sta bila najprimernejša tekmece za našo željo, da se na prvenstvu skušamo prebiti čim višje.«

Slovenija bo nadaljevala z organizacijo rokometnih tekmovalja na najvišji ravni. Leta 2004 je gostila evropsko moško prvenstvo (Ljubljana, Celje, Velenje, Koper). Po daljšem premoru so v zadnjih letih v Celju gostovala evropska prvenstva za dekleta do 19 (2017) in 17 let (2019) ter za fante do 20 let (2018). Leta 2022 je bilo v Celju z okolično svetovno prvenstvo za dekleta do 20 let, Slovenija pa je bila istega leta s Severno Makedonijo in Črno goro še gostiteljica evropskega prvenstva za članice.

DŠ

Tibor Komerički je najhitrejši slovenski drsalec na kratke proge. (Foto: osebni arhiv)

Največ prikazal na najdaljši progi

Mladinsko svetovno prvenstvo v hitrostnem drsanju na kratke proge je bilo v poljskem Gdansk.

Na njem je nastopilo 70 tekmovalcev. Med njimi je bil tudi član Drsalnega kluba Celje Tibor Komerički. Z uvrstitvijo, ki jo je dosegel na 1.500 metrov (29. mesto), je bil zadovoljen. Razočaran je bil po tekmi na 500 metrov (45. mesto), ko je padel zaradi težav z drsalko. Na 1.000 metrov je zasedel 34. mesto.

DŠ

DAN MUČENIKOV

radio celje

NEDELJA,
10. MAREC

5

PAKETOV
PRESENEČENJA
ZA 5 IZBRANIH
GOSPODOV

Več na:

www.radiocelje.si

INFORMACIJE IN
PRIJAVE:

MUZEJ@POKMUZ-CE.SI
WWW.POKMUZ-CE.SI
03/42 80 962
031 612 618

POKRAJINSKI MUZEJ CELJE

SOBOTA, 9. MAREC 2024,
OB 16.00, STARA GROFIJA.

OTROŠKA USTVARJALNICA
MINI PARAVAN

NEDELJA, 10. MAREC 2024,
OB 11.00, STARA GROFIJA.

JAVNO VODSTVO
CELEIA - MESTO POD MESTOM

Kulturne prireditve
ČETRTEK, 7. 3.
17.00 Osrednja knjižnica Celje Življenje in delo češkega pisatelja Karla Čapka ter Češka književnost skozi oči slovenskih prevajalcev in prevajalk Češko obarvan večer in odprtje dveh razstav
18.00 Kulturni center Laško Ringaraja 2024 Območna revija folklornih skupin
19.00 Savinov likovni salon Žalec Folium, preoblikovanje repinca v koncept gline in stekla Odprtje razstave likovnih del Polone Demšar
19.00 Glasbena šola Velenje Aria della natura Razstava likovnih del in koncert dijakov 3. letnika Umetniške gimnazije Velenje
PETEK, 8. 3.
12.00 Razstavišče Gaudeamus Stran pa ne bomo metal': O pogubnih navadah in boljših praksah Odprtje gostujoče razstave Muzeja novejše zgodovine Celje
17.00 Vrtni center Rogaška Slatina Pomlad Odprtje likovne razstave del DLLU Mavrica
19.30 Ipavčev kulturni center Šentjur Slovenska vicoteka Komedija, igrata: Janez Cankar in Jože Čamernik
19.30 Kulturni center Laško Vlado Kreslin Koncert
SOBOTA, 9. 3.
10.00 in 17.00 Gledališče Celje Andrej Predin: Mica pri babici Drama SNG Maribor, abonmajček dopoldanski 3+, popoldanski 3+ in izven
17.30 in 20.30 Kulturni center Rogaška Slatina Ikoti 2 Festival-ic smeha

20.30 eMČe plac Velenje Večerja za generala Gledališka predstava Gledališča Velenje
21.00 Plesni forum Celje Uroš Perić & The Bluenote Quartet Posebni koncert Cocktails for two ob 20. obletnici njegovega delovanja in koncertiranja
NEDELJA, 10. 3.
16.00 Kulturni dom Rogatec Naša šola: nekoč in danes Komedija
17.00 Kulturni dom Gorica pri Slivnici Kvintet Vintgar z gosti Koncert
18.00 Dom kulture Slovenske Konjice Erosi akustično Koncert
19.00 Ipavčev kulturni center Šentjur Abonma Gustav: Kdo se boji Virginie Wolf? Post drama, Mini teater in Mestno gledališče Ptuj
19.00 Glavni trg 8 Celje Vse drugo molk Plesno-gledališka predstava; tudi v ponedeljek ob istem času
19.00 Cerkev svetega Jožefa Celje Oktet In spiritu Koncert iz sklopa Glasba na hribu
PONEDELJEK, 11. 3.
9.00 Muzej Laško, Knjižnica Laško Likovni izdelki dijakov umetniške gimnazije GCC – likovna smer Odprtje razstave
19.19 Mestna knjižnica Velenje Stare pesmi pišem Predstavitev knjige Petra Rezmana, pogovor bo vodila Tina Felicijan.
19.30 Dom II. slovenskega tabora Žalec Paloma Komedija, Slovensko mladinsko gledališče, AGRFT in društvo KUD Krik; tudi v torek ob istem času

Podatke za napovednik je zbrala Tea Podpečan.

TOREK, 12. 3.
17.00 Hiša generacij Laško Literarni večer ljubezenske poezije ob gregorjevem
18.00 Ipavčev kulturni center Šentjur Na osemdeseti postaji življenjske poti Literarni večer s pisateljem Ernestom Jazbinškom, Glasbena gostja večera bo Vokalna skupina Amantes.
19.30 Kulturni center Laško Na zdravje Komedija s Tino Gorenjak in Tanjo Kocman
SREDA, 13. 3.
16.30 in 19.00 Vila Rožle Velenje Pozdrav pomladi 2024 Območna revija otroških in mladinskih pevskih zborov Šaleške doline
17.00 Knjižnica pri mišku Knjižku O nenavadnem velikonočnem jajcu zajca Vilija Gledališka predstava v izvedbi Gledališča Pravljičarna
18.00 Koncertna dvorana Glasbene šole Celje Jaz pa grem na zeleno trav'co Tematski večer oddelka nadstandardnih programov
18.00 Kulturni dom Rogatec Bolečina in osteoporoza Tematsko predavanje
19.00 Občinska knjižnica Žalec Mojih 33 odprav v najvišja in najbolj odmaknjena gorstva sveta Predstavitev knjige Vikija Grošlja

Ob dnevu žena
ČETRTEK, 7. 3.
11.00 do 13.00 Hiša sadeži družbe Žalec Delavnica za dan žena
PETEK, 8. 3.
10.00 do 17.00 Velenjski grad in Hiša mineralov Prost vstop za ženske ob mednarodnem dnevu žena

10.15 Pegazov dom Rogaška Slatina Nastop učencev II. OŠ Rogaška Slatina ob dnevu žena
16.00 Prostori DU Velenje Proslava ob dnevu žena
17.00 Celjski grad Viteštvo in šarm Brezplačno vodenje za ženske ob dnevu žena
19.00 Celjski mladinski center Vagina, tudi ona je del nas Predstava v izvedbi avtorske ekipe Teatra Šentjošt
19.00 Dom kulture Velenje Skok čez plot Veseloigra Kulturno-prosvetnega društva Franca Schreinerja Šentilj
20.00 Celjski dom Žigolo, s.p. Monokomedija z Domnom Valičem
21.00 Celjski mladinski center Dan. CE žena! Za navihano muzkico bosta zadolženi članici kolektiva Agregat Wtrina in Tai Chi
22.00 Max klub Velenje Tabu Koncert
SOBOTA, 9. 3.
17.00 Vaško-gasilski dom Donačka Gora Prireditve ob materinskem dnevu in občni zbor Društva žena Donačka Gora
20.00 Celjski dom Hamo & Tribute 2 Love Akustika ob dnevu žena
NEDELJA, 10. 3.
12.30 Start izpred trgovine Kili v Libojah 36 pohod ob dnevu žena na Hom
17.00 Dom II. slovenskega tabora Žalec Klapa Kampanel & Zbor PopSeSlisH & VS ZaPet Koncert ob dnevu žena
Druge prireditve
ČETRTEK, 7. 3.
9.00 Hiša generacij Laško Rože iz krep papirja Delavnica

15.00 do 17.00 Muzej novejše zgodovine Celje Herman Lisjak ob svojem 29. rojstnem dnevu podarja prost vstop v otroški muzej Hermanov brlog.
16.00 Občinska knjižnica Žalec Pomladno bralno druženje Pogovor bosta usmerjali Irena Štusej in Biserka Neuhold Hlastec
16.00 in 17.30 Celjski mladinski center Tečaj Lego robotike
19.00 Občinska knjižnica Prebold Stran od poteptanih poti: moje potovanje od Himalaje do Kavkaza in vsepovsod vmes Potopisno predavanje Polone Kotnik
20.00 Celjski mladinski center JaMCC Večer novo nastale glasbe
PETEK, 8. 3.
18.00 Kavarna Lisjak Kavarniški četrtkov večer: Petje z Maliki
SOBOTA, 9. 3.
10.00 Osrednja knjižnica Celje Pobarvanke z naših poti z Anuški, Laro in Petrom: Masala, svete krave in vse vmes Potopisno predavanje, primerno za družine z otroki od 5. leta
10.00 do 12.00 Rokodelski center Rogatec Pletenje iz šibja z Zdenko Pulko Pletarska delavnica
13.00 do 15.00 Muzej na prostem Rogatec Izdelava zeliščnega balzama za ustnice s Simono Arzenšek Zeliščarska delavnica
16.00 Pokrajinski muzej Celje, Stara grofija Otroška ustvarjalnica – Mini paravan Delavnico bo vodila Enea Bronja Gajšek; primerna za osnovnošolske otroke.
19.00 Celjski mladinski center MCC pub kviz s Tadejem Perčičem
NEDELJA, 10. 3.
14.00 Domačija Žafran v Dobrini, Loka pri Žusmu Prikaz rezi in oskrbe sadnih dreves v

sodelovanju z Društvom Izviri Dobrina
15.00 Krčma TamKoUčiri Celje Dan mučenikov v TamKoUčiri
16.00 Telovadnica OŠ Antona Bezenška Frankolovo Ostanimo prijatelji Tradicionalno 33. srečanje narodno-zabavnih ansamblov
19.00 Gledališče Celje Big band Šentjur: MY WAY Koncert
PONEDELJEK, 11. 3.
17.00 Okrepčevalnica Marjeta v Rimskih Toplicah Izdelovanje in spuščanje gregorčkov v Savinjo
17.30 Osrednja knjižnca Celje Prijatelj Slovencev Johannes Frischauf (1837-1924) v Savinjskih Alpah Ob 100-letnici smrti matematika, geodeta in alpinista, predaval bo dr. Peter Weiss.
19.00 Občinska knjižnica Žalec Kako otroku v svetu TikToka, vplivnežev in lepotnih idealov pomagati razvijati pozitivno (telesno) samopodobo? Predavanje za starše dr. Lucije Čevnik
TOREK, 12. 3.
17.00 Vila Rožle Velenje Torkova peta: na gregorjevo ptičke pojejo Ustvarjalnica za otroke in starše
SREDA, 13. 3.
9.00 do 11.00 TIC Laško Domači kottiček
11.00 Celjski dom Predstavitev lekarniških kognitivnih storitev Predavanje Katarine Ogrinc, mag. farm.
16.00 in 17.30 Celjski mladinski center Tečaj Lego robotike
18.00 Kulturni dom Rogatec Bolečina in osteoporoza Predavanje
18.00 Mestna knjižnica Velenje Kako do dobrih semen? Predavanje Sanje Lončar

Podjetje NT&RC, d. o. o.

opravlja časopisno-založniško, radijsko in agencijsko-tržno dejavnost
Naslov: Prešernova 19, 3000 Celje,
telefon (03) 42 25 100, fax: (03) 54 41 032.
Direktor: Drago Slameršak
Tisk: Salomon, d. o. o.
Novi tednik sodi med proizvode, za katere se plačuje 5-% davek na dodano vrednost.

NOVI TEDNIK

Odgovorna urednica: Manca Mirnik
E-mail uredništva: tednik@nt-rc.si
RADIO CELJE
Odgovorna urednica: Saša Pukl
E-mail: radio@nt-rc.si, v studiu: info@radiocelje.com
UREDNIŠTVO
Bojana Avguštinčič, Janže Fric, Barbara Furman, Janja Intihar, Špela Ožir, Tina Strmčnik, Simona Šolnčič, Dean Šuster

AGENCIJA

Opravlja trženje oglasnega prostora v Novem tedniku in Radiu Celje ter nudi ostale agencijske storitve.
Telefon: (03) 42 25 100
Fax: (03)54 41 032, (03)54 43 511
Sprejem oglasov po elekt. pošti: agencija@nt-rc.si
Vodja marketinga: Bojan Kunc
NAROČNINE
Telefon: (03) 4225 171
E-pošta: narocnine@nt-rc.si

Mesečna naročnina je 13,71 EUR (4 izvodi) oz. 17,16 EUR (5 izvodov). Za tujino je letna naročnina 363,96 EUR. Številka transakcijskega računa pri NOVA KBM: SI56 0400 1005 0141 617. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.
MALI OGLASI, OSMRTNICE IN ZAHVALE
Telefon: (03) 4225 144, e-pošta: oglasi@nt-rc.si
Vsak obiskovalec gostinske verige Mediabar z nakupom pijače, ne pa hrane in cigaret, prejme določeno število točk, za katere lahko dobi brezplačen izvod revije, časopisa ali knjižank. Vsak tiskan izvod ima na naslovnici označeno vrednost v točkah. Za vsak porabljen evro stranka pridobi eno točko. Več informacij o gostinski verigi Mediabar na www.mediabars.si.

Pomlad na vrt bo tvoj prišla
in čakala, da prideš ti,
in sedla bo na rožna tla
in jokala, ker tebe ni.
(S. Gregorčič)

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage
mame, stare mame, prababice,
sestre, tete in tašče

ALOJZIJE KRUŠIČ

iz Zadobrove 37, Škofja vas
(4. 9. 1933–29. 2. 2024)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, tople objeme in stiske rok, podarjeno cvetje in sveče ter darovane svete maše. Hvala gospodu župniku Janku Ivančiču za opravljen obred in izbrane besede tolažbe, pevkam skupine Mjav za prelepo petje pred vežico slovesa in ob odprtem grobu, trobentaču za odigrano žalostinko in pogrebni službi Raj iz Vojnika za organizacijo in izvedbo pogreba. Zahvala patronažni sestri Simoni za obiske na domu ter zdravnikom in celotnemu osebju oddelka za žilno kirurgijo Splošne bolnišnice Celje za skrb in nego pri lajšanju bolečin. Posebno zahvalo izrekamo Marjeti Krušič za sočutno izrečene ganljive besede slovesa. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki ste se od naše mame poslovili v tako velikem številu in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Še enkrat vsem iskrena hvala.

Žalujoči: hči Stanka z možem Cirilom in sin Jože z Zdenko, vnuki Aleš z Barbaro, Marjetka, Damjan z Lucijo in Lidija z Urošem, pravnuki Sven, Anže, Žiga, Manca, Maruša, Hana in Urh ter sestra Ivanka

123

Ugasnila je luč življenja,
se prižgala luč spomina,
ko ostaja v srcu tiha,
skrta bolečina.

ZAHVALA

V 79. letu
nas je zapustil

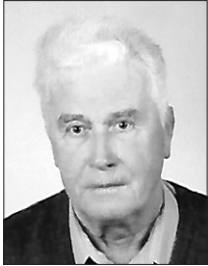
FRANC REZEC

iz Reke nad Laškim
(16. 2. 1946–19. 2. 2024)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala za darovano cvetje, sveče, denarno pomoč in svete maše. Najlepša hvala gospodu župniku Ivanu Hrastniku za lepo opravljen obred, govornici Petri Kolšek za besede slovesa, kvartetu Oljka za odpete pesmi, kolektivoma Magles, d. o. o., in vrtcu Tončke Čečeve. Zahvala Komunalni Laško za organizacijo pogreba in Marku Mastnaku za odigrano žalostinko. Zahvala tudi Onkološkemu inštitutu Ljubljana in osebju oddelka za hematologijo in onkologijo Splošne bolnišnice Celje.

Žalujoči: vsi njegovi

L 6

Vse na svetu mine,
vse se spremeni,
le spomin na tebe
ostaja in živi.

V SPOMIN

Minilo je deset let,
kar nas je zapustil
dragi ati, dedi in tast

ANTON LEŠEK

iz Šentjanža nad Štorami 27
(22. 5. 1943–1. 3. 2014)

Hvala vsem, ki stojite na njegovem grobu
in ga ohranjate v lepem spominu.

Hčeri Damjana in Milena z družinama

119

Spet je tu pomlad,
kot je bila takrat,
ko si odšel od nas,
saj te bolezen
je iztrgala od nas.

V SPOMIN

Minilo je eno leto, kar je v Bogu zaspal dragi brat in stric

MARJAN KOROŠEC

iz Cerovca 4, Šentjur pri Celju
(20. 11. 1962–7. 3. 2023)

Hvala vsem, ki se ga v molitvi spominjate
in obiskujete njegov grob.

Neizmerno te pogrešamo: tvoji najdražji

110

ZAHVALA

V 94. letu nas je zapustila

KRISTINA BOHINC

iz Planinske vasi 12,
Planina pri Sevnici

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečene besede sožalja ter darovano cvetje, sveče in svete maše.

Posebna zahvala zdravstvenemu osebju ZD Planina, Šentjur in SB Celje, gospodu duhovniku za opravljen pogrebni obred, pevcem za odpete pesmi slovesa, Matevžu za poslovilne besede in pogrebnemu podjetju Žalujka za organizacijo pogreba.

Vsi njeni

n

Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče,
solza, žalost in bolečina
te zbudila ni.
Ostala je praznina,
ki hudo boli.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage
mame, babice in tašče

HERMINE LEŠEK

iz Šentjanža nad Štorami 27
(23. 12. 1943–25. 2. 2024)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, da ste jo pospremili na njeni zadnji poti, nam izrazili ustna in pisna sožalja. Hvala za vse besede tolažbe, podporo ter darovano cvetje, sveče in svete maše. Iskrena hvala osebju enote intenzivne medicine operativnih strok in oddelku splošne in abdominalne kirurgije Splošne bolnišnice Celje, gospodu župniku Stanku Gajšku za lepo opravljeno pogrebno slovesnost in mašo zadušnico, govorniku gospodu Dušanu Volavšku za poslovilne besede, pevcem skupine Erosi za odpete žalostinke, trobentaču za odigrano melodijo ter pogrebni službi Zagajšek, d. o. o.

Hvala tudi kolektivoma podjetij Žonta, d. o. o., in ECE, d. o. o.
Zelo jo bomo pogrešali in v srcu skrbno hranili spomine na naše skupne dni.

Žalujoči: hčeri Damjana in Milena z družinama

120

Tako na hitro si odšel,
nisi rekel ne adijo
niti roke nam podal,
a v naših srcih za vedno
boš ostal!

V SPOMIN

IGOR KORPNIK

s Ceste v Lokrovce 11a, Celje
(4. 3. 1965–4. 3. 2022)

Hvala vsem, ki se ga spominjate, obiščete njegov grob
in mu prižigate sveče.

Pogrešamo te: mami, dedi Ivo, sin Timi

114

Vse na svetu mine,
vse se spremeni,
le spomin na tebe
ostaja in živi,
ker dom je prazen in molči.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage
mame, babice, prababice,
svakinje, tete in botre

NEŽE MIHOVLJANEC

(10. 1. 1936–6. 2. 2024)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja ter darovane sveče, cvetje in svete maše.

Posebna zahvala je namenjena tudi Onkološkemu inštitutu Ljubljana, gospe Urški Rugelj, dr. med., pevcem, gospodu župniku Srečku Hrenu za lepo opravljen obred, Alenki za govor ter pogrebni službi Veking za organizacijo pogreba. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: vsi njeni

p

POSEST

PRODAM

ENOTRETIJNSKI solastniški delež na hiši, vrt, asfalt, okolica Žalca, prodam. Telefon 068 146-810.

101

ODDAM

HIŠO z vrtom in njivo, s svojim izvirom vode, za biološko pridelavo hrane, oddam po simbolični ceni. Telefon 031 406-327.

122

KMETIJSKI PRIDELKI

PRODAM

SENO in otavo v rinfuzi ter slamo v kockah prodam. Telefon 051 272-770, Celje. 111

RDEČE vino, po 1 EUR/l, prodam. Telefon 041 654-156.

112

MODRO frankinjo prodam. Telefon 051 321-925.

112

SENO v kockah prodam. Telefon 041 573-380.

121

BALE, suhe, okrogle ali rinfuza, okolica Šentjurja, prodam. Telefon 031 826-288.

125

OSTALO

PRODAM

VISOKE grede, širina 100 cm, višina 70 cm, dolžina 200 cm, impregniran les, dvojna stena s čepkasto folijo, prodam. Cena 190 EUR, z dostavo. Telefon 031 558-811.

p

SMREKOVO hlodovino, 7 m³, prva klasa, ob kamionski cesti, prodam. Telefon 031 239-886.

117

IZDELJUJEMO macesnove visoke grede po naročilu in vaših željah. Možna dostava. Telefon 051 769-163. Proizvodnja lesenih izdelkov, Lucija Jesenek, s. p., Nizka 12, 3332 Rečica ob Savinji.

p

BIKE (200-kilogramski limuzin, 240-kilogramski simentalec, 500-kilogramski simentalec in 550-kilogramski limuzin) ter slamo v kockah prodam. Telefon 041 297-961.

118

RAZNO

KOCKASTE bale sena prodam. Kupim teličko, težko od 300 do 400 kg, ki ni pašna. Telefon 041 431-026.

113

ŽIVALI

PRODAM

NESNICE, rjave, grahaste, črne, pred nesnostjo, prodamo. Brezplačna dostava. Prodaja tudi na Vranskem. Vzreja nesnic Tiboot, telefon (02) 582-1401.

n

KOKOŠI nesnice jarkice, rjave, grahaste in črne, pred nesnostjo, prodamo, pripelje mo na dom. Telefon 070 545-481.

p

DVE kravi simentalci, breji, in telice, težko 300 kg, vse so pašne, prodam. Telefon 5774-463.

116

BIKA simentalca, težkega 330 kg, in telice, težko 300 kg, prodam. Telefon 041 945-422.

124

TELICO križano limuzin, brejo 8 mesecev, navajeno na pašo, težko 550 kg, in teličko ali bikca, težko 150 kg, prodam. Telefon 031 515-187.

707

KUPIM

PITANE krave in telice za zakol, po širši Štajerski, kupim. Plačilo takoj + davek. Telefon 040 647-223.

p

TELICE in krave za zakol kupim. Telefon 031 832-520.

105

ZAMENJAM

BREJE telice, telice za pripust in teličke, vse pašne, menjam za kravo, bika ali telico za zakol ali dopitanje. Telefon 031 533-745.

p

Smrti

Celje
Umrli so: Jožica DRNOVŠEK iz Celja, 90 let, Štefan KOPINŠEK iz Šentjurja, 65 let, Zora PEČNIK iz Mozirja, 70 let, Milan SOJČ iz Laškega, 94 let, Bojan PREDOVNIK s Polzele, 72 let, Marija JESENEK iz Dramelj, 84 let,

Milenko BON iz Celja, 78 let, Dragica PIRNAT s Teharij, 74 let, Valentin LUZAR iz Celja, 80 let, Franc RATAJC iz Svetega Štefana, 82 let, Jožef KOVAČIČ iz Celja, 72 let.

Laško
Umrli so: Branka ŽVAR iz Laškega, 72 let, Marjan LAPORNIK iz Leskovce, 73 let, Ana DEŽELAK iz Harja, 95 let.

Šentjur
Umrli so: Kristina BOHINC iz Planinske vasi, 93 let, Her-

man ROGAN iz Tratne pri Grobelnem, 70 let, Vincenc ESIH iz Šentjurja, 84 let, Grega ŽUREJ iz Marija Dobja, 40 let.

Žalec
Umrli so: Štefan KORBER iz Založ pri Polzeli, 62 let, Amalija OKORN s Polzele, 88 let, Ivana MATEK z Ložnice pri Žalcu, 78 let.

Velenje
Umrli je: Janko NOVAK iz Velenja, 59 let.

PRIMERNA TUDI ZA EKOLOŠKO VARSTVO SADOVNJAKOV

Za prvi sadjarjev korak...

CUPRABLAU Z

Koščičasto sadje je priporočljivo poškropiti v zadnji dekadi februarja, najkasneje v začetku meseca marca, pred prvimi obilnimi padavinami. Glive iz rodu *Taphrina* povzročajo bolezen **breskovo kodravost** *Taphrina deformans*, ki brste okuži takoj, ko se le ti pričnejo odpirati, pogosto se srečamo tudi z **rožičavostjo češpelj** *Taphrina pruni*.

Breskova kodravost *Taphrina deformans*

Prvo škropljenje breskev in ostalih koščičarjev opravimo s pripravkoma **Cuprablau Z 35 WP** v odmerku 3 kg/ha, (30g/10l vode) ali **Cuprablau Z 35 WG** v odmerku 1,6 - 2,1 kg/ha, (20g/10 l vode), **ko se pričnejo odpirati konice luskolistov**. Istočasno pripravka **Cuprablau Z 35 WP** ali **Cuprablau Z WG** zatirata tudi glivo, ki povzroča **listno luknjičavost koščičarjev** *Stigmia carpophila*.

CINKARNA
Jablanov škrlup
Venturia inaequalis

JABLANE, HRUŠKE

Škrlup je najpomembnejša bolezen jablan in hrušk. Gliva (*Venturia inaequalis*) povzročiteljica bolezni prezimi v **odpadnem listju**. Za preprečevanje primarnih okužb uporabite pripravka **Cuprablau Z 35 WP** v odmerku 3 kg/ha, (30g/10 l) vode ali **Cuprablau Z 35 WG** v odmerku 1,6 - 2,1 kg/ha, (20g/10 l vode). Priporoča se škropljenje v fenološki fazi mišjega ušesa (BBCH 54-59).

Pripravka Cuprablau Z 35 WP in Cuprablau Z 35 WG delujeta tudi: proti **jablanovemu raku** *Nectria galligena*, proti **navadni sadni gnilobi/skladišni moniliji** *Monilia fructigena*, proti **gnilobi koreninskega vratu jablan in hrušk** *Phytophthora cactorum* proti **bakterijskemu hruševemu ožigu** *Erwinia amylovora*. Predviden čas prvega škropljenja jabolk in hrušk s pripravkoma Cuprablau Z bo v drugi polovici meseca marca.

FRUTAPON

Pripravek **FRUTAPON** se uporablja kot kontaktni akaricid za tretiranje koščičastega in pečkatega sadnega drevja ter vinske trte. **Sredstvo deluje tako, da škropilna brozga prekrije jajčeca pršic z oljno prevleko pod katero se zadušijo.**

Akarinoza vinske trte
Calepitrimerus vitis

Sredstvo **FRUTAPON** se uporablja za zmanjševanje populacij **zimskih jajčec pršic prelka** *Tetranychus* spp. na:

a. **koščičastem sadnem drevju:** Dovoljeni odmerek je 30 l/ha, (**0,3 l Frutapona/10 l vode**). Sredstvo se uporablja od razvojne faze nabrekanja cvetnih brstov, ko so brsti zaprti in vidne svetlo rjaveluskedofaze, kojesocvetje obdano s svetlo zelenimi luskami (BBCH 51-54).

b. **pečkatem sadnem drevju:** Dovoljeni odmerek je 30 L/ha, (**0,3 l Fruta-**

pona/10 l vode). Sredstvo se uporablja od razvojne faze brstenja, ko je končano nabrekanje cvetnih brstov, do faze mišjega ušesa (BBCH 52-54).

c. **trti za pridelavo vinskega grozdja:** Priporoča se tretiranje v 2 % koncentraciji, (**0,3 l Frutapona/10 l vode**). Sredstvo se uporablja od razvojne faze, ko se pričnejo odpirati brsti in so konice zelenih poganjkov komaj vidne, do faze, ko se prvi list razpre in oddvoji od poganjka (BBCH 07 -11).

Zimska jajčeca rdeče sadne pršice
Panonychus ulmi

Oporablja samice rdeče sadne pršice

www.cinkarna.si

Z RADIEM CELJE V BANJALUKO

13.-14. APRIL

novi tednik

radio celje

SONČEK

od 199 EUR

CENA VKLJUČUJE:

- prevoz z udobnim turističnim avtobusom
- namestitev v dvoposteljni sobah v hotelu *** /****
- 1 x nočitev z zajtrkom
- 1 x tradicionalna večerja z glasbo v restavraciji
- zunanji ogledi po programu
- ogled etno vasi in kosilo
- vodenje in organizacija potovanja

INFORMACIJE IN REZERVACIJE IZLETA

03 425 4640, 03 425 4630

V Tropski hiši odslej nova vrsta pasavca

Odkrijte čudoviti svet »oklepnikov«

Ob 3. rojstnem dnevu je celjska Tropska hiša iz živalskega vrta Ausburg v Nemčiji prejela prav posebno darilo – predstavnika nove vrste pasavca. Velikemu dlakavemu pasavcu po imenu Shrek, ki v Tropski hiši domuje že od sredine leta 2022, se je v sosednji ogradi pridružil južni tripasasti pasavec Billy.

SINTIJA JURIČ

Prihod mladega samca za Tropsko hišo predstavlja veliko pridobitev, saj gre za redko in zelo zaželeno vrsto pasavca. Populacija južnih tripasastih pasavcev v naravnem okolju upada, zato sodi namreč med skoraj ogrožene vrste. »Ogrožajo jo predvsem lov, trgovanje s hišnimi ljubljenci, gozdarstvo in krčenje življenjskega prostora za potrebe kmetijstva in industrije,« je povedal ustanovitelj in direktor Tropske hiše Simon Cirkulan.

Odslej na ogled dve vrsti pasavca

V Tropski hiši, kjer skrbijo za več kot 170 vrst živali, sta odslej tako na ogled dve vrsti pasavca: veliki dlakavi pasavec Shrek, ki je pred skoraj dvema letoma prišel iz živalskega vrta Brno na Češkem, in južni tripasasti pasavec Billy, ki sicer spada med manjše vrste. »Billy je vrsta v rodu, ki se zvija v kroglo, medtem ko se Shrek ne zvija v kroglo, temveč se nekoliko vkoplje v podlago in se tako zaščiti pred plenilci. Obe

Tudi vi odkrijte čudoviti svet »oklepnikov« v Tropski hiši.

vrsti pa štiti trden oklep,« je dejal Cirkulan.

Ker gre za dve različni vrsti od sicer enaindvajsetih poznanih in živečih, ter tudi, ker so pasavci samotarji, sta Shrek in Billy v ločenih ogradah. Shreku so nedavno uredili večjo ogrado, prav tako ga lahko obiskovalci opazujejo tudi v njegovem brlogu.

Želijo jih tudi vzrejati

Redki vrsti pasavca želijo v Tropski hiši tudi vzrejati, zato že načrtujejo program razmnoževanja in za pasavca že iščejo samice. »Pozorni bomo, da si živali ne bodo v sorodu, da bodo mladiči zdravi in glede raznolikosti genov. Poskrbeli bomo tudi za več prostora, saj je treba zagotoviti ločen prostor za samca in samico in tudi poseben prostor za razmnoževanje,« je povedal Cirkulan in pojasnil, da je v oblikovanju tudi nov projekt Biopark, ki bo omo-

gočal še več možnosti za vzrejne programe različnih vrst.

Izobraževalne table

Zaradi slabega slovesa teh živali v družbi, krčenja njihovih življenjskih prostorov in upadanja populacij različnih vrst pasavcev, ki sicer poseljujejo različna okolja v Ameriki, so v Tropski hiši pripravili tudi projekt Odkrijte čudoviti svet »oklepnikov«. Obiskovalci lahko tako skrivnostno življenje pasavcev spoznajo tudi z izobraževalnimi vsebinami ob ogradah pasavcev v prostoru Amazon-ske džungle.

Kot je še dejal direktor, si v prihodnosti želijo tudi drugih vrst južnoameriških živali, s katerimi bodo lahko še bolje poustvarili tamkajšnji naravni ekosistem.

Foto: arhiv Tropske hiše

Direktor Tropske hiše Simon Cirkulan z južnim tripasastem pasavcem Billyjem

Veliki dlakavi pasavec Shrek. Pasavci imajo značilno ozko glavo ter rep in kratke, a močne noge z dolgimi kremplji.

Barni bend se vrača na odre [Str. 27](#)

Slovenija spodbuja njeno ustvarjalnost [Str. 28](#)

Na medicinski odpravi v Ugandi [Str. 30-31](#)

Betka Šuhel Mikolič se v domače Laško še vedno pogosto vrača

»Tja gor grem po vedrino«

Sonce nosi v sebi. To sem opazila že v gimnazijskih letih, ko je z različnimi talenti opozorila nase. In ni me presenetilo, da jo je njena karizma zapeljala na prireditvene odre, pred televizijske kamere in radijske mikrofone, prve izkušnje je nabirala na Radiu Celje. Svoje bogato znanje Betka Šuhel Mikolič, Štajerka v Ljubljani, zdaj posreduje drugim kot mentorica javnega nastopanja, je tudi strokovnjakinja za odnose z javnostmi. Njeni urniki so natrpani z obveznostmi, a si zna vzeti čas zase. Tišina in mir ji vedno bolj prijata, zato prebujanje novega dne pogosto doživi na Šmarni gori. »V tisti uri na polno živim samo zase. Tja gor grem po vedrino. Pognat srce v višje obrate.«

BARBARA FURMAN

Ob besedi otroštvo, ki ga je preživljala v Laškem, se najprej spomni na potepanja, saj je bila njena pot iz šole vedno polna ovinkov. Domov se je vrnila šele, ko je padel mrak. Spominja se tudi preživljanja časa v gostilni ob cesti pri teti Štefki, kjer se je tudi zanj vedno našlo kakšno delo. Že od malih nog ji je teta zaupala velike odgovornosti. Ugotavlja, da je odločilno, kje poženeš korenine, kaj oblikuje tvoje deblo in kdo biva v tvoji krošnji.

Se v domače Laško še pogosto vračate?

Trenutno sem veliko v Laškem. S Thermo ustvarjamo fantastičen projekt. Zadnjič sem ekipi namignila, da bi bilo izvrstno, če bi imela kje prespati. Dóma in domačnosti, kakršna so ustvarili starši, ni več. Tudi teta Štefka, poslednja vez s prijetnimi občutki iz mladosti, je odšla ...

Predvidevam, da ste bili živahna, zvedava, nagajiva deklica, ki ji je bolj ustrezala fantovska družba kot igranje s punčkami. Se motim?

(Smeš) Prav imate. Fantovska družba. Moja Barbika je bil plastičen Ostržek, tam nekje v kotu. Nedotaknjen. Kolena pa ves čas obtočena. Kdo si upa splezati čisto na vrh najvišje češnje? Kdo si upa peljati z motorjem brez zavor? Gremo rabutat koruzo? Je kdo takrat razmišljal o posledicah? Nihče. Kar se ne sme, je zapovedano, a hkrati nevarno in nepredvidljivo. Lahko te pahne čez rob. Lahko ti da pomembno lekcijo. No, na srečo sem samo pridobivala dragocene izkušnje za življenje. Pogum me do danes ni zapustil. Okvirji me še vedno utesnjujejo. Upam si stopiti čez. Samo teren prej dobro preučim. Po drevesih pa ne plezam več.

Betka Šuhel Mikolič (Foto: Mediaspeed)

»Radio Celje je bil zame sedem let varna, mehka in ljubeča zibelka. Odskočna deska za kasnejše učenje in piljenje večšin javnega nastopanja.«

Katere vrednote, ki vam jih je dala družina, vam najbolj koristijo v življenju?

Vzgojena sem bila s trdo očetovo roko in v varnem zavetju mamine vzpodbude. Po očetu sem podedovala trmo. Po mami premišljenost in vztrajnost. Naučila me je ravnati z ljudmi, vedenja in spoštovanja. Ker je bila bančnica, mi je že zgodaj dopovedala, da minus na bančnem računu pomeni, da denar tam spodaj ni tvoj, ker ga v resnici sploh ni. Še danes razpolagam samo s tistim, kar imam.

In na kaj sta s partnerjem najbolj pozorna pri vzgoji vajinega sina? Koliko sebe vidite v najstniškem sinu?

Aleksander ni tip otroka, za katerega rečem »kot da ga ni«. Že zdaj vem, da bo znal preživeti. V vseh situacijah se znajde. Prožno razmišlja. Zavestno se trudim, da mu ne režem kril ustvarjalnosti. Zato je moja šibka točka postavljanje mej. Mož skrbi za strukturo. Je izjemno pragmatičen. To je v realnem življenju videti tako, da fant v vseh situacijah najde luknjo v sistemu in naredi po svoje.

Kaj ga navdušuje?

Kikboks (smeš). Kot še čisto majhnega, štiri leta je imel, zgovoren in živahen je bil, ga je ogovoril Peter Čeferin in mu po klepetu rekel, da vidi v njem odličnega pravnika. Če se bo odločil za ta poklic, ima službo v njihovi pisarni zagotovljeno. Takšen potencial naj bi iskali. V Aleksandru je videl močno osebnost, pristno ljubezen do človeka, prezenco, inte-

ligenco in iznajdljivost. Zakaj vam to pripovedujem? Kadar sina vprašam točno to, kar me zdaj sprašujete, kaj ga navdušuje, dobim odgovor: »Mami, ne sprašuj. Saj veš, da imam službo že zagotovljeno.« Samo še fokus in »zicleder« mu zrasteta, pa bo zame konec skrbi.

Najbrž ravno za lažje premoščanje skrbi in stresa zgodnja jutra preživljate na Šmarni gori, kjer v sproščenem miru pričakate sončni vzhod.

Ja, v tisti uri na polno živim samo zase. Tja gor grem po vedrino. Pognat srce v višje obrate, kar sprošča endorfine. Ti sprožajo občutek ugodja in zadovoljstva. To gorivo me poganja. Predvsem pa gre za telesno aktivnost v naravi ne glede na vreme. Ta povezanost z njo me pomirja, tudi kadar dežuje in kadar termometer kaže konkreten minus. Vmes, sploh navkreber, razmišljam, kaj vse me bo doletelo čez dan. Med spuščanjem po veličastnem vzhodu pa so misli lahkotne. Izvedba dnevnih aktivnosti zarisana. Jutranji odmerek gibanja deluje ves dan. Mišlim, da tisti, ki delamo z ljudmi, potrebujemo veliko energije. Ne samo pozitivne. Govorim o vibraciji, ki sporoča, da smo aktivno prisotni.

S Šmarno goro je povezan projekt Od vzhoda do vzhoda, ki sta ga zasnovali s prijateljico Metko Albreht. Med ljudmi je deležen lepih odzivov. Bosta nadaljevali?

Ta projekt je zrasel iz neumnosti. Novinarka Urška Šestan me je za Vizito spraševala o novoletnih zaobljubah, koliko se jih ljudje dejansko držimo. Presenetila me je z vprašanjem, kolikokrat bom šla naslednje leto na Šmarno goro. Bleknila sem 365-krat in ta izjava je bila tisti hip nedvoumna in javna novoletna zaobljuba. Že utečen modus operandi sem razširila z idejo o 24-urni hoji gor in dol, da si nabereš vsaj 20 vzponov bonusa in grem brez slabe vesti z družino na morje. Potem sem konec maja na Petkovškovem nabrežju srečala Metko Albreht. Ker se dolgo nisva videli, se mi je zdelo, da kava ne more škoditi. Bila je navdušena nad idejo. Zdelo se ji je, da bi ona tudi hodila. V petih minutah sva sestavili projekt, ki je na poletni solstici čez ves dan na Šmarno goro privabil skoraj deset tisoč ljudi. Potem se je spet zapletlo, ker je ljubljanski župan odločil, da bo ta projekt od zdaj naprej na Šmarni gori vsako leto. Nisem upala reči ne. Obljubila sem, da ga bom organizirala

Sončni vzhod na Šmarni gori pogosto pričaka z Willyem.

Tisto uro na Šmarni gori polno zaživi samo zase, pravi.

Surfanje v Soma Bayu z družino

Z Metko Albreht in Goranom Dragičem v sklopu projekta Od vzhoda do vzhoda

sedem let. Pred dvema letoma je ta mandat potekel. To je vsa zgodba. Odbita, vam rečem. Če bi še enkrat? Ne bi. Celega te pogoltno. Tisto leto sem bila na Šmarni gori 367-krat. Zdaj grem samo petkrat na teden. (smeh)

Ste prepoznaven medijski obraz. Prve radijske izkušnje sta nabirali na Radiu Celje. Je res, da ste se med branjem osmrtnic začeli smejati?

Res je, a najprej naj poudarim, da je bil Radio Celje zame sedem let varna, mehka in ljubeča zibelka. Odskočna deska za kasnejše učenje in piljenje veščin javnega nastopanja na RTV Slovenija. Zaradi tistih osmrtnic sem bila tudi suspendirana za dva meseca. S kolegom Kamilom Lorencijem sva ga konkretno polomila. Kot bi bilo včeraj, se spominim, da sva pet minut pred tem ob kavi obujala spomine na smešno izgovorjavo črke s profesorice za geografijo z gimnazije, ki je »s« v besedi vedno izgovorila kot »c«. To nama je butnilo na jezik v najbolj neprimernem trenutku. Živa groza! Na nikogar se nisva mogla nasloniti, da bi se ta plaz smeha ustavil. Pogled skozi steklo v režijo, kjer so se ramena tehnika Mitje Tatareviča pozibavala od smeha, nama je dokončno spodnesel tla pod nogami. Ampak izkušnje niso bile samo takšne. Radio Celje mi je dal samozavest in možnost odskoka v širši svet, ob pravem času.

Kako vidite slovensko medijsko krajino v luči kulture nastopanja?

Lepo, da ste omenili kulturo nastopanja. Pred kratkim sem na to temo predavala študentom. Dotikali smo se pravil v družbi skozi bonton javnega nastopanja, ki zajema vse, od govori-ce telesa do govora, skozi katera jih peljem k prevzemanju odgovornosti, vplivanju, utemeljevanju. Bili so zaprepaneni, kaj vse se mi zdi, »dinozaverki«, pomembno. Sploh ko sem se dotaknila uporabe slovenskega jezika. Z njim danes lahko opleta vsak, kakor se mu zahoče. Nič nimam proti sproščenosti. Zmotita me besedičenje in izreka.

Kaj konkretno vas najbolj moti?

Zdaj ste pa zbudili puritanko v meni. (smeh) Ko sem še aktivno delala v medijih, sem skoraj dobesedno spala s SSKJ-jem, pravopisom in leksikoni. S kolegom Janezom Dolinarjem sva na telefonu lahko visela celo uro in debati-

rala o širinah in ožinah, premičnih naglasih in posebnostih. Čisti užitek. V zadnjih tridesetih letih so kriteriji, ki so se začeli nižati s pluralizacijo medijev v devetdesetih letih, do danes popolnoma popustili. Javnost je to gostilniško domačnost sprejela odprtih rok. Medijski ljudje smo se preveč namnožili v smislu, ej, pridi delat na radio, če nimaš kaj bolj pametnega početi. Izginila je medsebojna povezanost. Okrepila se je tekmovalnost. Tako je počasi začel trpeti tudi slovenski jezik.

Zelo kritične ste. Pravite, da so ostali redki braniki zborne izreke na radijskih in televizijskih postajah. Nekaj oaz je, ostala puščava je »šlamastika«.

Menim, da sem upravičeno kritična. Gre za zavestno in načrtno neupoštevanje zapovedanih norm, za kar je v največji meri odgovoren posameznik, ki nastopa pred kamero ali mikrofonom. Kdo sem in kaj predstavljam? To je osnovno retorično vprašanje za vsakogar, ki stopi pred javnost. Moral bi imeti jasno razčiščene pojme. Seveda se moramo danes zavedati tudi dejstva, da je tistega, ki ga dajemo na razpelo, pred mikrofonom ali kamero, nekdo postavil. In tega nekoga na kompetenten položaj spet nekdo. Veste, pri delu v medijih gre v osnovi za poslanstvo. To je, kot da bi zdravnika odvezali Hipokratove prislege. Na splošno imam občutek, da se večini medijskih govorcev sploh ne ljubi več ljubiti slovenskega jezika. Ne berejo poezije. Nimajo bogatega besednega zaklada. Ampak, kot sem rekla, tisti, ki ga vidimo ali slišimo, je šele zadnja domina. Pred njim so rušilci delodajalci in družbena pričakovanja. Biti všečen bazenu svojih uporabnikov za vsako ceno je vizija iz ozadja, ker če tega ne boš naredil ti, bo v tvoj bazen zaplaval konkurenčen medij. Seveda imamo kakovostne voditelje. Novinarje. Izjemni so. A so žal prava redkost.

Bi koga izpostavili?

Občudujem napovedovalca Radia Slovenija Bernarda Stramiča, ki se z jezikovno policijo v objavah na Facebooku herojsko trudi z ošiljenim kolom držati deročo reko nazaj. Po pravici vam povem, da poslušam zelo malo radijskih postaj, dva podkasta, Špilferderber in Sociološki podkast, televizije ne gledam. Ko svojim slušateljem rečem, da sem sama morala skozi

»Pustolovski duh mi dopušča sanjati, da čudeži obstajajo. Zanje je moje srce vedno odprto. In v krogu ljudi, ki ga imam, skrbno pazim da v njem sobivajo enake vrednote, kot jih imam sama.«

S sinom v Parizu

»Ko sem še aktivno delala v medijih, sem skoraj dobesedno spala s SSKJ-jem, pravopisom in leksikoni. Kriteriji, ki so se začeli nižati s pluralizacijo medijev, so popolnoma popustili. Javnost je to gostilniško domačnost sprejela odprtih rok.«

enoletno govorno šolo, preden so me spustili pred mikrofonom, se nasmihamo. Tu smo. Hočem reči, dober voditelj se ne rodiš, ampak postaneš.

Veliko izkušenj ste nabrali v televizijskem in radijskem delu. Kdaj ste najbolj uživali?

Kot riba v vodi sem se počutila takrat, ko sem delala na POP TV. Bila sem avtorica, scenaristka in voditeljica narodno-zabavne oddaje Med prijatelji. Zunaj okvirjev, jasno. To je bila prva narodnozabavna TV oddaja z občinstvom v studiu. V zgodnjih devetdesetih letih prejšnjega tisočletja. (Smeh.) Nobenega urednika nisem imela nad sabo. Celotno ekipo sodelavcev sem izbrala sama. Sanjsko. Pa dobrih dvajsetih letih sem sodelovala z družino Avsenik. Soustvarjala sem Avsenikov festival, Avsenikove večere in abonmaje, posneli smo tudi več oddaj za TV Slovenija, namenjenih posameznim članom legendarne zasedbe ansambla bratov Avsenik. Krasna leta. Sploh v tistem obdobju, ko smo na odru nastopali s Slavkom Avsenikom. Privilegij je bil osebno poznati utemeljitelja narodnozabavne glasbe. Tretji polet mi je dalo devetletno redno delo na Radiu Hit. Najboljša služba.

Spoznali ste veliko ljudi s slovenske medijske scene. Kdo vas je s svojo osebnostjo najbolj prevzel?

Občudujem Bernardo Žarn. Pa ne samo na televiziji. Kraljica prireditvenih odrov je. Ona je edina, ki jo z užitkom gledam in poslušam. Izraznost, pojavnost, občutek, iznajdljivost, duhovitost. Vse ima. Prava profesionalka. Tudi v osebнем življenju je taka. Dobrotljivo srčna in skromna. Pa še poezijo bere.

In kdaj bomo vas ponovno videli na kakšnem odru?

Aprila in maja. Ampak v zaprtem krogu. Poslovne dogodke vodim čez celo leto. Tako da me v resnici ne boste videli.

In s čim ste kot trenerka javnega nastopanja trenutno najbolj zaposleni?

Začelo se je obdobje konferenc, zato imam zdaj največ dela z mentorstvom predavateljev na nastop. Od priprave vsebine do izbire in uporabe orodij. Na koncu sledi še piljenje nastopa pred občinstvom z uporabo vseh tehnik verbalnega in neverbalnega komuniciranja. Vsak, s katerim delam, gre skozi vse faze. Da večšine zares ponotranji.

Občudujem vaš neusahljivi vir energije in izjemno vitalnost. Kako vam uspeva?

Ste brali Alkimista? Jaz sem ga dvakrat. Da sem zares dojela bistvo. Ne vleče me več na konec sveta, to je izguba časa, zaklad, ki ga iščem, najdem doma. Zadnja tri leta si enkrat na mesec privoščim celostno razvajanje telesa in duha po ayurvedskih metodah. Začnemo z jogo za uravnovešanje delovanja hormonov, nadaljujem z aktualnimi izzivi v pogovoru z mojimi ayurvedskimi svetovalci, ki pravijo, da imam v sebi preveč ognja in da ga je treba gasiti. Išče mo rešitve, kako in s čim. Tudi s prehrano naredim ogromno. Prepustim se ayurvedski masaži, ki mi jo predpišejo za tisti dan. Če je čas, skočim še v savno. Ekipi povsem zaupam, saj so najbolje usposobljeni strokovnjaki, ki jih imamo ta hip v Sloveniji. Med rituale sem že v koronskih časih vpleta tudi hladne kopeli. Konkretno rezultate prepoznavam šele zdaj. Najbolj se mi poznajo pri mirnem sprejemanju vsega, kar se dogaja okrog mene. To sem iskala. Mir v duši, ki se pozna navzven. Da ne skočim kot pes na kost ob nerodnih dejanjih ali izrečenih besedah.

Ko sva že pri psih, kako pa kaj Willy?

Hvala, dobro je. Veste, ko imaš najstnika pri hiši, je pomembno imeti tudi psa. Da te je vsaj nekdo vesel. (Smeh.) Pes je ljubezen in obveznost. Iz romantične predstave, da bom imela družbo za na »Šmarko«, se je rodil enakovredni družinski član, ki mu prilagajmo celo dopuste. Zdaj je že v letih. V dvanajsto gre. Vendar jih zaradi vsakodnevnega gibanja sploh ne kaže. S psom je za razliko od ljudi tako, da kemična reakcija obojestranske zaljubljenosti nikoli ne mine. Ta dodana vrednost odtehta dejstvo, da ga niti en dan ne zanemarjamo. Tudi za novo leto ga pod smrečico čaka darilo.

Kdo vas je nazadnje nasmejal do solz?

Ooo, to zmore pa samo en človek na tem svetu, in to je moja Tina. Tina Gracer. Celjanka. Poznam jo od njenega devetega leta starosti. Več kot 30 let. Ona zmaga v vseh dolžinah, širinah in višinah. Skupaj si privoščiva sončne vzhode na visokih hribi. Premalokrat, če vprašate mene. Vedno me nasmeji do solz. Zato si nikoli za srečanje z njo ne nadenem črne maskare. Ja, ona biva v moji krošnji.

Foto: osebni arhiv

Bili smo na srečanju celjskega društva anonimnih alkoholikov

»Pozdravljeni, sem Tone, sem alkoholik.«

»To je moj četrtek, ki mi daje upanje za okrevanje. Vem, da sem na pravi poti, da bom trezen in tudi ta skupina je razlog za to,« je dejal Tone. Ime je seveda izmišljeno, a njegova zgodba je še kako resnična. Kot novinarji smo bili povabljeni na srečanje skupine Društva anonimnih alkoholikov Celje z zavezo, da identitete prisotnih ne bomo razkrili. Alkoholizem ne izbira. To, da se v alkoholizmu ujamejo le ljudje iz socialno nižjega sloja, je tipičen slovenski stereotip, ki ga razbijajo zgodbe ljudi, ki smo jih slišali. Za nikogar, ki smo ga na srečanju spoznali, namreč ne bi nikoli, ampak res nikoli mislili, da je imel težave z alkoholom. Med prisotnimi na srečanju so bili mlajši, ljudje v zrelih letih, upokojenci, moški, ženske. Vsak je uspešen. Ne le v svojem življenju. Ampak tudi na poti treznosti. Njihove zgodbe opogumljajo marsikoga, da se iz alkoholizma da rešiti.

SIMONA ŠOLINIČ

»Po dolgih letih skrivanja, poskusov prenehanja pitja alkohola sem zbral pogum in prišel v skupino. A priznam, da sem nekaj časa na srečanje hodil s »figo v žepu«. Toda nato sem slišal zgodbe drugih in spoznal, da se vsi spopadamo z enako težavo, kdaj tudi z enakimi mislimi, in nato sem spoznal, da zmorem. Čeprav na prvem srečanju nisem poznal nikogar, sem imel občutek, da se lahko izpovem. To mi je dalo izjemno podporo, saj sem pred tem razmišljal celo o samomoru. A skupina mi je dala moč in voljo,« je dejal eden izmed prisotnih. Trezen je že več kot desetletje. Na srečanju prostora za politiko ni. Besede so iskrene, ne izhajajo iz površinskega dožemanja sveta, ampak iz globine slehernega, ki je na srečanju prisoten. Vsak pove svoja globoka razmišljanja in za trenutek med poslušanjem njihovih besed dobimo občutek, kako zlagan je svet zunaj, okoli nas. Njihove izpovedi pa so pristne, odgovori na vprašanje »kako si« so iskreni, globoki in razmišljajoči. Vmes pomislimo, da če bi ljudje vedno znali tako poslušati in se pogovarjati, kot so se prisotni na srečanju, bi

bil svet bolj iskren, bolj naravn in pomoč sočloveku.

»Besedo moram sem zamenjal z besedo želim«

Izkušnje ljudi so različne. »Ko sem se soočil s težavo alkoholizma, nisem mogel sprejeti, da moram v ustanovo na zdravljenje, zato sem prišel sem, v skupino. Sprva si namreč sploh nisem želel priznati, da sem alkoholik, saj se takrat nikoli nisem pogledal v to, kaj pravzaprav alkoholizem je. Ko sem želel biti kakšen dan trezen, sem vedno »pogrnil«. V resnici pa sem v sebi deset let pred prvo udeležbo v skupini iskal možnosti, kako zdržati brez alkohola. In ko sem stopil v skupino, sem spoznal, da imam to moč. Ne vem, kako bi se izrazil ..., kot da gre za neko obliko višje sile,« je dejal moški, ki je trezen že več let.

Toda v skupini so tudi takšni, ki so se ji pridružili šele pred nekaj meseci: »Trezen sem šest mesecev. Ves čas pred prihodom v skupino sem razmišljal in iskal načine, kako bi nehal piti, a tudi, zakaj ne bi prenehal s tem početjem. Sprva sem mislil,

da moram biti trezen, a nato sem besedo »moram« zamenjal z besedo »želim«. Čutil sem tudi sram. Šele tukaj, v skupini, sem videl, da so se tudi drugi spoprijemali s podobnimi težavami in imeli enak cilj: postati in ostati trezni. Zgodbe, ki sem jih slišal v skupini, so mi pokazale, da je moj problem resen in tudi to, kako sem napačno mislil, da nimam problema. Dobil sem občutek varnosti. V času, ko sem razmišljal o pomoči, sem prebral ogromno literature o tem, kako lahko alkoholizem zadene človeka in to, kakšna je lahko pomoč. A pomoč te skupine in izkušnje tistih, ki

Številki Društva anonimnih alkoholikov sta 06 966 54 78 in 031 802 710, spletna stran www.aa-slovenia.si.

so doživeli enako izkušnjo, so mi dale novo dimenzijo in nov pogled. Zame je to bila pika na i pri moji odločitvi, da ostanem trezen. Z roko v roki gremo v spoprijemanje s to boleznijo. Zdaj vidim, da mora vsaka odločitev za takšen korak v človeku dozoriti,«. Moškemu v srednjih letih, ki je trezen šest mesecev, so drugi v skupini dali izjemno podporo. Pomen takšnih pogovorov je, da si med seboj pomagajo, se bodrijo, dajejo spodbude.

Na srečanju so bile tudi ženske. Tudi njihove zgodbe o alkoholizmu so težke, a zgodbe o treznosti spodbudne. »Priznam, da sem pred časom naredila recidiv (povratak k pitju, o. p.). Stanje v družini je bilo težko, moč je zbolel in izkušnja s tem je bila boleča. A srečanja s skupino, ki jih ne glede na vse nisem izpustila, so mi nato spet pomagala priti na pravo pot, na kar sem ponosna in za kar

sem hvaležna. Tudi danes nisem imela prevoza do Celja, a me je pripeljal sin, ki je samo zato moral prej iz službe. Ker je razumel, koliko mi pomenijo ta srečanja in da brez njih ne morem, ker je vzdušje v skupini pozitivno naravno in tukaj dobim občutek, da me nihče ne obsoja in da sem postala boljši človek,« je povedala upokojenka. Da. Težave z alkoholizmom so tudi med upokojenci. In gospa je dokaz, da zmorejo tudi oni.

»Zdaj ne spadam več za šank«

Med prisotnimi na srečanju so bili tudi mladi. V skupini anonimnih alkoholikov so uvideli, da se da preseči sram, skrivanje pitja in zatekanje v bolniško odsotnost zaradi alkoholizma. »Zadnjič sem sanjal, da sem v omari skrival alkohol. In, zanimivo, v sanjah sem čutil, kako hudo mi je bilo zaradi tega. Ko sem se zbudil, sem skočil do omarice in pogledal vanjo, da sem se še enkrat prepričal, da je šlo samo za sanje ...,« je dejal moški, star okoli 35 let. Prizna, da je ravno zdaj v stresu in težki življenjski preizkušnji zaradi osebnih okoliščin, a da mu skupina pomaga, da gre lažje skozi to. Doda, da je bilo zdravljenje zanj čas, da je globlje pogledal in analiziral svoje življenje, svoje dosedanje odločitve. »Pravijo, da vsak alkoholik doživi svoje dno in priznam, da sem ga jaz doživel. Moral sem se umestiti, če se tako izrazim. Zdaj pripadam skupini, ne več »za šank«.

Naslednji mladenič je k temu dodal še svojo izkušnjo. »Dolgo sem bil ujet v razmišljanje, kaj bi mi pomagalo. Zdaj pa je pomembno, da sem tu. Vem, da je treznost zame izziv in hkrati, da danes ne bom prijel kozarca z

alkoholom. K temu sta pripomogli tudi moja vztrajnost in podpora skupine. Hvaležen sem predvsem takrat, ko kakšen član skupine iskreno prizna, da je morda doživel recidiv, kajti to priznati ni lahko. Vse te zgodbe so mi v teh letih pomagale, da sem ostal trezen. Vsak teden je namreč veliko skušnjav. Si v družbi in opazuješ znance, kako »uživajo«, ko kaj spijejo. In potem razmišljam »glej, kako se imajo fino«, ampak ob tem vem, da je alkohol bil najslabše, kar se mi je zgodilo v življenju.«

Danes ve, da se ima v družbi lahko dobro, četudi ne spije alkohola. In to potrjujejo tudi drugi. Iz njihovih besed je namreč razvidno, da ima družba še vedno veliko toleranco do alkohola in da vsi ljudje še vedno ne razumejo, da se je »imeti dobro« možno tudi brez pitja alkohola. Mnogi danes v družbi lahkotno izustijo »daj, spij

še malo« in osebo, ki ne pije, pogledajo čudno, kot da je kaj narobe z njo, če ne pije alkohola. Namesto da bi nekemu, za katerega vedo, da je zdravljene alkoholik, čestitali za njegov uspeh, da alkohola ne pije več.

»Verjeli ali ne, ampak ko sem nehal piti alkohol, sem postal bolj pozoren na okolico. Videl sem, kako je lepa in slišal celo ptičje petje, tega namreč prej, ko je bil moj prostor predvsem za šankom, nisem zaznal,« doda moški v srednjih letih, ki je trezen že 20 let. Prizna, da je v času alkoholizma v gostilni preživel več ur na dan. »Včasih sem prišel šele ob 22. uri domov ... Danes vem, kakšna je razlika med alkoholizmom in treznostjo. Vem, kaj občutim, kaj bolje zaznam, kaj bolj doživljam in ponosen sem na svojo odločitev, saj danes znam ceniti stvari, ki jih prej nisem. In ta skupina je ves čas moja podpora.«

Spletna stran za pomoč svojcem alkoholikov www.al-anon.si. Telefonska številka je Al-Anon 031 744 722

**Zvezde
MED
zvezdami**

PRIREDITVENI PROSTOR
SKUP'N PLAC

BRASLOVČE

PETEK, **31. MAJ 2024**

🕒 **MED 17. IN 2. URO**

novi tednik radio celje 70let

OBČINA
BRASLOVČE

ZLATI POKROVITELJ:
iJAGER
Vedno pozorni

Mladinski delavec, ki se trudi dvigniti raven kulture

Interpret Vraževerja

Preteklo nedeljo je konjiški mladinski center gostil avtorsko predstavo Mihe Slapnika z naslovom Tovarna ljudi, ki jo je zagrajala gledališka skupina konjiške gimnazije Roza orehi. Z osnovnošolci konjiške »zgornje« šole je lani pripravil predstavo Kako je malčica premagala strah, s katero dosegli drugo mesto na festivalu mladinske kulture Vizije. Ko Miha ni scenarist, režiser in »deklica za vse«, je čez dan mladinski delavec v Mladinskem centru Dravinjske doline, zvečer pa pevec v zasedbi Vraževerje, kjer sicer poje, a sebe vidi bolj v vlogi interpreta pesmi.

JANŽE FRIC

V mladinskem centru je Miha koordinator Kul kluba, prvega kulturnega inkubatorja v Dravinjski dolini. »Kul klub je projekt, pri katerem smo postavili štiri programske stebre. To so gledališče, film, glasba in likovna umetnost. Nedavno smo dodali še podkast.« Glasbeni del projekta počasi dobiva svojo podobo, glavni del predstavlja produkcijski studio, za katerega že imajo vso potrebno opremo in prostor, ki ga je treba še prenoviti. Z osnovnošolci je Miha tudi že posnel nekaj krajših filmov. »Moja naloga je, da vse poteka tako, kot mora. Uredim vsa poročila in vse drugo, kar je potrebno, da lahko izvajamo projekt. Na drugi strani sem tudi aktivno vpleten v izvajanje programa. Pri gledališču, na primer, sem režiser in scenarist.« Kul klub je sicer nov projekt, ki je bolj resno začel šele letos, pred tem so postavljali njegove temelje.

Miha in njegova ekipa so sicer le nekakšna podpora oziroma mentorji mladim ustvarjalcem. »Mi smo priskrbeli opremo, tudi scenarij sem napisal sam, ampak osnovna ideja je, da

otroci čim več naredijo sami. Torej da tudi kamero primejo v roke in po koncu snemanja sami poskrbijo za čim večji del postprodukcije. Želimo, da se čim bolj preizkusijo v vseh delih ustvarjanja. Pri tem, česar ne zmorejo ali še ne znajo sami, jim pomagamo mi, ker vseeno želimo, da nastane celovit izdelek, ki je čim boljši.«

Odlična oprema

Zaenkrat se tudi Miha sproti uči. Kul klub je namreč široko zastavljen in mlad projekt, ki pokriva skoraj vse veje umetnosti. »Gledališki del projekta smo najlažje postavili, z njim imam veliko izkušenj. Videoprodukcija ima nekaj sorodnosti z gledališčem, predvsem režiserski del je podoben. Veliko je novega, nove opreme, a sem se veliko že naučil. Vedno je dobro ob sebi imeti nekoga, ki ima potrebno znanje, saj je v nasprotnem primeru režiser odgovoren za to, da reši morebitne nastale težave.« Produkcijski studio za snemanje glasbe in podkastov tudi še ni pripravljen, a do poletja načrtujejo, da bo prostor popolnoma prenovljen, vanj pa nameščena vsa oprema. »Od nekaj sem glasbenik, tudi pesmi pišem, a je oprema, ki smo jo dobili, na višjem nivoju. Je skoraj profesionalna in se jo mo-

Z zasedbo Vraževerje kmalu pripravljajo prvi album. (Foto: Klemen Ceglar)

ramo naučiti uporabljati, ker lahko v nasprotnem primeru naredimo veliko škode. Imamo srečo, da je v mladinskem centru nekaj ljudi, ki imajo potrebno znanje, s katerim lahko podpirajo Kul klub.«

Kot pravi Miha, je namen tega projekta, da bi dvignili raven umetnosti v ruralnem okolju. Cilj je vzpostavitev infrastrukture in na enem mestu zbrati potrebno znanje, ki bo omogočilo dobro delovanje na kulturnem področju. »Projekt smo podrobno razdelali in napisali od 50 do 60 strani dolg priročnik, tako da

lahko moj morebitni naslednik delo brez težav nadaljuje.«

Namesto piva Vraževerje

Z Blažem Kokolom, harmonikarjem pri Vraževerju, sta pred nekaj leti začela variti pivo, zvarila pa sta glasbeno zasedbo, ki je kasneje dobila ime Vraževerje. Med varjenjem sta namreč preigravala vsak svoj instrument. »Ko sva zvarila zadnje pivo, sva se odločala, če bi iz tega naredila podjetje in se začela resno ukvarjati s tem. Takrat sva predvidevala, da bi nama to podjetje vzelo približno

»Največji sponzor Vraževerja bi morala biti Rimskokatoliška cerkev. To si lahko vsak razloži, kot želi.«

»Človek brez vere je prazen človek. Tudi tisti, ki zase pravi, da ne veruje v nič, veruje v to, da ne veruje v nič. Želimo vrniti izgubljeni koncept verovanja, vere, tega, da je nekaj čudno in neznano. Mislim, da nam to predvsem v razvitem svetu manjka.«

12 ur na dan, od petka do sobote. A sva se raje odločila, da se bova ukvarjala z drugimi stvarmi.« Tako sta v pivovarni namesto piva zvarila Vraževerje.

Nastala je zasedba s tem imenom, ki jo poleg Mihe sestavljajo kitarist **Leo Gaberšek**, harmonikar **Blaž Kokol**, basist **Sebastijan Starc** in bobnar **Domen Godec**.

Miha se je potrudil bistvo Vraževerja nazorno razložiti. »Vera je prisotna povsod. Človek brez vere je prazen človek. Tudi tisti, ki zase pravi, da ne veruje v nič, veruje v to, da ne veruje v nič. Želimo vrniti izgubljeni koncept verovanja, vere, tega, da je nekaj čudno in neznano. Mislim, da nam to predvsem v razvitem svetu manjka.«

Vsak član prinese nekaj svojega

Vsak član Vraževerja je v zasedbo prinesel nekaj svojega. Izkušnje iz prejšnjih glasbenih podvigov, svoj okus za glasbo, svoje poglede na svet in podobno. Zato lahko v njihovi glasbi najdemo zelo različne vplive, od roka in metala do popa, folka in šansona. »Vsak v naših pesmih sliši to, kar mu je najbolj pomembno. To, kar je prinesel s sabo.«

Za pisanje besedil je odgovoren ravno Miha. »Nick Cave, Marko Brecelj, Svetlana Makarovič, Ježek, Neca Falk. Njihova dela zelo vplivajo na moje pisanje, ker so pisali poezijo, ki je tudi malo abstraktna. To poezijo so nato zelo lepo umestili v skladbo na zabaven in intelektualen način. Tako se tudi sam trudim pisati pesmi.«

Albumski prvenec na vinilu

Vraževerje ima trenutno tri izdane pesmi, ki jih poslušalci lahko najdejo na spletu. »Dodatnih pet pesmi smo tudi že posneli, a čakamo producenta, ker ravno menjuje opremo. A upam, da bodo končane do aprila.« Tem petih se bo pridružilo še pet dodatnih pesmi, ki bodo zaokrožile album, ki ga bodo izdali tudi na gramofonski plošči. »Našli smo podjetje na Poljskem, kjer nam bodo natisnili ploščo. Pri nas so cene za vinilne plošče previsoke, poljska je štirikrat nižja.«

Foto: Andraž Purg

Želi si, da bi z ekipo spodbudili kulturno ustvarjanje.

Miha Slapnik je zaposlen v Mladinskem centru Dravinjske doline, kjer je odgovoren za Kul klub.

Aleš Boroš Barni izdal zbirko besedil in se z zasedbo Barni band vrnil na odre

Vsem starim »komadom« bi rad dal »šanso«

Naša pesem, Srna z ulice, Mimi in Jani, Slavija ... To je le nekaj legendarnih skladb zasedbe Barni Band iz Rogaške Slatine. Skupina, ki je od leta 1999 nanizala tri albume, leta 2013 pa je prenehala delovati, se je letos vrnila na koncertne odre, med drugim je nastopila na Grobelnofestu in na slatinskem festivalu Fertik. Njen ustanovitelj Aleš Boroš Barni skuša z vsako skladbo povedati zgodbo. Svoje verze, ki so uglasbeni že izšli na nosilcih zvoka, sedaj predstavlja še v pesniški zbirki Jutro pojutrišnjem. Kot pravi, želi, da ljudje tudi tako spoznajo njegovo »muziko«.

TINA STRMČNIK

O izdaji pesniške zbirke, ki jo je minulo soboto predstavil v Mestni galeriji v Kulturnem domu Rogaška Slatina, je Boroš razmišljal zadnjih pet let. Povod za izdajo zbirke je po njegovih besedah med drugim to, da je na vsaki od treh zgoščenek nekaj skladb, ki so ostale spregledane. »Nekatera besedila skladb, ki niso prišla toliko v ospredje, se mi zdijo celo boljša od besedil tistih skladb, ki so postale znane,« je dejal.

Leta 1999 je izšla zgoščenka z naslovom Jutro pojutrišnjem, leta 2003 je izšla zgoščenka Drugi krog. Zakaj je Barni band kmalu po izidu zgoščenke Veseloigra leta 2012 utihnil?

Člani zasedbe smo takrat želeli promovirati svoj zadnji izdelek, a nismo našli dovolj priložnosti za koncerte. Nato se je takratni kitarist Boštjan Imenšek odločil zapustiti skupino. V nekaj mesecih nisem mogel najti novega kitarista. Zato sem ustanovil skupino Jeanette, s katero že več kot desetletje igramo priredbe.

Zakaj ste se odločili, da z Barniji spet stopite na oder?

Moj navdih za pisanje besedil in glasbe ni nikoli preahnil.

Morda bi kot glasbenik v kakšni zasedbi sčasoma ugotovil, da sem za tovrstne stvari že prestar, da imam igranja dovolj. Kot avtor pa ne morem nehati, pisanje besedil in ustvarjanje je del mene. Barni band se je na koncertne odre vrnil tudi za to, saj bi rad, da poslušalcem predstavimo skladbe, ki doslej niso dobile prave priložnosti.

Kakšna je nova postava?

Ob sebi imam rad glasbenike iz lokalnega okolja, a težava je v tem, da je Rogaška Slatina res majhna. Zato sem za člane zasedbe moral pogledati nekoliko dlje naokrog. Na novo sta se nam pridružila baskitaristka Neža Pavlovič iz Celja, novi kitarist je Milan Plavčak. Klaviature igra Peter Baroš, bobne Sandi Kampuš – oba sta že prej igrala pri Barnijih. Sedaj pridno vadimo, smo zelo dobra ekipa in upamo, da bomo dobili čim več priložnosti. Če se naša želja ne bo uresničila, bomo sami organizirali nekaj koncertov, čeprav je z njihovo organizacijo povezanega nekoliko več dela.

V zlatih letih je vaša zasedba največjo prepoznavnost verjetno dosegla s skladbo Naša pesem. Drži?

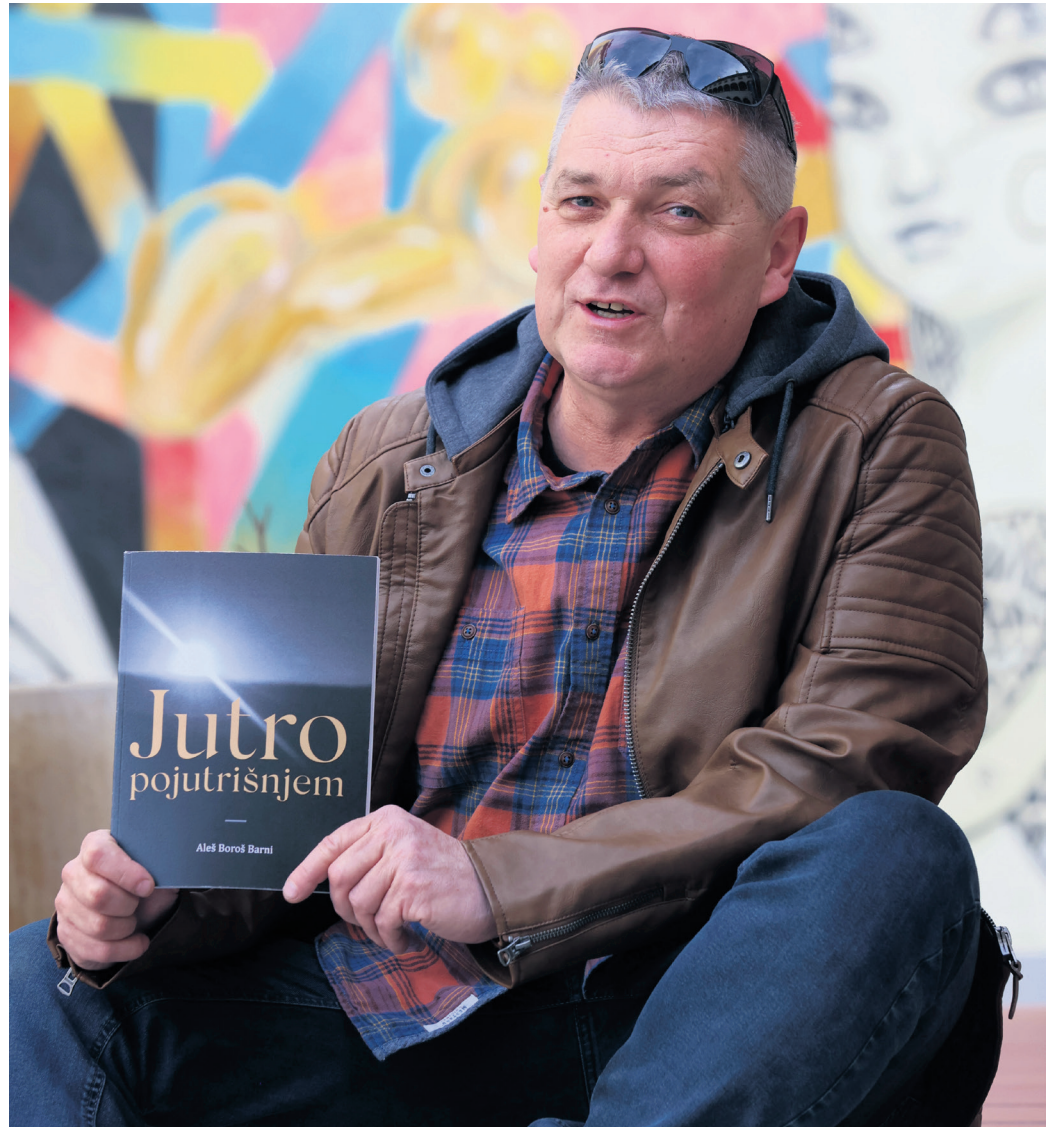
Tako je. Ljudje so takrat pred televizijskimi ekrani bolj zvesto spremljali različne športne prenose, uredniki pa so vmes pogosto zavrteli videospot omenjene pesmi. Še sedaj jo zelo

»Melodije za moje pesmi so kantantavtorske, tri četrtine vsega ustvarjanja naredim sam, aranžmaje pa ponavadi soustvarjam s člani zasedbe.«

dobro poznajo moja generacija, pa tudi številni nekoliko mlajši glasbeni navdušenci.

Ko igramo z zasedbo Jeanette, se vedno najde nekdo, ki vpraša, ali lahko zaigramo Našo pesem od Barni banda. Na Primorskem sem enkrat srečal gospo, ki mi je dejala, da so s prijatelji zagotovo večkrat poslušali ta »komad« kot jaz. Zdi se mi, da so zelo dobre tudi druge skladbe, med drugim Visoko na dolani, ki, Srna z ulice in Travica. A žel niso prišle toliko v ospredje kot Naša pesem, pri kateri nam je do večje prepoznavnosti takrat pomagal prav videospot.

»Vedno se najde kdo, ki me vpraša, ali lahko zaigramo Našo pesem,« je povedal.

Aleš Boroš Barni s svojo pesniško zbirko Jutri pojutrišnjem. Razmišlja tudi o tem, da bi besedila nekaterih skladb, med drugim skladbe Mimi in Jani, razširil v zgodbo.

Kaj vas je nagovorilo za to skladbo?

V vsaki moji pesmi je malo nostalgije, v besedilih so moji spomini. Naša pesem je čisto generacijska, ko razmišljam o tem, kaj bo, ko nas več ne bo. Vse svoje pesmi pišem kot zgodbo. Ogromno je resničnih, nekaj je polresničnih, nekaj je izmišljenih. Ljudje velikokrat povedo, da se najdejo v njih, vsaj v eni. Pesem, ki je polresnična, je na primer Babuška. V številnih majhnih mestih se dogajajo stvari, ki so opisane v verzih te skladbe.

Zgodba, ki jo številni poznajo na pamet od začetka do konca, je verjetno tudi tista iz skladbe Mini in Jani.

Ta skladba je čisto navaden rokenrol. A sedaj, ko ga igramo v novi postavi, je to najbolj udarna skladba na koncertih. Zelo verjetno je, da jo bomo šli posnet v novi, še bolj nori obliki, saj želimo ustvariti totalno »ludnico«.

»Sem še tista stara garda, ki se ji zdi, da besedilo skladbe nekaj pomeni. V rokenrolu ali glasnejši glasbi je v ospredju besedilo refrena, drugih stavkov pa ponavadi ne poznamo tako natančno. Z zbirko besedil bi rad, da bi se ljudje lažje vživeli v celotno zgodbo pesmi.«

V določenem obdobju je bil Barni band gost številnih koncertov po državi, nato je nehal delovati. Vam je kdaj žal, da dane priložnosti niste bolj unovčili?

Eno leto smo imeli neverjetno veliko koncertov, nastopili smo na Lampijončkih v Mariboru, na Škisovi tržnici v Ljubljani, gre za dogodka, ki sta imela vsak približno deset tisoč obiskovalcev. Bliskovito smo postali precej prepoznavni. Nato se je naenkrat spet vse spremenilo. Verjetno bi morali ves čas ustvarjati novo glasbo. Na to, kako zasedbi uspe, morda vpliva tudi to, iz katerega kraja prihajajo člani. Takrat ni bilo družbenih omrežij, da bi se lažje predstavljali ljudem. Kot zasedba iz manjšega mesta smo težje prišli do ljudi, ki bi nam pomagali pri promociji. Ko se nekdanji člani srečamo, se velikokrat pogovarjamo o

tem, kako blizu smo bili do uspeha. Ni nam vseeno. Vsekakor pa zaradi tega nismo izgubili volje do igranja.

Razmišljali ste o ustvarjanju novih skladb, a ugotovili, da je dobro mladi generaciji predstaviti že obstoječe.

Tako je, škoda bi bilo, če tega ne bi storili. Z našimi skladbami bi radi prišli ponovno na plan. Na vsaki od treh zgoščenek, ki smo jih izdali Barni band, je gotovo pet ali šest skladb, ki niso imele nikoli priložnosti, da bi jih kdo slišal, vsaj na radiu ne. Na radiu so v ospredju le hiti. Prav ta spregledanost nekaterih skladb je eden od razlogov, da sem se odločil za izdajo knjige, saj sem želel narediti pregled vseh svojih besedil. Nekatera besedila skladb, ki niso prišla toliko v ospredje, se mi zdijo celo boljša od besedil tistih skladb, ki so postale znane. Pri nekaterih skladbah je besedilo močnejše kot skladba, a se nato besede morda izgubijo v glasbeni spremljavi. Včasih pa se zgodi obratno. Zdaj bi rad vsem starim »komadom« dal priložnost.

Zastavili ste si že tudi nov projekt, kajne?

Drži, izbor najboljših skladb, ki so izšle na dosedanjih treh zgoščenkah, bi rad priredil v akustični različici. Dosedanji poizkusi so bili slišati odlično. Upam, da bomo skladbe v akustični različici v Rogaški Slatini lahko predstavili proti koncu tega leta.

Kako to, da ste se sploh začeli ukvarjati z glasbo?

Ko sem odrasčal, je bilo v moji generaciji veliko športnikov. Ko sem nehal trenirati nogomet, sem se začel posvečati glasbi. Z vrstniki smo osnovali skupino Vox, to ime smo si izbrali, ker se tako imenuje znamka ojačevalcev za kitaro. S skupino smo razbijali v kleti pri nas doma. Igrali smo pankrok, nato pa smo se čez leta začeli nekoliko umirjati.

Ko na koncertih predstavljate člane zasedbe, na koncu vedno rečete »jaz sem Aleš, kličejo me Barni.« Kako je nastal vaš vzdevek?

Moja učiteljica geografije nikoli ni znala prav prebrati oz. izgovoriti priimka Boroš, ampak me je vedno preimenovala v Baroš. Nato je na televizijske ekrane prišla risanka Kremenčkovi, kjer je bilo enemu od likov ime Barni. Zaradi vsega tega so me sošolci začeli klicati Barni in ta vzdevek me vse od osnovne šole naprej spremlja vse življenje.

Foto: Andraž Purg

»Starši so me učili, da moram biti delavna in temeljita«

Slovenija je spodbudila njeno ustvarjalnost

Rusinja Zhanna Matyunina, ki že deset let živi v Rogaški Slatini ter veliko deluje v Celju, je mojstrica eksperimentalne umetnosti, ki v svojih delih uporablja nevrografijo. Čeprav je pred časom ustanovila svoje podjetje, ki se je ukvarjalo s turizmom, je od otroštva v njej gorela ljubezen do umetnosti. Ravno Celje je v njej prebudilo željo, da bi se s tem ukvarjala tudi profesionalno. Danes je strokovnjakinja za nevrografijo, poleg tega, da razstavlja, redno pripravlja tudi tečaje nevrografije, kjer se tečajniki ukvarjajo s samospoznavanjem, svojo sedanostjo in prihodnostjo.

EVA RUDMAN

40-letna Zhanna Matyunina je umetnica, strokovnjakinja za nevrografijo in podjetnica v gostinstvu. Rojena je bila v Sankt Peterburgu v družini uspešnih poslovnih ljudi. Skladna s tem so bila tudi njihova pričakovanja. »Sanjala sem, da bi postala umetnica, vendar sem zaradi vztrajanja staršev najprej pridobila visokošolsko izobrazbo na prestižni Plehanovi ekonomski akademiji za turizem v Moskvi. Starši so me že od otroštva učili, da moram biti pri vsem delavna in temeljita.«

Redna gostja v Evropi

Po končani fakulteti je Zhanna živela v različnih evropskih državah. »Moje delo je bilo povezano s potovanji, z različnimi kulturami in državami. Ustanovila sem svoje turistično podjetje in se še naprej izpo-

polnjevala v umetnosti.« A Slovenija je bila tista evropska država, ki je podjetnico in po duši umetnico popolnoma prevzela. »Očarala me je s svojo naravo, z gorami, gozdovi, dolinami in zgodovino. Očarali so me tudi ljudje. Tu sem spoznala veliko posameznikov, s katerimi še vedno prijateljujem.«

V Sloveniji je spoznala tudi svojega moža, ki je postal njena velika opora v življenju. »Počasi tempo življenja in barvitost Slo-

venije me navdihujeta. Tu sem se odločila, da bom svojo ustvarjalnost razvijala profesionalno.«

V svet umetnosti postopno

Pred leti, na začetku kariere je umetnica dobila priložnost za sodelovanje na razstavi ljubiteljskih umetnikov društva Mavrica v Rogaški Slatini v Aninem dvoru. Tam je spoznala mentorja društva, akademskega likovnega umetnika Toplico Ignjatoviča, keramika, s katerim sta še vedno prijatelja. Tako je postopno »zaplavala« v svet umetnosti. A ni želela, da bi njeno ustvarjanje ostalo le na ljubiteljski ravni: »Da bi boljše razumela umetnost, sem se vpisala v spletno šolo za področje umetnostne zgodovine in trenutno pišem diplomsko nalogo o delu Ivane Kobilce.«

Prestop k nevrografiji

Čeprav umetnica in podjetnica ne izhaja iz družine, ki bi se ukvarjala s psihologijo ali z njenimi vprašanji, se je pri njej prebudilo tudi to področje. »Obrnila sem se na znanstveno me-

Nevrografija, ki je osnova programa NevroArt, je metoda samospoznavanja in projektne podpore, ki nam pomaga uresničiti načrte in izboljšati kakovost življenja.

todo preoblikovanja – nevrografijo, katere avtor je ruski znanstvenik, profesor, doktor psiholoških znanosti in filozof Pavel Piskarev.« Najprej je sodelovala le na tečaju, a pozitivne spremembe, ki jih je ob tem opazila pri sebi in v svojem življenju, so jo prepričale, da je s to vejo umetnosti nadaljevala. Vpisala se je na Inštitut Pavla Piskareva za psihologijo ustvarjalnosti za pridobitev strokovne izobrazbe ter postala specialistka za nevrografijo. »In to mi danes daje pravico za vodenje seans z drugimi ljudmi.«

Poglobljeno delo s podzavestjo

Zhanni Matyunini je uspelo uresničiti duhovni zakon: »Najprej rešite sebe in rešilo se bo na tisoče ljudi okoli vas. Nevroart zame ni le barva na platnu, temveč poglobljeno delo s podzavestjo, utelešenje ustvarjalnosti, ki mi je spremenilo življenje.«

Danes umetnica deluje v Celju, ki jo vsakodnevno navdihuje. »Zame je Celje mesto ustvarjalnih ljudi. V času rimskega imperija je bilo dom edinstvenih obrtnikov, ki so iz kamna ustvarjali vzorce čipk. Reka Savinja, hribi in rdeče opečnate strehe v središču mesta, nebo in obzorje, ki se razprostirata v daljavo. Vse to ustvarja edinstveno vzdušje mesta. Še globlje se rada vanj potopim, ko se sprehajam po ulicah in si ogledujem

arhitekturo hiš.« Zhanna obožuje muzeje, njen najljubši je Mesto pod mestom, spremlja razvoj umetnosti v Celju, jo podpira in z veseljem opazuje, kako postaja zanimiva vedno večjemu krogu ljudi. Njen svet je tudi celjska knjižnica, kjer se rada potopi v literarni svet.

Poleg tega, da razstavlja, redno pripravlja tudi tečaje nevroarta, ki je slog v sodobni umetniški risbi in omogoča videnje novih možnosti za izražanje. Njenim tečajem se lahko pridruži kdorkoli: »Vsakdo se lahko dotakne ustvarjalnega procesa, se vanj potopi v spremstvu strokovnjaka ali inštruktorja nevrografike, vzame pisalo in list belega papirja. Nevrografija ne zahteva sposobnosti risanja. Ta metoda se dotika področja psihologije, vendar ni strokovno področje terapije, čeprav raziskave o tem še trajajo. Delo s preteklimi travmami je delo profesionalnih psihologov in psihoterapevtov. Nevrografija kot metoda samospoznavanja pa se ukvarja s sedanostjo in prihodnostjo.«

Zhanna Matyunini je v Celju poleg prve samostojne razstave januarja pripravila tudi prvo avtorsko srečanje v zgodovinski vili. Nazadnje je tečaj pripravila pred kratkim v sklopu dobrodelne organizacije Slovenska filantropija – Hiša Sadeži družbe Žalec.

Foto: Andraž Purg

»Pot do strokovnosti na kateremkoli področju zahteva veliko trdega dela in vztrajnosti. In ko se z ustvarjanjem in vizualno umetnostjo začneš ukvarjati v zrelejših letih, je to precejšen izziv.«

»Imam veliko idej in več ustvarjalnih načrtov ter projektov, ki zahtevajo veliko časa in pozornosti.«

»Delo s preteklimi travmami je delo profesionalnih psihologov in psihoterapevtov. Nevrografija kot metoda samospoznavanja pa se ukvarja s sedanostjo in prihodnostjo.«

Ado Darian leta 1934. Knjižnica Šmarje pri Jelšah je o tem opernem pevcu posnela tudi dokumentarni film.

»Že leta 2011 sem na trgatvi v tastovem vinogradu, ki je bil nekoč v lasti družine Moric-Darian, spoznala sina Toma Dariana in Petjo, vnukinjo Ada Dariana. Takrat o njem in njegovi družini nisem vedela popolnoma nič, a mi je obisk prebudil radovednost. Tast Franci Černelč mi je med bežnimi omembami počasi po koščkih odstiral bogato dediščino Moričevega hrama in Ada Dariana,« pravi Irena Černelč.

Avtorica razstave bibliotekarka Irena Černelč in direktor Knjižnice Šmarje pri Jelšah dr. Marko Samec

Del gradiva bo ostal predstavljen na stalni razstavi, v sklopu katere lahko obiskovalci vidijo portret Ada Dariana, ki ga je naslikal slikar Rado Romih. Na ogled so med drugim še fotoaparat, s katerim je Darian ovekovečil pomembnejše dogodke, magnetofon, ki mu ga je iz hvaležnosti podaril njegov učenec tenorist Jernej Plahuta, in prt z imeni krajev, kjer je nastopal. Vse te predmete je Knjižnici Šmarje pri Jelšah – enoti Bistrica ob Sotli darovala Eva Darian Baumsteiger.

V Bistrici ob Sotli obujajo spomin na opernega pevca Ada Dariana

Iz malega kraja na največje evropske odre

V bistriški enoti Knjižnice Šmarje pri Jelšah bo do jeseni na ogled razstava o opernem pevcu in pevskega pedagoga Adu Darianu. Slednji je, kot navaja Slovenska biografija, odpel štiriinšestdeset vlog, skupno pa nastopil v več kot 1.200 opernih in operetnih predstavah. Nastopal je v vseh pomembnejših liričnih tenorskih opernih in operetnih vlogah, med drugim v operah *Cavalleria rusticana*, *Lohengrin*, *Tosca*, *Rigoletto*, *Čarobna piščal*. Mož, ki je ustvaril izjemno pevsko kariero, nato je bil še priznan pevski pedagog, je vse do svoje smrti rad obiskoval svoj domači kraj.

TINA STRMČNIK

Ado Darian, kot se glasi umetniško ime, ki ga je ta operni pevec uporabljal od leta 1924, je bil v stavbi osnovne šole v Bistrici ob Sotli rojen leta 1895 kot Adolf Feliks Moric. Izviral je iz glasbene družine. Mati Antonija je igrala citre. Oče Emerik, nadučitelj, je igral in tudi poučeval klavir, orgle, violino. Čeprav Emerik Moric svojih sinov ni učil igranja na glasbila, saj se mu glasba ni zdela dobra popotnica za življenje, sta se v svet glasbe podala dva od njegovih petih otrok.

Kot je povedala Irena Černelč, bibliotekarka iz bistriške enote šmarske knjižnice, je petje že po gimnaziji v Mariboru postalo strast

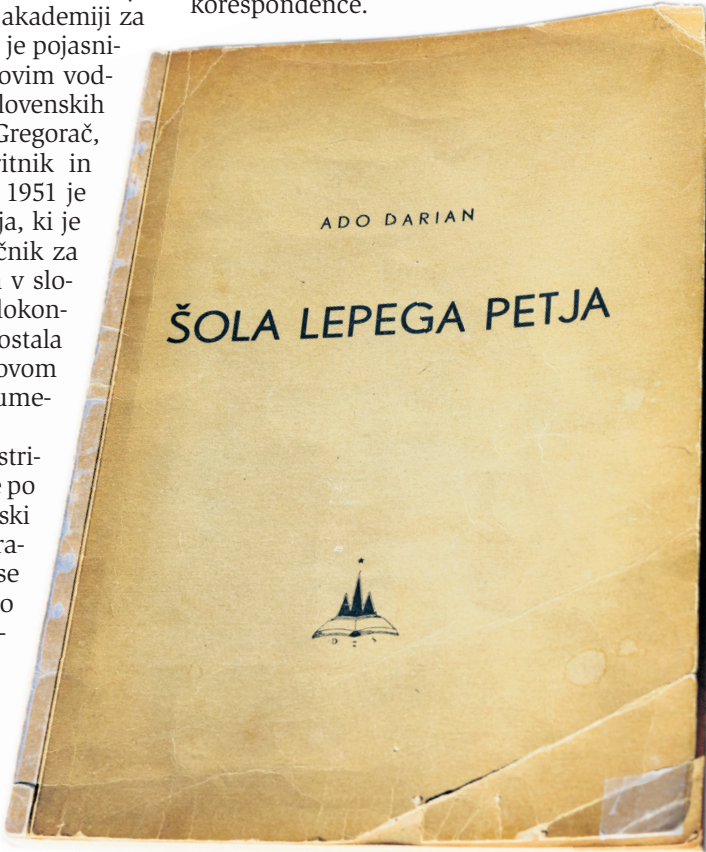
Ada Dariana. Po prvi vojni je doštudiral pravo na Dunaju. A se je hkrati tudi pevsko izobraževal na Novem dunajskem konzervatoriju. V viharjih časih mu je pravniški poklic omogočil premostitev najtežavnejših let. Leta 1926 se je popolnoma posvetil karieri opernega pevca. Med letoma 1927 in 1938 je kot operni in koncertni solist nastopal na številnih odrih srednje Evrope. Med drugim je gostoval v različnih opernih hišah na Češkem, Danskem, v Nemčiji, Avstriji in drugod. Vrh kariere je dosegel leta 1938, a se je moral zaradi političnih razmer v Nemčiji vrniti v domovino.

Z rojstnim krajem povezan vse življenje

V Ljubljani je najprej delal kot referent za kulturo, nato je bil leta 1940 imenovan za generalnega tajnika Narodnega gledališča. Po vojni je postal profesor na akademiji za glasbo. Irena Černelč je pojasnila, da se je pod njegovim vodstvom kalilo veliko slovenskih pevcev, kot so Mitja Gregorač, Stane in Rajko Koritnik in Samo Vremšak. Leta 1951 je izdal Šola lepega petja, ki je še vedno edini priročnik za poučevanje solopetja v slovenskem jeziku. Nedokončana in v tipkopisu je ostala njegova knjiga z naslovom Zgodovina pevske umetnosti.

Čeprav je Darian Bistrico ob Sotli zapustil že po končani petletni ljudski šoli, je z rojstnim krajem ostal povezan vse življenje. Pred drugo svetovno vojno je obiskoval svojo mamo, ki je poletne mesece preživljala v vinogradu. Rad se je

udeleževal tudi srečanj na Sv. gorah. Svojo navezanost na rojstni kraj je navdušeno prenašal še na ženo ter otroka Toma in Evo. Še posebej je prijateljeval z družino Lojzeta Zorenča, kar je razvidno tudi iz pisemske korespondence.

Šola lepega petja je še vedno edini priročnik za poučevanje solopetja v slovenskem jeziku.

Na trgatev v Okič je prihajal tudi potem, ko je njegova družina vinograd prodala, vse do svoje smrti leta 1966.

Hči ohranila njegovo zapuščino

Idea o razstavi o Adu Darianu se je Ireni Černelč porodila, ko se je z namenom odstranjanja zgodbe o tem pomembnem sokrajanu leta 2020 prvič srečala z njegovo hčerko Evo Darian Baumsteiger. »Gospa je odlična pripovedovalka, varuhinja očetovega spomina in zapuščine. Za razstavo je nesebično prispevala levji delež pričevanj in gradiva, od osebnih predmetov do dokumentov in fotografij.«

Po besedah Černelčeve je bilo raziskovanje življenja Ada Dariana izjemno zanimivo. Njegova hči še vedno hrani njegov osebni dnevnik ter izrezane časopisne kritike o njegovih nastopih iz domačih in tujih časopisov. Na razstavi, ki bo na ogled do jeseni, so predstavljene še stare razglednice, fotografije iz Sv. gor, družinske fotografije in fotografije iz vinograda. V rokovniku Ada Dariana so ob kratkih noticah nalog in obveznosti tudi hudomušni pripisi njegovih študentov.

Razstava in knjižica, ki je izšla ob njej, osvetljuje ta še vlogo, ki jo je v kraju imel Darianov oče Emerik Moric. O Darianovem starejšem bratu Maksu Adrianu (tudi on je spremenil svoj priimek) ni veliko ohranjenega, čeprav je bil prav tako izjemen lirični tenor. Z berlinsko opero je med drugim gostoval v Severni Ameriki.

Foto: arhiv knjižnice

Ireni Černelč so pri pripravičasne razstave in knjižice med drugim pomagali mag. Lidija Podlesnik Tomášikova iz glasbene knjižnice NUK, dr. Marko Motnik iz Muzikološkega inštituta ZRC Sazu ter glasbeni pedagog Aleš Vek.

Iza Zorc o izkušnjah s trimesečne humanitarne-medicijske odprave v Ugandi

Svet, v katerem otrokovo življenje ni vredno skoraj nič

Absolventka Medicinske fakultete Univerze v Mariboru se še odloča, ali bo delala specializacijo iz ginekologije ali pediatrije. Verjamem, da bo Iza Zorc izvrstna zdravnica – sočutna, pozorna, predana poslanstvu svojega poklica. Empatija ji ni tuja. Tako doživeto, na trenutke z občutkom ganjenosti, je namreč nizala vtise iz Ugande, kjer je skupaj še s štirimi absolventi medicine prostovoljno pomagala v lokalnem zdravstvenem centru in tudi v oddaljenih vasicah, kjer so med domačini opravljali preventivne zdravstvene preglede in jih osveščali o zdravju. Podhranjene otroke je srečevala na vsakem koraku. »Prehrana je beljakovinsko zelo osiromašena. Še bolj me je pretreslo spoznanje, da življenje otrok v tem okolju ni vredno skoraj nič,« pripoveduje s cmokom v grlu in dodaja, da se je vrnila pomirjena, saj so marsikomu rešili življenje ali mu vsaj olajšali zdravstvene tegobe.

BARBARA FURMAN

Že zelo zgodaj je Iza dojela, da želi delati v medicini. Da se ni vpisala na ljubljansko, ampak na mariborsko medicinsko fakulteto, ji ni žal. »Prav nasprotno. Študij na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru je na visoki kakovostni ravni, profesorji so zelo dostopni. Da ne omenjam čudovitih sošolcev, s katerimi smo si kljub zahtevnemu študiju znali vzeti čas za sproščeno zabavo.« Ceni tudi to, da fakulteta študentom omogoča sodelovanje v številnih obštudijskih

dejavnostih, v katerih pridobivajo dragocene izkušnje. Med drugim so obiskovali otroke v vrtcu in jim z igro razblinjali strah pred zdravniki. Junija bo Iza začela opravljati pripravništvo, čaka jo še strokovni izpit. Medtem bo dozorela njena odločitev, ali bo ginekologinja ali pediatrija.

Zbrali 35 tisočakov

Ko se ji je porodila želja, da bi s svojim znanjem šla pomagat ljudem v manj razvitih deželah, ni oklevala. In ker ni bila edina s takšno željo, so se s sošolci hitro povezali v petčlansko ekipo in se začeli pripravljati na odhod v Afriko. Sekcija za tropsko in potovalno medicino, ki deluje pod okriljem Slovenskega zdravniškega društva, že vrsto let absolventom medicine omogoča udeležbo na trimesečnih humanitarne-medicijskih odpravah v Ugandi, Keniji ali Zambiji. Delegacijo, v kateri je bila Iza, so napotili v Ugando, v lokalni zdravstveni center na otok Bwama na jezeru Bunyonyi, kjer prebivalci še vedno bolj kot medicini zaupajo v čarje.

»Priprave na odpravo so trajale približno leto. Največ časa smo porabili za zbiranje denarja, saj smo ga morali zagotoviti sami. Natisnili smo majčke z izvirnim logotipom, prav tako vrečke in obeske za ključe. Prodajali smo jih na stojnicah, ki smo jih postavljali na večjih prireditvah v različnih krajih,

»Mojo pozornost je pritegnil nekaj dni star dojenček, ki je kazal znake okužbe s sifilisom. Okužila ga je mama, pri kateri so sifilis odkrili med nosečnostjo. Predlagala sem ji, da bi dojenčka začeli zdraviti z odmerki penicilina, deset dni zapovrstjo bi moral prihajati po injekcijo. Pa je prišla le dvakrat.«

tudi v bolnišnicah in zdravstvenih domovih ter cerkvah. Organizirali smo koncert. Prijetno smo bili presenečeni nad radodarnimi odzivi ljudi. Denar so prispevala tudi podjetja, prav tako naša mariborska medicinska fakulteta. Zbrali smo kar 35 tisoč evrov. Ta denar smo porabili za nakup zdravil in medicinskih pripomočkov ter drugih oblik pomoči med našo odpravo v Ugando. Eno podjetje je podarilo solarne module, saj se v Afriki med drugim soočajo tudi s pomanjkanjem elektrike.«

Toda solarni moduli še vedno niso prispeli v lokalni zdravstveni center doma v Ugandi, čeprav so jih iz Luke Koper poslali že maja lani. Pošiljka je obtičala v ugandski prestolnici Kampali. Kdaj bo prispela do naslovnika, ne ve nihče. Afriška ležernost, pač.

Ko dežuje, ne delajo

A dodaten vir elektrike bi še kako olajšal delo v lokalni zdravstveni ustanovi in manjši porodnišnici, kamor so Iza in drugi štirje člani odprave prispeli konec lanskega septembra. »Kljub temu, da sem pred tem že potovala, je bil prihod v to okolje zame velik kulturni šok. A časa za prilagajanje ni bilo, takoj smo začeli z delom. V tem zdravstvenem centru ni zdravnika, saj je v državi z 48 milijoni prebivalcev le približno 3 tisoč zdravnikov, kar je občutno premalo. Zato medicinske sestre tudi predpisujejo zdravila in opravijo manjše posege.«

Kot še pravi, nimajo urejenega delovnika. »Mi smo želeli opraviti čim več dela, a smo se morali prilagoditi njihovi ležernosti. Ker so želeli, smo se prilagodili njihovem predlogu, da začnemo ob pol desetih, a so prišli v službo šele okoli poldneva. Ko je deževalo, sploh niso prišli. Življenjski ritem je zelo počasen, to se odraža tudi pri delu. Evropejce, ki smo zelo storilnostno naravnani, to moti.«

Najprej k vraču

Med trimesečnim delom je spoznala, da tudi Afričane pestijo povišan krvni tlak, sladkorna bolezen, glavoboli in bolečine v križu, še vedno pa so v tem okolju prisotne okužbe s HIV-om in sifilisom, ljudje zboleajo za gonorejo, tuberkulozo in malarijo. Veliko otrok je beljakovinsko podhranjenih. Prihajajo zaradi opeklin in poškodb pri delu, pogosto se poškodujejo z mačetami. Takrat se, kot pravi Iza, najprej obrnejo na vrača, saj mu najbolj zaupajo. Častijo ga, saj je stara afriška tradicija med vaškim prebivalstvom še vedno močno zakoreninjena. Vrač jim v rano vtre mešanico zelišč. Šele po kakšnem tednu, ko se rana zaradi neustreznega zdravljenja vname, pridejo po medicinsko pomoč. »Kot zanimivost naj povem, da se tudi v primeru angine najprej zatečejo po pomoč k vraču, ki jim v grlo potisne vroče klešče in stiska mandlje. Zato pogosto pride do zapletov, ki jih rešujemo mi.«

Ko so ju zaman čakali

Veliko je zgodb, ki so ji segle globoko v srce, pravi. O njih bi lahko govorila ure in ure, a je izpostavila srečanje z mamo. Prišla je z dojenčkom in triletno hčerko, ki je bila prehlajena. »Toda moja pozornost je pritegnil nekaj dni star dojenček, ki je kazal znake okužbe s sifilisom. Kasneje sem izvedela, da ga je okužila mama, pri kateri so sifilis odkrili med nosečnostjo. Predlagala sem ji, da bi dojenčka začeli zdraviti z odmerki penicilina, deset dni zapovrstjo bi moral prihajati po injekcijo. Mi smo plačali zdravila in zagotovili denar za prevoze v upanju, da bo redno prihajala in s tem rešila otrokovo življenje. A je z otrokom prišla le dvakrat, potem smo jo zaman čakali,« se z ogorčenjem spominja. Vaškega poglavarja so prosili, da bi se pozanimal, zakaj ni prišla. Izvedel je, da je otrok

Konjičanka
Iza Zorc.

»Spomnim se, da smo otroke za božič vprašali, kaj si želijo za praznično večerjo, in so v en glas rekli, da piščanca. Kakšno veselje smo jim pričarali, ko smo jim ga postregli! Mi smo bili srečni, ker smo lahko osrečili njih.«

Iza je polna vedrine in optimizma.

umrl. Na njegovem pogrebu mi je dojenčkova mama povedala, da je začel težko dihati, imel je povišajo temperaturo, zato so šli po pomoč k vraču, ki mu je v usta tiščal zelišča. Verjeli so, da je otrok uročen in da ga bo vrač odrešil uroka. Ker ga je neuspešno zdravil dan in pol, so se napotili v zdravstveni dom, a je med potjo umrl. »Predvidevamo, da je dobil pljučnico, ki bi jo lahko pozdravili, prav tako sifilis. Nekaj otrok smo namreč uspeli rešiti. Boleče je spoznanje, da življenje otrok ni kaj dosti vredno. Mama se ne bori za njegovo življenje, zato smo bili šokirani, kako brezbržni so glede tega. Ne kažejo veselja in navdušenja ob rojstvu otroka, niti žalosti ob njegovi smrti.«

Na pogrebu

Zato ne preseneča, da se vzdušje na pogrebu ali poroki ne razlikuje

kaj dosti. Pokojnika pokopljejo na domačem vrtu. Pogosto kar med nasadom fižola. »Zbere se cela vas, po 400 ali 500 ljudi, ki sedijo na tleh, dogajanje povezuje voditelj, lahko bi ga primerjala s kakšnim našim stand-up komikom, ki skrbi za dobro vzdušje. Počasčeni so, če se povabilu odzovemo tudi belci. Na pogrebu dojenčka sem zbrane nagovorila, moje sporočilo je bilo žalostno, a so se posmehovali moji angleščini, ker jo oni pač izgovarjajo po svoje. Vsa pozornost je bila usmerjena v nas, belce. Družina umrlega dojenčka ni bila prav nič čustveno prizadeta, imajo šest otrok, med njimi še enega sina. Če bi umrl edini sin, bi to doživljali kot veliko izgubo.«

Večina žensk rojeva doma. Tudi če pridejo v porodnišnico, nimajo zagotovljene primerne oskrbe. »Ženska med porodom ne sme kričati.

Če je katera glasna, jo babice tepejo. Med rojevanjem ob sebi nimajo partnerja, so pa ob njih pogosto mame, vendar jim niso v nikakršno pomoč, saj jih ne tolažijo oziroma bodrijo. Odnos med mamo in hčerko je zelo hladen. In ta vzorec odtujenosti se prenaša iz generacije v generacijo.«

Mama sita, otrok lačen

Presenetilo jo je tudi, kako mama vedno najprej sebično poskrbi zase. »Hrane ni v izobilju, a mama najprej nahrani sebe, otroci jedo, če ostane kaj hrane. Prehranjujejo se z živili, ki so beljakovinsko osiromašena, zato so otroci beljakovinsko podhranjeni. Mesa si ne morejo privoščiti, uživajo predvsem fižol in zelje. Mama poskrbi za svojo obutev, otroci so bos. Če smo jim dali denar za prevoz, da bi otroke pripeljale na preglede oziroma zdravljenje, so ga raje zapravile

za kaj drugega. To so dejstva, ob katerih ne moreš ostati ravnodušen!«

Zato se je, kot še pravi, domov vrnila z nekoliko grenkim priokusom. »Afriko sem si predstavljala kot deželo toplih in srčnih ljudi, ki sicer nimajo materialnega bogastva, imajo pa drug drugega. Da znajo pristno sobivati. Da se imajo radi, si vzamejo čas drug za drugega. Da so veseli. Pa še zdaleč ni tako. Tudi hvaležnosti ne pokažejo. Zelo redko ti kdo reče hvala. Donacije, ki prihajajo iz vseh koncev sveta, sprejemajo kot samoumevne. Belce doživljajo kot vreče denarja.«

Nepozaben božič

Večino denarja, ki so ga Iza in njeni kolegi zbrali za potrebe odprave, so porabili za nakup zdravil in medicinskega materiala. Večino pacientov so sicer oskrbeli sami,

nekateri so napotili v osrednjo bolnišnico, kjer so jim plačali dodatne diagnostične storitve in zdravljenje. Nekaj denarja so porabili za nakup šolskih uniform, zvezkov in pisal, tudi higienske pripomočke.

Pogosto so obiskovali ustanovno Kasa – program za otroke z ulice. Otrokom, ki bivajo v njej, so nosili hrano. Ko so imeli čas, so tudi kuhali zanje. »Spomnim se, da smo otroke za božič vprašali, kaj si želijo za praznično večerjo in so v en glas rekli, da piščanca. Kakšno veselje smo jim pričarali, ko smo jim ga postregli! Mi smo bili srečni, ker smo lahko osrečili njih,« poudarja Iza in dodaja, da bodo z zbranim denarjem lahko v zdravstvenem domu, v katerem je delala, lahko kupili tudi ultrazvok, grelno mizico za novorojenčke in napravo za laboratorijsko merjenje vnetnih pokazateljev.

Foto: Andraž Purg in osebni arhiv

Iza med delom v ambulanti.

Iza in Ana z otroki iz Kase z venčki rož, ji sta jih prejeli od njih.

Pogosto so se srečevali z beljakovinsko podhranjenimi otroki.

V zdravstvenem centru so opravljali tudi osnovne kirurške posege.

Številne proste popoldneve so preživeli v Kasi, v kateri živijo otroci z ulice.

Člani humanitarne medicinske odprave z zaposlenimi v zdravstvenem centru.

Iza, Blažka, Jakob, Ana in Nina z otroki in zaposlenimi v Kasi.

MojeDelo.com

Svetovalec za prebivalstvo v poslovalnici Celje (m/ž)

Vaše ključne naloge bodo izvajanje poslov plačilnega prometa, blagajniškega in menjalniškega poslovanja ter svetovanje sedanjim in novim strankam glede potrošniških in drugih kreditov. Deželna banka Slovenije, d.d., Kolodvorska ulica 9, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 3. 4. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Šofer, dostavljalec (m/ž) (Celje)

Dostava do končne stranke. Celjske Mesnine, Cesta v Trnovlje 17, 3000 Celje. Prijave zbiramo do 31. 3. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Strojni inženir v oddelku raziskave in razvoj (m/ž) (Velenje)

Vabimo vas, da postanete del skupine Hisense Europe, in sicer v podjetju Gorenje Slovenija, d.o.o., v razvojnem oddelku, na področju razvoja pralno-sušilnih aparatov. Hisense Gorenje Europe, d.o.o., Partizanska 12, 3320 Velenje. Prijave zbiramo do 31. 3. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Voznik/-ca tovornega vozila z avtodvigalom (m/ž) (Šempeter v Savinjski dolini)

Če vas zanima delo v strojni branži, ki je hkrati zelo povezana z naravo, vas vabimo v naš tim kot voznika/-co tovornega vozila z avtodvigalom. Potrebna je IV. ali V. stopnja tehnične ali druge ustrezne smeri, izkušnje z avtodvigalom. Potreben je izpit B in C kategorije, koda 95 je zaželena, ni pa pogoj, digitalna kartica voznika. SIP, strojna industrija, d.d., Juhartova 2, 3311 Šempeter v Savinjski dolini. Prijave zbiramo do 31. 3. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Skladiščnik – izmenovodja v Celju (m/ž)

Smo trgovsko-proizvodno podjetje na področju dobave lesnih repromaterialov. Lesoprodukt, d.o.o., Opekarniška cesta 2, 3000 Celje. Prijave zbiramo do 15. 3. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Skladiščnik – komisionar (m/ž) (Šentjur)

V kolektiv podjetja Alpos alu, d.o.o., vabimo sodelavca na delovno mesto skladiščnik – komisionar. Alpos alu, Cesta kozjanskega odreda 29b,

3230 Šentjur. Prijave zbiramo do 31. 3. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Blagajnik v restavraciji (m/ž), Interspar Celje

Vaše naloge bodo obsegale: strežbo hrane in pijače, pospravljanje, pranje steklovine in skodelic ... Spar Slovenija, d.o.o., Kadrovska služba, Letališka cesta 26, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 15. 3. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Menedžer za razvoj poslova (BDM) (m/ž) (Velenje)

Iščemo menedžerja za razvoj poslova, ki želi z nami rasti, napredovati, ustvarjati prihodnost in sooblikovati procese. Plastika Skaza, d.o.o., Selo 20 a, 3320 Velenje. Prijave zbiramo do 22. 3. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Namestnik vodje kuhinje (m/ž) (Podčetrtek)

V svojo sredino vabimo kreativne, samoiniciativne, komunikativne in dinamične sodelavce s strastjo do kuhanja. V kolikor ste željni novih izzivov, iščete redno zaposlitev in radi delate v kreativnem timu, se prijavite na prosto delovno mesto namestnik vodje kuhinje. Terme

Olimia, d.d., Zdraviliška cesta 24, 3254 Podčetrtek. Prijave zbiramo do 30. 3. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prodajalec (m/ž) za krajši delovni čas (30 ur/ teden), Celje

Tvoje naloge: svetovanje in strežba kupcev ... New Yorker, d.o.o., Verovškova ulica 55, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 30. 3. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Serviser/prodajalec (m/ž) (Velenje)

Vaše naloge bodo: servis: v svoji delavnici imate radi red. Poleg servisa smučni in koles z veseljem poskrbite tudi za prilagoditev smučarskih čevljev ... Hervis Sport in Moda, d.o.o., Šmartinska cesta 152g, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 21. 3. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Delavec v proizvodnji 1 (m/ž) titanovega dioksida (Mozirje)

Delovno razmerje se sklepa za določen čas 12 mesecev z možnostjo sklenitve za nedoločen čas. Cinkarna Celje, d.d., Kidričeva ulica 26, 3000 Celje. Prijave zbiramo do 14. 3. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Kuhar (m/ž) (Rogaška Slatina)

V Hotelu Atlantida Boutique Rogaška, Cvetlični hrib 1, 3250 Rogaška Slatina, iščemo novega sodelavca –

samostojnega kuharja. Prijavo z življenjepisom pošljite na naslov: racunovodstvo@atlantida-rogaška.com. Atlantida Rogaška, d.o.o., Cvetlični hrib 1, 3250 Rogaška Slatina. Prijave zbiramo do 28. 3. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Komercialist fakturist (HoReCA) (m/ž) v PE Šentjur

Opis delovnega mesta: izvaja delo po navodilih direktorja komercialne sprejema in skrbi za naročila strank, skrbi za ažurno fakturiranje in vodenje embalaže, sprejema vplačila strank, zaključuje blagajne in je zanje odgovoren v skladu z internimi predpisi

in zakonom, opravlja vsa dela, ki spadajo v delokrog sodelavca – vključno s svojim delom. Ahac, d.o.o., Stopče 31, 3231 Grobelno. Prijave zbiramo do 20. 3. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Monter (m/ž) (Celje)

Opis delovnega mesta: montaže in demontaže skladiščnih šotorov in hal, postavitve in montaža prireditvenih šotorov, odrov ... natovarjanje, raztovarjanje, montiranje, demontiranje v skladu z delovno dokumentacijo in postavitvenimi listi. Biro Ogis, d.o.o., Teharje 56, 3221 Teharje. Prijave zbiramo do 16. 3. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

klikni!

Prve in verodostojne
informacije s Celjskega

www.novitednik.si

Trgotur kadrovski outsourcing, d.o.o.
VELENJE | trgotur.si | 041 445 550

USPEŠNA PODJETJA, ZA KATERA IZVAJAMO
KADROVSKE STORITVE, ZAPOSLUJEJO:

► PROJEKTANT M/Ž Celje Rok za prijavo: 15. 4. 2024	► AVTOMATIK - EKOLOG M/Ž Ljubljana Rok za prijavo: 24. 3. 2024
► KOMERCIALIST M/Ž Šoštanj Rok za prijavo: 14. 3. 2024	► DELAVEC V PROIZVODNJI M/Ž Šmartno ob Paki Rok za prijavo: 14. 3. 2024
► TRAKTORIST M/Ž Turn Rok za prijavo: 14. 3. 2024	► SADJAR - TRAKTORIST M/Ž Turn Rok za prijavo: 18. 3. 2024
► DELAVEC V PROIZVODNJI (ŠIVILJA, KROJAČ) M/Ž Celje Rok za prijavo: 14. 3. 2024	

Več o delovnih mestih najdete na trgotur.si

Potrebujeate pomoč?

- Kadrovski outsourcing
- Vzpostavitev splošnih aktov, pravilnikov
- Kadrovska reorganizacija
- Sistemizacija delovnih mest
- Razvoj kadrov
- Obračun plač in nagradni sistemi
- Iskanje domačih in tujih kandidatov za zaposlitev
- Izvedba javnih razpisov
- Varstvo osebnih podatkov in poslovnih skrivnosti
- Novi načini dela in pravilnik o delu od doma
- Delovno-pravno in kadrovske svetovanje

Več informacij za podjetja na 041 445 550 ali splet@trgotur.si

Družba NT&RC skupaj z Občino Dobje
ter Osnovno šolo Dobje vabi na prireditev

OTROCI POJEJO SLOVENSKE PESMI IN SE VESELIJO

Zapeli nam bodo učenci
Osnovne šole Dobje.

Vidimo se v torek, 12. 3. 2024, ob 17. uri
v Osnovni šoli Dobje.

Pridite in skupaj podprimo naše otroke.

Vstop je prost.

Projekt podpira Občina Dobje.

POSTANITE NAROČNIK NOVEGA TEDNIKA IN PRIDOBITE **UGODNOSTI**

novi tednik

Vedno z menoj!

- vsak teden brezplačno prilogo STOP SPORED
- vse posebne priloge Novega tednika
- 4 brezplačne oglase v Novem tedniku (do 10 besed)
- 2 čestitki s 50-odstotnim popustom na Radiu Celje
- 15-odstotni popust pri objavi osmrtnic in zahval v Novem tedniku
- izbrani izleti po ugodnejših cenah z avtobusom zvestobe
- praktična darila za nove in obstoječe naročnike
- druge ugodnosti

Več informacij: narocnine@nt-rc.si
Telefon: 03 422 51 71
www.novitednik.si

Z NOVIM TEDNIKOM, RADIEM CELJE IN RELAXOM GREMO V EGIPT

Hotel AMWAJ BEACH CLUB 4* V HURGADI

31. 8. do 7. 9. 2024

Cena: ~~1099€~~ **899€** 200 EUR POPUSTA NA OSEBO

Prijave:

Relax.turizem
Največji slovenski organizator počitnic!

03-428-83-20

03-428-83-40

**ZADNJA
MESTA**

Z vami bo ekipa
Radia Celje

novi tednik radio celje

Z RADIEM CELJE NA BRAČ

8. do 15. JUNIJ

7 x ALL INCLUSIVE, ANIMACIJSKI PROGRAM,
PLESNA GLASBA + RIBJI PIKNIK

Že za
609 €

PRIJAVE:

Relax.turizem
Največji slovenski organizator počitnic!

03-428-83-20

03-428-83-40

Podpisali so gasilsko pogodbo

V sredo, 14. februarja, je bilo v Občini Tabor vsakoletno srečanje predstavnikov Gasilske zveze Žalec in vseh treh prostovoljnih gasilskih društev z območja občine Tabor, na katerem so udeleženi tudi podpis pogodbe o opravljanju lokalne javne gasilske službe v Občini Tabor za leto 2024, ki je osnova za redno delovanje oz. financiranje dejavnosti gasilskih društev in gasilske zveze.

S strani Gasilske zveze Žalec sta se srečanja udeležila predsednik Milan Pustoslemšek in poveljnik Ludvik Meklav, s strani PGD Tabor-Ojstriška vas predsednik Peter Jezernik in poveljnik Grega Serdoner, s strani PGD Kapla-Pondor predsednik Rok Pustoslemšek in poveljnik Matjaž Drča ter s strani PGD Loke predsednik

Davorin Drnolšek in poveljnik Tomaž Sopotnik.

Podžupan Žan Grobler je vse prisotne lepo pozdravil in se zahvalil za dosedanje medsebojno tvorno sodelovanje in za nesebično ter požrtvovalno delo na intervencijah, ob tem pa poudaril velik pomen gasilske službe za varnost ljudi in premoženja. Skupaj so naredili kratek pregled dogodkov v preteklem letu in ugotovili pomembno vlogo prostovoljcev ter si zadali, da bodo tudi v prihodnje veliko pozornosti namenjali skupnemu enotnemu delovanju.

Vsa tri prostovoljna gasilska društva s svojimi operativnimi enotami opravljajo naloge javne gasilske službe, kot so preventivne naloge varstva pred požarom, zaščita in reševanje ob poplavih ter drugih na-

ravnih nesrečah, gašenje in reševanje ob požarih. Ob dogodkih večjih razsežnosti se društva v skladu z načrti zaščite in reševanja povezujejo širše, to je z društvi v Gasilski zvezi Žalec in drugimi, kot je bilo v primeru požara na Krasu in nedavnih poplav. Društva v skladu s svojimi nalogami skrbijo tudi za redna usposabljanja in izobraževanja operativnih enot, kadrovanje in vzgojo gasilske mladine.

Občina Tabor je za letos za področje gasilstva namenila približno 117 tisoč evrov proračunskih sredstev, iz katerih se bodo financirale zavarovalne premije, stroški dela strokovnega sodelavca GZ Žalec, stroški delovanja vseh treh PGD, nakup gasilskih oblek in druge opreme po dogovoru.

SAŠA ZIDANŠEK OBREZA

Celjski plesalci spet poželi uspehe

Tretji konec tedna v februarju so se plesalci Plesnega foruma Celje pomerili na 32. državnem tekmovanju mladih plesnih ustvarjalcev OPUS 1 v Ljubljani in se v knežje mesto vrnili s priznanji za odlične uvrstitve.

Namen vsakoletne prireditve je spodbujanje ustvarjalnosti mladih plesalcev. Tekmovalci se tako krepijo v samostojnem ustvarjanju avtorskih solo plesov ali plesov v dvojici. Pri ustvarjanju plesne miniature mentor mlade ustvarjalce le usmerja in jih nevsiljivo vodi, plesalci se tako skozi ples izražajo.

Plesalce Plesnega foruma Celje, ki so dosegli zavidljive rezultate, je vodila mentorica Gordana Stefanović – Erjavec. Zlata priznanja so si priplesale Alina Fister, Eva Sovič Čelik, Brina Bošnjak, Zala Teršek, Tisa Trefalt, Alena Marčič in Neža Pogelšek. Srebrno priznanje sta prejeli Mila Senič in Pika Podpečan, bronasto pa Eva Mezgec. Tekmovanje je

Alina Fister in Eva Sovič Čelik

organiziral Javni sklad RS za kulturne dejavnosti v Kulturnem centru Španski borci v Ljubljani.

Dekleta na obeh fotografijah so poleg priznanj prejela še nagradi mladih kritikov.

ER

Foto: arhiv plesnega foruma

Tisa Trefalt, Brina Bošnjak in Zala Teršek

PISMA BRALCEV

Odrešilni predlog savinjskim občanom

Iz medijev sem izvedel, da župani v Savinjski dolini zahtevajo več bazenov za poplavne vode. Taki bazeni bi zavzeli preveč obdelovalne zemlje. Že ob prvem obisku zgornjega dela Savinjske doline od Gornjega Grada do Solčave in Logarske doline leta 1959 sem pomislil na vodno elektrarno na reki Savinji med Solčavo in Lučami. Reka in cesta ob njej sta skalnati in ovinkasti, gospodarsko nedonosni. Če tu zgradite vodno zajetje, ki bo hkrati zadrževalnik poplavnih voda in vodno elektrarno, boste dolino obvarovali pred poplavami in hkrati pridobili prepotrebno električno energijo za gospodinjstva, kmetijstvo, obrt in industrijo.

Država naj zgradi elektrarno v sodelovanju s Savinjčani. Občine in občani z zidovi zavarujejo najbolj ogrožene domove. Stanovanjske in druge objekte ob vodi odstranite, rečno strugo poglobite in ob nabrežinah z nasutjem zemlje od izkopov utrdite nasipe. Med Nazarjam in Mozirjem zgradite podze-

mni bazen – zbiralnik in hranilnik odvečne vode. Idealna bi bila nova rečna struga, ki pa bi zavzela preveč rodovitne zemlje. Kjer je mogoče že narejene nove mostove dvigniti, to storite s hidravličnimi dvigali. Tako so storili na reki Dravi pri Velikovcu v času gradnje tamkajšnje elektrarne.

Hkrati z ureditvijo rečne ga jezera se bo zgradila nova ravna in varna cesta. Po rečni strugi bo priteklo še dovolj vode po Dreti, ki jo je tudi potrebno regulirati; poglobiti, pri mostovih razširiti in bregove z nasipi dvigniti. Nasuti material je potrebno strojno potlačiti. Plazove – drsečo zemljo je najbolje odstraniti in jo odložiti tja, kjer je primanjkuje. V rečni strugi je potrebno obvezno postaviti polovične pregrade v višini 70 cm na vsakih 100 m dolžine za zadržanje potrebne vode kmetijstvu, komunali in gasilstvu. V času gasilskih letal mora biti dovolj varnih prostora za zajemanje vode.

Zajetje vode v Solčavi lahko polnite z vodo po cevih speljane iz Drave. S temi cevmi

bo mogoče uravnavati gladino vode v Podravju v dneh obilnega deževja. To narediti ni pretežko in ne predrago. Ta voda je lahko tudi pomožna elektrarna pred vstopom v Solčavo. S temi novimi napravami na reki Savinji, Dravi in na Muri, ki energetske sploh še ni uporabljena, lahko pridobimo zadostno količino potrebne električne energije. Sedanja svetila potrebujejo manj moči. Obrtniške in kmetijske delavnice pa bodo pridobile lastno elektriko iz elektromotorjev, dodelanih v agregate, ki ne potrebujejo elektrike iz omrežja.

Župani! Posvetujte se z občani in glejte predvsem na skupno dobro. Če bo imela skupnost, bomo preskrbljeni tudi posamezniki. Ne dopustimo kapitalu, da ureja po svoje in družbi dela škodo. V ta namen za gradnjo elektrarne ustanovite delavsko kmečko družbo, ki bo gradila brez prisotnosti velekapitala. Bodimo sam svoj gospodar.

FRANČIŠEK VRANKAR

ROŽICE ZA ROŽICE

V PLANETU TUŠ Z NOVIM
TEDNIKOM IN RADIEM CELJE
8. marec med 16. in 17. uro

mačica

novi tednik radio celje

Obiskali so jih učenci iz Španije

V tednu od 5. do 9. februarja so Osnovno šolo Franja Malgaja Šentjur v okviru projekta Erasmus+ Inovativne metode in oblike dela obiskali učenci iz španskega mesta Los Barrios na jugozahodu Španije blizu Gibraltarja.

V Šentjurju jih je prijazno sprejelo 12 družin gostiteljic, ki smo jim pokazale, kako živijo njihovi vrstniki pri nas. V tednu smo jim pripravili dneve, polne doživetij, spoznali so našo šolo, okolico Šentjurja, Celje, Ljubljano in tudi Osnovno šolo Savsko naselje v Ljubljani. Španski

vrstniki so prvič videli sneg in stali na smučeh, kar je bilo za njih prav posebno doživetje. V tem tednu smo primerjali podobnosti in razlike med Slovenijo in Španijo, šolskim sistemom, načinom življenja. Med drugim smo ugotovili, da imamo podobne težave na področju bralne pismenosti, ob pretirani uporabi mobilnih telefonov med najstniki, da pa smo pri nas veliko naprednejši pri ekološki ozaveščenosti, ločevanju odpadkov ... Veselimo se že aprila, saj takrat naši učenci vrnejo obisk v Španiji.

SILVA ŠKOBERNE

Ogled celjskega gradu

Akademski kipar Ciril Cesar v mojih spominih

Spomini na prvo srečanje z njim kot profesorjem in izjemno likovno-umetniško osebnostjo segajo v čas mojih dijaških let na celjskem učiteljsku. Bil je prvi likovni pedagog, ki nam je znal približati pojmovanje in razumevanje likovne vzgoje. Prepričal nas je, da likovni pouk ni zgolj učenje risanja, ampak predvsem vzgoja razumevanja širine in moči likovnega izražanja človeka pri zaznavanju sveta.

Doma in v Evropi se je prof. Ciril Cesar uveljavil kot izvrsten profesor in industrijski oblikovalec (všečna in prikladna namizna tehnika). Kako visoko dodano vrednost lahko izdelkom Gorenja prispeva oblikovanje, je po njegovi vrnitvi iz Ulma, kjer je deloval v visoki šoli za industrijsko oblikovanje, med prvimi odkril legendarni prvi direktor Gorenja Ivan Atelšek. Zaupal mu je skrb za oblikovno podobo (dizajn) gospodinjskih aparatov, ki jim je Ciril Cesar prispeval funkcionalno utemeljeno estetsko obliko. V Gorenju so mu zaupali vodenje instituta za industrijsko oblikovanje, kjer je bdel nad sodobno likovno zasnovo in podobo izdelkov bele tehnike.

Z veliko hvaležnostjo za njegov prispevek k napredku Gorenja je ta gospodarska družba postavila v trajen spomin nanj stalno umetniško zbirko njegovih del in projektov na velenjskem gradu. Pri tem je zavzeto pomagala njegova hči Nives, ki mu je bila ob soprogi Olgi v veliko pomoč zlasti tedaj, ko širše družbeno okolje ni premoglo pravega razumevanja in zadostne opore njegovim včasih tudi drznim likovno-umetniškim podvigom.

Poleg njegovih prispevkov k dizajnu industrijskih izdelkov ne gre spregledati in pozabiti njegovega bogatega kiparskega opusa. Celjani smo lahko ponosni na njegov spomenik pesniku Antonu Aškercu, čigar navzkrižne kretnje rok izražajo razpetost med polnim življenjem in nebom.

Moj hvaležen dijaški spomin na prof. Cirila Cesarja sega tudi v zanj manj prijazne čase, ko ni bil vedno prav razumljen in je deloval za nekatere moteče s svojo načelnostjo in zvestobo svojim idealom. Ti namreč niso bili vedno pogodu trenutnim pogledom na vlogo umetnosti v družbi. To se je pokazalo tudi ob zavrnitvi njegove ekspresionistično oblikovane protivojne skulpture, ki da ni dovolj prepričljivo izražala pričakovanega heroizma.

Celju in celjski regiji je akademski kipar Ciril Cesar zapustil vrsto trajnih navdihujočih sledi. Mi, njegovi nekdanji dijaki na celjskem učiteljsku, mu ostajamo hvaležni za vsa zrna resnice pri prepoznavanju lepote sporočil likovnih umetnostnih stvaritev. Kot močna osebnost in načelen človek bo v svojih delih živel še dolgo, dolgo. Ni večjega priznanja človeku, kot je tisto, ki mu je bilo namenjeno za sledi in dosežke pri ustvarjanju človeških vrednot.

In prof. Ciril Cesar nam je zapustil bogato bero.

Prof. EMIL ROJC

Polzelani na regijski kviz

V soboto, 2. marca, so se mladi podeželani Društva podeželske mladine Spodnje Savinjske doline, ki ima v svojih vrstah nekaj več kot 200 članov, dobili v dvorani gasilskega društva v Šempetru, kjer so organizirali tradicionalni Medobčinski kviz Mladi in kmetijstvo ter nato izpeljali letni zbor društva.

Tekmovalo je šest ekip. Pet iz Društva podeželske mladine Spodnja Savinjska dolina (Braslovče, Gotovlje, Petrovče, Polzela 1 in Polzela 2) ter kot gostje ekipa Društva podeželske mladine Celje, Dobrna, Štore in Vojnik. Na regijski kviz se je uvrstila ekipa Polzela 2, ki so jo sestavljali Tim Zabukovnik, Laura Satler in Žan Zabukovnik. Drugo mesto je zasedla ekipa iz Braslovč, tretje tista iz Gotovelj. Teme kviza so bile: Kaj vse

ogroža naš gozd, Ekološko kmetovanje in Suha roba. Regijski kviz bo 5. aprila v Šoštanju.

Po kvizu je sledil uradni del, kjer je predsednica Manca Marovt poročala o vsem, kar se je dogajalo v letu 2023. Udeležili so se različnih tekmovalj, prireditev, sejmov, izobraževanj, sodelovali pri tradicionalni povorki na Dan hmeljarjev, na Hmeljarskem likofu ter Savinjskem Oktoberfestu, odpravili so se na tridnevno strokovno ekskurzijo na Češko, največji izziv pa jim je bila organizacija in izpeljava društvene veselice v Braslovčah.

Tudi za letošnje leto so predstavili zanimiv in pester načrt dela, najbolj pa se veselijo društvene veselice, ki jo bodo 8. junija organizirali na Polzeli. TT

S kviza Društva podeželske mladine Spodnje Savinjske doline

V spomin

Magda Drozg

Bili so praznični dnevi, ko smo pravkar vstopili v novo leto, tisti praznični dnevi, polni načrtov, upov in želja, ki smo jih nasmejanih obrazov z radostjo v željah poklanjali svojcem, prijateljem, znancem In v tem prazničnem veselju nas je doletela vest, da je nenadna bolezen hudo prizadela našo Magdo Drozg na njenem domu v idilični vasi zreškega Pohorja, na Skomarju. Na tistem Skomarju, ki ga je tako ljubila ter se v rastla s tamkajšnjimi prebivalci v skupno celoto. Kot je novo leto prineslo novo upanje, tako smo vsi, ki smo jo poznali in imeli radi, upali na najboljše. Toda bolezen jo je premagala in teden dni po novem letu, 7. januarja je Magda za vedno odšla. Njen nenadni odhod ni prizadel le njenih najbližjih obeh hčera, vnuka ... temveč tudi številne znance in prijatelje, prebivalce vasi Skomarje.

Kot prvorojenka je Magda 28. junija 1949 privekala na svet materi Mari in očetu Francu Krajncu v Slovenskih Konjicah, kjer je družina z bratom Brankom tudi živela. Po osnovni šoli v domačem kraju in srednji šoli v Celju jo je uka želja pripeljala v Maribor, na Pedagoško fakulteto. Življenjska pot jo je kot mlado učiteljico razrednega pouka leta 1971 najprej vodila v idilično vasico Skomarje nad Zrečami, kjer se je predajala pedagoškemu delu na tamkajšnji nekdanji podružnični šoli, po njeni ukinitvi leta 1984 pa na matično Osnovno šolo Zreče, kjer je opravljala poslanstvo učiteljice razrednega pouka do leta 2009. Vendar Skomarja nikoli ni zapustila. Tu si je ustvarila družino z možem Ignacem ter hčerkama Ireno in Majo. Kasneje pa sta ji mnogo veselja prinašala še vnuka Ina in Jan.

Z leti se je Magda bolj in bolj vraščala v Skomarje in življenje tamkajšnjih ljudi, saj je bila ena od gonilnih sil dogajanja v kraju. Še posebej jo je privlačila beseda ljudskega pesnika, Skomarjana Jurija Vodovnika. Mnogo njegovih pesmi je znala na pamet in to v narečju zreškega Pohorja, kot jih je pred dvesto leti zapisal avtor. Bile so ji vodnik pri vsakoletni pripravi programa, aprila na Jurijevo nedeljo ali avgusta na Lepo nedeljo na Skomarju, ko je z najmlajšimi vedno zavzeto pripravljala programe. Jurija Vodovnika in njegovo ljudsko izročilo je neutrudno razvijala in predstavlja na številnih kulturnih dogodkih v Skomarški hiši, ki so jo pa obnovitvi Štrucove hiše odprli leta 1996. Kot turistična vodnica je po Skomarju neutrudno vodila številne obiskovalce in tako povezovala bogato preteklost s sedanjim časom ter ljudsko izročilo prenašala na mlade rodove. Bila je vpeta v vsakoletno slikarsko kolonijo na Skomarju ... Njen zadnji prispevek k razvoju kraja pa je bil, ko so v skomarskem župnišču na obletnico smrti Jurija Vodovnika 17. decembra 2023 odprli Vodovnikovo knjižnico in ko je pripravila dramatizacijo Vodovnikove "Pesmi o koristi ljudskih šol", napisane še preden so na Skomarju odprli osnovno šolo.

Da, Magda je bila povsod v kraju, kjer se je kaj pomembnega dogajalo, zato je bilo kar naravno, da je bila članica sveta krajevne skupnosti, od leta 2014 do 2018 njegova predsednica in predsednica Turističnega društva. Njen bogat prispevek h kulturnemu dogajanju in razvoju kraja so prepoznali tudi v Občini Zreče! Tako je leta 2005 prejela priznanje za kulturno delovanje, leta 2014 pa srebrni grb občine Zreče za dolgoletno delo in dosežke na področju kulture, društvene dejavnosti in prispevka h kakovosti življenja v KS Skomarje. Veliko je lepega, kar je Magda s svojim odhodom pustila za sabo, veliko preveč, da bi jo mogli pozabiti! In pogrešali jo bomo tako njeni prijatelji, krajani, katerim je bila s svojim delom in lepo besedo predana, najbolj pa seveda njeni najbližji.

Spomini se vračajo na številna nedeljska družinska srečanja s hčerkama in njenimi najbližjimi ter seveda z obema vnukoma, ob teh druženjih je bila Magda najbolj srečna. Spomnimo se nebroja prireditev, katerim se je Magda predajala z vso ustvarjalno strastjo. Spomini se v vračajo na čudovit pogled z njenega vrta v dolino, ki ob lepem vremenu seže preko Zreč, Slovenskih Konjic, in Boča vse tja zagrebškega Sljemena na koncu obzorja. Nad njenim domovanjem v nekdanji šoli pa v samoti in žalosti sameva Skomarska hiša, katere skrbnica je bila. Zadnjič je vanjo vstopila v spominu zbranih na žalni slovesnosti, ki so ji njeni Skomarjani pripravili njej v spomin in slovo.

In sedaj je odšla daleč tja preko mavrice v daljavo in se pridružila svojemu soprogu. Počivaj v miru, draga Magda!

ŽIVKO BEŠKOVNIK

Zimska rez pečkarjev

Topli in sončni zimski dnevi so pravi čas za pomembno delo v sadovnjaku. V tem času izvajamo rez drevja in jagodičevja, obenem pa še opravimo prvo škropljenje.

Zimsko rez v sadovnjaku delamo od novega leta pa vse do cvetenja. Bolj zgodaj ko porežemo drevo, bolj močno odžene. Če pa rez izvajamo bližje cvetenju, so rastline bolj izpostavljene napadu škodljivcev in bolezni. Zato se večinoma odločamo za rez v marcu, ki je ravno vmes. Vedno režemo, ko je suho vreme in brez zmrzali. Prav tako morajo biti rastline v času rezi suhe. Priporočam, da izberemo lep sončen dan in naj bo po rezi še vsaj 3 dni suho vreme. Kljub suhemu vremenu je najbolje vse nastale rane zaščititi s cepilno smolo. Tako preprečimo vdor bolezni in škodljivcev skozi sveže rane v drevo. Najbolj enostavna za uporabo je cepilna smola v spreju Compo Lac balsam. Ker je v obliki spreja, dosežemo tudi višje ležeče rane, ki jih z enim pritiskom hitro zapremo.

Kateri so rodni brsti?

Če ne vemo, kateri in kje so rodni brsti, jih hitro odrežemo stran. Pri pečkarjih (jablana, hruška, naši) so v marcu rodni brsti že prav lepo prepoznavni. Ti so namreč lepe okrogle oblike. Najdemo jih na konicah enoletnih poganjkov (vejic). Ti so lahko zelo dolgi – vodeni poganjki, a se zaključijo z rodnim brstom. Najbolj kakovosten rodni les pa je kratek, dolg od 5 do 10 cm. Odvisen je tudi od sadne vrste in sorte. Ravno nasprotno od koščičarjev, kjer bolj cenimo dolge poganjke, ki jih imenujemo rodne šibe.

Krošnja v obliki piramide

Ko začnemo z rezjo, vedno začnemo pri vrhu. Najprej uredimo tega in nato nadaljujemo z zgornjo etažo in se pomikamo navzdol. Številni vrtnarji tako odkrijejo, da v spodnji etaži skoraj nimajo dela. Saj enodebelno drevo vedno oblikujemo samo z enim vrhom. Etaže pa morajo biti z rezjo skrajšane tako, da ne senčijo tistih pod sabo. Zato imamo največ dela v zgornjih dveh etažah, kjer je izrezovanje bujnih poganjkov in krajšanja predolgih vej res veliko.

Osnovna dela

Za pravilno rez potrebujemo kakovostne škarje z močnim in ostrim rezilom. Drugače hitro pride do slabe volje in slabega dela. Osnova vsega so ročne škarje, med katerimi so večna klasika in sinonim za kakovost škarje Lowe št. 6. Poleg ročnih potrebujemo škarje s podaljšanim ročajem. Sam uporabljam kar teleskopske škarje Lowe 100 cm in z njimi dosežem vse etaže pri srednjih podlagah in večino pri sejancih. Za vse drugo pa uporabljam teleskopske škarje Stocker, ki jih lahko podaljšam do 300 cm.

Odvajanje in krajšanje

Odvajanje na bolj položen poganjek pomeni takšno rez: predolgo vejo odrežemo tam, kjer imamo krajši poganjek, ki je pod položnim kotom. In so na njem seveda rodni brsti. Pri rezi pečkarjev vedno pazimo, da naredimo raven rez in ne puščamo čepov. Iz čepov namreč hitro odženejo vejice, ki jih ne potrebujemo. Posamezne veje lahko tudi krajšamo, a do stranskih poganjkov, ki se zaključijo z rodnim brstom.

Bohotivke in izrezovanje

Bohotivke ali vodni poganjki ali navpičnice. Ti pokončni mladi poganjki so veliki porabniki hranil. Če izraščajo navpično navzgor ali navzdol iz hrbtišča veje, jih izrežemo. Če pa so bolj ob strani, jih upognemo. Zelo pomembno je tudi izrezovanje vej, ki se drgnejo druga v drugo, ker to povzroča rane in vhodno točko za bolezni in škodljivce. Prav tako izrezujemo veje v sredini krošnje, na katerih ni plodov, ampak samo gostijo krošnjo.

Upogibanje

Bohotivke in drug mlad enoleten les je zelo pomemben pri pečkarjih. Če je le možno, te veje upognemo v vodoraven položaj ali do kota 45 °. Tako vzgajamo mlad les za naslednja leta, ki bo nadomestil star, slabo roden les.

Vrhunske škarje za čisto in natančno rez

Škropljenje je pomembno

V tem pomladanskem času opravimo tudi prvo škropljenje z bakrenimi pripravki. Ti krepijo rastline in delujejo na pogoste bolezni, kot so breskova kodravost, listna luknjičavost koščičarjev, škrlup in številne druge. Zelo učinkovito bo škropljenje s sredstvom Cuprovin 50. Prav tako pa škropimo z oljnimi pripravki, ki delujejo proti škodljivcem. Odsvetujem mešanje sredstev, saj se pripravki hitro sesiri. Pri uporabi sredstev je tako, da moramo temeljito omočiti celotno drevo. Če imamo velika drevesa, moramo imeti močno škropilnico. Da je delo lažje, sam uporabljam kar akumulatorsko škropilnico Stocker Ergo 12 L, ker imam tako ves čas enakomeren pritisk, kar močno olajša delo. Zraven škropilnice sem dobil dve bateriji, ki skupaj zadoščata za več kot 5 ur škropljenja, kar je več kot dovolj za domači sadovnjak. Pazimo, da škropimo vedno v suhem vremenu in suha drevesa. V času škropljenja in še vsaj 5 ur po škropljenju naj bo temperatura nad 5 °C. Če smo že pri delu, poleg dreves poškropimo še vse jagodičevje in olesene okrasne rastline.

Vanes Husić, univ. dipl. inž. agr., Metrobov strokovnjak

**ZHANNA
MATYUNINA**
NevroArt umetnica
tel. 070 354 625
www.zana-art.com
FB Zana Matyunina (Zana Art)

BiRO bit
VSE ZA PISARNO
• Prodaja, najem in servis multifunkcijskih naprav
• Celovita ponudba pisarniškega materiala
W: birobit.si
T: (03) 425 6100

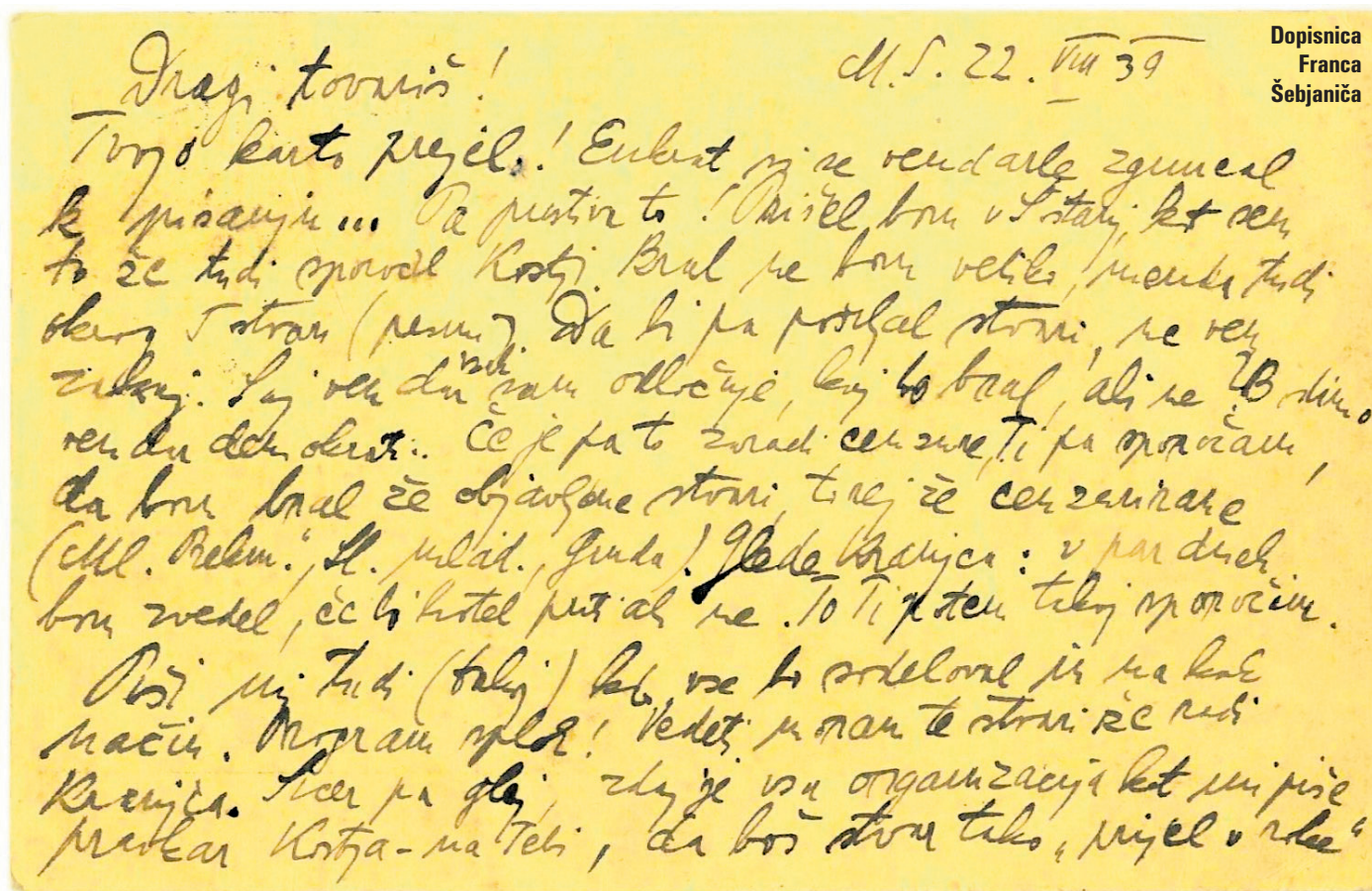
gsm:
041 703 373
Marko Hrovat s.p., Dobriša vas 41a, Žalec
RIBOGOJNICA ŽALEC
Gojenje in prodaja sladkovodnih rib
Delovni čas: pon-pet: 7.00-14.00, sob., ned., prazniki: 8.00-12.00
Po sveže ribe v domačo ribogojnico!

www.kamra.si

ZGODBE IZ DOMOZNANSKE KAMRE

Rubriko ureja Osrednja knjižnica Celje.

Dopisnica
Franca
Šebjaniča

Kajuhovo dopisovanje z drugimi literati (6)

Franco Šebjanič

Franco Šebjanič se je rodil 30. novembra 1920 v Murski Soboti, kjer se je tudi šolal. Kot mlad pesnik je postal urednik srednješolskega glasila Mladi Prekmurec, ki je preraslo v osrednje književno mladinsko glasilo. Na ljubljanski univerzi je študiral slavistiko. V letih 1941–1944 je bil učitelj v Gederovcih v Prekmurju. Bil je aktivist OF, po vojni je delal kot časnikar in uslužbenec v zveznih, republiških in drugih organih, bil je tudi sodelavec Zgodovinskega časopisa, Letopisa za zgodovino in narodopisje ter član društva zgodovinarjev Slovenije.

Zadnje desetletje svojega življenja je posvetil raziskavam prekmurske preteklosti, predvsem raziskovanju protestantizma v Prekmurju. Dokazal je neposredne vplive Dalma-

tinove Biblije na delo Števana Küzmiča (najvplivnejšega protestantskega pisatelja v Prekmurju).

Šebjanič je bil eden od pobudnikov dvojezičnega šolstva v

Prekmurju. Sam in kot soavtor je izdal več slovarjev. Umrli je 26. oktobra 1984 v Murski Soboti.

Na sestanku sodelavcev Slovenske mladine, ki je bil konec julija leta 1938 na Osredku pri Krškem, se je Kajuh seznanil s Francem Šebjaničem. Njuno srečanje je pripeljalo do Kajuhovega sodelovanja pri Mladem Prekmurcu. Šebjanič ga je seznanil s situacijo v Prekmurju in usmeritvijo revije ter ga povabil k sodelovanju. Pozneje sta ostala v pogostih

pisnih stikih. V listu Mladi Prekmurec je v decembrsko-novembrski številki leta 1940 objavljena Kajuhova pesem V nočeh pred vstajenjem. Na sestanku so se pogovarjali o organizaciji literarnega večera, ki bi zajemal razstavo del Ivana Napotnika. Ob pomoči sodelavcev Slovenske mladine je vse priprave za večer prevzel Kajuh. Zaradi bogate kulturne tradicije mladih Šoštančanov in ker so bili zagotovljeni drugi materialni pogoji, je bil literarni večer v Šoštanju 30. 8. 1939 pod okriljem CMD, v dvorani šoštanjskega sokolskega doma. Po pozdravnem govoru

dr. Jožeta Goričarja, predsednika podružnice CMD, ter Biba Roecka je sledil recitacijski del prireditve. Po končani prvi Kajuhovi recitaciji in recitaciji Franca Šebjaniča je sledil odmor. V drugem delu prireditve so svoja dela brali Miško Kranjec, Kajuh, Milena Bole in France Jamnik. Nastop je zaključil Dušan Bordon z esejem Odgovornost generacije. Prireditve je uspela, s prostovoljno vstopnino so zbrali denar za povračilo potnih stroškov povabljenim sodelavcem.

Ohranjeni sta dve dopisnici, ki ju je Franc Šebjanič poslal Kajuhu.

Se nadaljuje.

Andreja Jurkovnik,
Knjižnica Velenje

V četrtek, 7. 3., ob 20. uri
S.O.S. kvintet

VTV - Vaša televizija, Žarova c. 10, Velenje
t.: 03 898 60 00, vtv.studio@siol.net
www.vtvstudio.com, www.facebook.com/najviza

ALBUM S CELJSKEGA

Marjanček v maminem naročju, Spodnja Hudinja (Celje), 1958

Moj mož Marjan je bil pri Škoflekovi na Spodnji Hudinji najmlajši od treh otrok. Leta 1949 je s svojim prihodom na svet presenetil očeta Ignaca in mamo Ano in se pridružil takrat devetnajst let starejšemu bratu in deset let starejši sestri. Kot je pogosto v takšnih primerih, je postal njihov družinski miljenček.

Prav posebno navezo pa je stkal z mamico, ki je, kot je bilo takrat običajno, skrbela za dom in gospodinjstvo. Njuna je bila vsakodnevna skrb za zajčke, kokoške in pujske, ki so jih takrat še lahko redili na njihovi domačiji na obrobju mesta. Njegova navezanost na mamo ga je prikrajšala tudi za mnoga poletna doživetja na morju. Ker ni mogla mama z njim, se ni želel udeleževati šolskih kolonij.

Oče Ignac pa je bil šofer in na veliko Marjanovo veselje

ga je večkrat vzel sabo na vožnjo po Celju in okolici. In že takrat je sprejel odločitev, da bo, kot oče, opravljal šoferski poklic. In tako je Marjanček zrasel v Marjana in postal samostojni avtoprevoznik in ta poklic je opravljal vse do upokojitve.

V družini Škoflekovi, v katero sem se prisočila, so me zelo lepo sprejeli in sem se s taščo in vsemi drugimi zelo dobro razumela. Med sabo smo bili vedno zelo povezani.

Prispevala: Cvetka Škoflek

Rubriko pripravlja:
Domoznanski oddelek
Osrednje knjižnice Celje
INFO: srecko.macek@knjiznica-celje.si
Medijski pokrovitelj:
Novi tednik
Vir: www.kamra.si, Album Slovenije – osebni spomini 20. st.

televizija celje

KONTAKT: 03/42 88 266, marketing@tvcelje.si
www.tvcelje.si

DOGODKI DNEVA

od ponedeljka do petka ob 18.30 in 22.15

kanal 673 kanal 306 kanal 271 kanal 152

Ferrari F40 – 3.000.000 €

Brezplačno parkiranje – neprecenljivo

Ste slišali kako dobro šalo? Pošljite nam jo na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje ali na mail tajnistvo@nt-rc.si in če se bo tudi nam zdela smešna, jo bomo objavili.

Čevljar

Janez je z ženo čistil podstrešje, ko sta naletela na račun lokalne popravilnice čevljev.

Datum na računu je bil starejši od 11 let. V smehu sta se skušala spomniti, kdo od njiju je pred več kot desetletjem morda pozabil iti ponje.

»Bodo čevlji še vedno tam?« je vprašal Janez.

»Ni zelo verjetno,« je odgovorila žena.

»Vredno je poskusiti,« je dejal Janez, pospravil račun v žep, skočil v avto in se odpeljal v trgovino.

Z resnim izrazom je izročil listek moškemu za pultom.

S prav tako resnim obrazom je moški odgovoril: »Samo trenutek. Moram poiskati.«

Izginil je v temen kot v ozadju trgovine. Dve minuti kasneje je moški zaklical: »Tukaj so!«

»Res?« odgovori Janez. »To je čudovito! Kdo bi si mislil, da bodo po tolikem času še vedno tukaj.«

Moški se je vrnil k pultu praznih rok: »V četrtek bodo popravljeni.«

Gospodinja

Nekega dne gospodinjska pomočnica zahteva od gospe večjo plačo.

To zelo razjezi gospodinjo in jo vpraša: »Pa dobro, Marija, povej mi razlog, zakaj misliš, da si zaslužiš povišico?«

Marija odgovori: »Nimam samo enega razloga, ampak tri.«

Presenečena gospa ji odgovori: »Dobro, pa mi povej prvi razlog!«

»Prvi razlog za povišico je, ker lepše likam kakor vi!«

»Kdo to pravi?« jo vpraša gospa.

Marija mirno odgovori: »Tako pravi vaš mož.«

»Kateri pa je drugi razlog«, nejevoljno vpraša gospa.

»Zato, ker boljše kuham kakor vi.«

Jezna gospodinja: »Pa ne reci mi, da je to rekel moj mož?«

Marija se nasmehne in ji reče: »Res, tako je rekel vaš mož.«

Gospa že vsa jezna: »Povej še tretji razlog!«

Marija z vso resnostjo: »Tretji razlog je, ker sem boljša lju-bimka kot vi.«

Gospa, rdeča kakor puran, histerično: »Ali boš tudi tokrat rekla, da to trdi moj mož?«

Marija se zasmeji in ji reče: »Ne, gospa, to trdi vaš vrtnar.«

Špageti

V Ameriki je imel poročeni zdravnik razmerje s svojo medicinsko sestro.

Kmalu mu je medicinska sestra zaupala, da je noseča. Da tega ne bi izvedela njegova žena, ji je zdravnik predlagal, naj se odseli v Italijo in ima otroka tam. Za odhod ji je ponudil večjo vsoto denarja z besedami: »Ko se bo otrok rodil, bom jaz skrbel za stroške preživljanja.«

»Kako pa te bom obvestila, da se je otrok rodil?« je vprašala medicinska sestra.

Zdravnik ji je odgovoril: »Pošlji mi kartico in nanjo napiši le »špageti«. Ker sestra ni imela druge možnosti, je vzela denar in se odpravila v Italijo.

Šest mesecev kasneje je zdravnika v ordinacijo poklicala njegova žena.

»Dragi,« je dejala, »iz Evrope si prejel kartico z zelo čudno vsebino, katere ne razumem.«

Doktor ji odgovori: »Počakaj, da se vrnem domov, pa ti vse razložim.«

Zvečer pride zdravnik domov, prebere razglednico in pade na tla zaradi srčnega napada.

Žena pokliče nujno medicinsko pomoč. Ko reševalci nalaga-jo zdravnika na nosila, eden od njih vpraša, kaj je povzročilo napad.

Žena pobere s tal razglednico in glasno prebere:

»ŠPAGETI, ŠPAGETI, ŠPAGETI, ŠPAGETI. Dvakrat s klobaso in mesnimi kroglicami, dvakrat brez.«

Ko je treba zgodaj v službo.

Poletni delovni čas

6.00–22.00

22.00–6.00

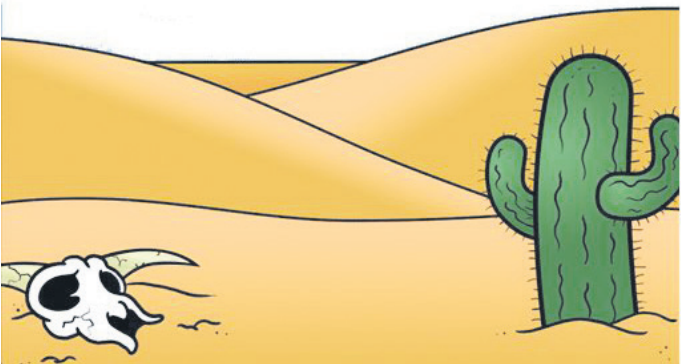
Ne morem se navaditi, da sem kolo zamenjal za avto.

Hitra fotka, preden ostanemo brez službe.

Kaj bi se zgodilo, če bi se naša vlada naenkrat znašla sredi puščave?

Prvi dan bi se čudili. Drugi dan bi imeli sestanek. Tretji dan bi podražili pesek.

Oven

Denar: Poglobili se boste v obveznosti, Saturn pa vam bo namenil ugodne rešitve. Srečno roko boste imeli pri sodelovanju in raziskovanju novih znanj, čas bo namenjen tudi zaključkom. Denarno se bodo zadeve uredile v vašo korist, a postaviti si mora-te osebne meje. Zdravje: Zelena barva vam bo dala energijo in lahko boste naredili korak naprej. Poglobili se boste v raziskovanje pozitivnih misli in kreativno umetnost. Sprejeli boste tudi ne-kaj omejitev, a prav v tem bo tudi rešitev. Duhovno sporočilo tedna bo povezano z odpuščanjem.

Bik

Denar: Poglobili se boste v različna znanja in tako odkri-vali zanimive, drugačne stvari. Mars vam bo podaril moč, da se bolje osredotočite na svoje cilje. Zanimivo je, da boste znali pridobiti paleta koristnih informacij, uspehi pa bodo skupinski. Zdravje: Drugi ljudje vam bodo pomagali razumeti globlji pomen in smisel. Prijetne besede bodo ključ do srca in medsebojnega razumevanja. V tem tednu boste upravičeno ponosni nase in na svoje dosežke. Sprostile vas bodo narava in aktivnosti na prostem.

Dvojčka

Denar: Spremembe na delov-nem mestu bodo dobra iztočni-ca za osebno rast. Odkriti boste morali svojo izvirnost, Merkur pa bo okrepil vaš smisel za diploma-cijo. Odločitve tega tedna bodo dobra iztočnica za napredovanje. Zdravje: Pozitivno energijo vam bodo povrnil narava in aktivno-sti na prostem. Vaše zamisli bodo briljantne in zelo dobro sprejete v širši skupini. Nekaj časa boste morali nameniti tudi pospravlja-nju omar - v simboličnem smislu boste sprejeli določene zaključke.

Rak

Denar: Na delovnem mestu se boste morali postaviti zase, poziti-vna vrednota pa bo diplomacija. V pomoč vam bo Merkur, prinaša paleta različnih rešitev. Pogovor s sodelavci bo pripomogel k sta-bilnosti, in če boste sledili svojim občutkom, boste napredovali. Zdravje: Neptun vam bo okrepil intuicijo in poudaril duhovna znanja, skozi to lahko pridobite dodatno motivacijo in nagrado. Stvari, ki jih ne morete povedati na glas, si zapisujte. Iz duhovnega sveta boste prejeli namig, da je čas pravi za raziskovanje preteklosti.

Lev

Denar: Na svoj način boste morali povedati svoje mnenje, a šte le bodo izbrane besede. Od-govornost vam bo ta teden prinesla neko nagrado in predvsem sodelovanja. Naredili boste korak naprej, vendar morate najti moč tudi v sodelovanju. Zdravje: V ospredju bo srčnost in to bo pripo-moglo k vašemu notranjemu rav-novesju. V energetskem smislu boste morali popaziti na predel grla. Zapisujte svoje občutke. Če se boste počutili ljubljene, boste srečni, in tako bodo vaše poti pol-ne harmonije in čarobnosti

Devica

Denar: Merkur vam bo po-magal narediti načrt in sprejeti dobre odločitve. V svojo bližino boste v tem tednu privabili ljudi, ki vam bodo naklonjeni, in tako bodo pred vami uspešna sodelo-vanja. Pričakujete lahko denarni priliv. Zdravje: Poudarjena bo vaša notranja moč, skozi pogo-vor pa boste spoznali, kaj mora-te še spremeniti. Ključno bo, da popazite na svoje splošno zdravje in telesu privoščite dodatne vita-mine v naravni obliki. Izgubljeno energijo vam bo povrnila narava. Barva tedna bo zelena.

Tehtnica

Denar: Pridobili boste več in-formacij, ki vam bodo koristile na delovnem mestu. Uran vam bo podaril nove zamisli, opraviti pa bo treba tudi osebno analizo, kaj si vi želite. Motite se, če mi-slite, da naj bi bilo vse po vaše, treba se bo prilagoditi in sodelo-vati. Zdravje: Svoje občutke boste izrazili skozi pogovor in tako bo-ste tudi našli notranji mir. Pozi-tivne vibracije prinaša pešeno rumena barva. Sledili boste svo-jim občutkom, sprostila pa vas bo tudi glasba.

Škorpijon

Denar: Projekte, ki bodo priha-jali v vaše življenje, boste sprejeli odprtih rok - tako najdete v sebi dodatno energijo. Spremljala vas bosta moč in pogum, s svo-jimi idejami boste ustvarili do-bro vzdušje. V tem tednu boste denarno napredovali. Zdravje: Sprehod ob reki vas bo sprostil. Pomembno je tudi, da svoje mi-sli usmerite v nekaj čarobnega. Poglobili se boste v obveznosti, s katerimi ste odlašali, in se tako po svoje umirili.

Strelec

Denar: Sodeč po zvezdnih namigih ne bo presenečenj in prejeli boste moč, da se soočite z obveznostmi. Jupiter vam bo pomagal razumeti dodatne oko-liščine in skozi to sledi določen napredek. Naredili boste načrt, kaj ima prednost. Zdravje: Spro-stili vas bosta prijetna glasba ali narava. Odločitve prinašajo iz-točnice za osebno rast. Pridobili boste nekaj modrosti in navdih našli v svojem srcu. Modro bo, da si vzamete čas zase in ugotovite, kaj morate spremeniti v vsakda-njem življenju

Kozorog

Denar: Spremljala vas bo močna spodbuda in naredili boste pomemben korak naprej. Spoznanja, ki bodo sledila, bodo prav poučna. Na delovnem me-stu vam bodo v pomoč tudi sode-lavci. Spoznali boste, da se vam vztrajnost izplača, predvsem konec tedna. Zdravje: V ospred-ju bo plodna energija in tako se bo več ali manj vse odvijalo po pričakovanih. Privoščite si več prostega časa. Poglobili se boste v svet besed, pridobili nova znanja in sledili osebnim smerokazom.

Vodnar

Denar: Teden prinaša nekaj sprememb in novosti. A lahko bo-ste ponosni nase, saj boste znali slediti uspehu. Barva tedna bo svetlo modra. Pri denarju boste znali upoštevati dobre namige, katere novosti so dobrodošle. Zdravje: Obiskala vas bo vila kreativnosti in okrepila vašo sa-mozavest in samozaupanje. Po-membno vlogo bo imel pogovor, izmenjava mnenj. Res je, da se počasi daleč pride, torej si vzemite dovolj časa za opazovanje, kajti sledili bo skoraj magični preobrti.

Ribi

Denar: Če boste znali izluščiti navdih iz lastnih izkušenj, bo gotovo prišel uspeh, prav tako nova motivacija. Na delovnem mestu se bodo obveznosti sicer kopičile in se bo treba bolje orga-nizirati. Če se boste z zaupanjem podali v nove izzive, boste že ob koncu tedna prijetno preseneče-ni. Zdravje: Neptun bo okrepil vaša duhovna znanja in tako boste na življenje pogledali na pozitiven način. Spremljala vas bo notranja moč. Črpali jo boste tudi iz kreativnosti, predvsem pa ob tem, ko boste prisluhnilli čustvom.

HOROSKOP JE PRIPRAVIL **TADEJ ŠINK,**
HORARNI ASTROLOG, 041 428 966

3K

ODSTOPIŠ

BREZ-PERSPEKTIV-NOST

NEKDANJA BRITANSKA PREMIERKA TRUSS

HRVAŠKA NAFTNA DRUŽBA

JUDOVSTVO

Povsod z vami

SLOVENSKA TV SERIJA: MALI ...

TAK, KI RAD LAŽE

ANGLEŠKI IGRALEC GUINNESS

ZELO DROBNI

LEVKOPLAST

ANDRIČ: MOST NA ...

TAK, KI JE BREZ DOLGOV

ENERGETSKI ZAKON

ČEŠKI TEOLOG (JAN)

IZREDNA LEPOTA

DEL STOPALA

REŠI SE ... MORE

STREHA (STAR.)

PODARJENO ŽIVLJENJE MU VISI NA ...

POVEJ SE ENKRAT

TISTI NA 40. MESTU SLOVENSKE SMUČIŠČE

ANG. PESNIK (JOHN)

NAJVIŠJI VRH KULIMANDZARA

GORA, JUŽNO OD LJUBLJANE

EGIPČANSKI FARAON POLNILO ZA OROŽJE

INGOLIČ JE AVTOR ...

NAFTNA, RAZGLEDNA

NENASELJEN (KRAJ)

NEPARNI

PREDEL MARIBORA

7

MEĐN. OZN. SAN MARINA

ROSVITA PESEK

PREPIR

NA NAPAKAH SE ...

GU-GU: MOJA ... LUCIJA

AGROPOP: SAMO MILIJON ... JE

MITOLOŠKI ZLI DUH

TITAN

6

NASELJE PRI MURSKIM SOBOTAM

KRIŽANKA & UGANKE

PRENOS TEŽE Z ENO NOGO NA DRUGO

TAKI, KI RASTEJO

... IMA 13 ŠTEVK

RADIO ŠTUDENT

AVTOMOBILSKA OZNAKA KAZAHSTANA

NA SVETU ... ROZCE NI, KOT JE TA VINSKA TRTA

VRSTA BONBONOV

OREGON

TAVČARJEVA JUNAKINJA

ŽIGA, ŽAGA, POJE ... ROM, POM, POM KLADIVO

EKONOMIST ZAKRAJSEK

ČE STOPIŠ ... REP, ZACVILI

BARČICA PO MORJU ...

UČINKI

STANUJE, ŽIVI

5

... PASO JE V TEKSASU

RAZPORED SOLSKIH UR

NEKDANI FINSKI DENAR

SLOVENSKI IGRALEC (BORIS)

DOLG KOT ...

IME VEČ EGIPČANSKIH FARAONOV

EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA

... LJUDI, STO ČUDI

TERITORIALNA OBRAMBA

OČE (LJUBK.)

GRŠKI ČRKI π IN ξ

3K

PRED SEBE

GOSTILNICA (POG.)

IZSTAVIVA

POBUDNIK, ZAČETNIK

REPUBLIŠKI ZAVOD

PLJUČNI, MOŽGANSKI

PA LE NAJGA IMA, SAJ MU GA JE ... LJUBICA

OBLIKUJE SE V POLITIČNIH SREDIŠČIH SVETA

AMERIŠKI IGRALEC (CLINT)

SUDOKU 612

7	1							
						9		3
			3	5	7			8
			6		5			
			7		9		5	2
1	6							
						8		9
		2		3				6
6	4	7		2				

SUDOKU 303

	1	5	3				7
			2		7		3
		4	8				5
					9		
8	5						
				7		4	2
3	8			4			
9				3	1	5	8
				2			1

REŠITEV SUDOKU 611

4	8	9	3	7	2	1	5	6
3	2	6	1	5	8	7	4	9
7	5	1	9	6	4	3	2	8
5	9	8	6	1	3	2	7	4
6	3	4	8	2	7	9	1	5
2	1	7	5	4	9	6	8	3
1	4	5	7	3	6	8	9	2
8	7	3	2	9	5	4	6	1
9	6	2	4	8	1	5	3	7

REŠITEV SUDOKU 302

3	5	4	1	6	7	8	9	2
2	9	1	8	5	4	6	3	7
7	8	6	2	3	9	4	5	1
5	7	2	4	8	3	1	6	9
1	6	3	9	7	2	5	8	4
9	4	8	6	1	5	2	7	3
4	1	5	7	9	8	3	2	6
8	2	7	3	4	6	9	1	5
6	3	9	5	2	1	7	4	8

V naših križankah
**poznamo
tudi števila.**

Križanke po meri
reševalcev.
Ker si zaslužite
najboljše.

www.trik.si

3K

novi tednik

Vedno z menoj!

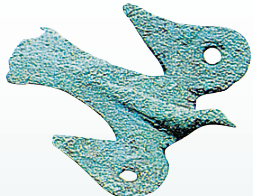
radio celje

Prst med prsti

Vsak ponedeljek ob 11:20 na Radiu Celje

radio celje

Ljudje odprtih rok

V akciji Ljudje odprtih rok vsako leto predstavljamo posameznike, ki izstopajo. So zgled in motivator za reševanje zagonek, so agregat sprememb, izkazujejo se kot zaščitniki in zagovorniki ranljivih.

Pomislite na ljudi v svoji okolici. Kdo izstopa? Kdo vas je razveselil ter navdal z lepimi občutki? Je to voznik avtobusa, ki pozdravi z nasmehom in z vami rad poklepeta, kar je vaša svetla točka dneva? Ste opazili osebo, ki pomaga starejšim? Poznate kmeta, ki dostavlja brezplačne zabožke zelenjave tistim, ki živijo v pomanjkanju? Pomagajte nam najti izjemne ljudi, katerih dejanja ne smejo ostati neopažena. Sporočite nam ime vašega kandidata in njegovo zgodbo. V akciji Ljudje odprtih rok bomo predstavili izjemne ljudi, ki so s svojimi dejanji zaznamovali preteklo leto. Kandidate za regijski izbor bomo predstavili v našem mediju, bralci pa boste izmed njih izbrali tistega, ki ga bo v širšem, nacionalnem izboru za Dobrotnika leta spoznala vsa Slovenija.

Dobre roke gnetejo
dober kruh

Po kruhu se dan pozna.

GLASOVNICA

MOJ PREDLOG ZA DOBROTNIKA LETA 2023

Ime in Priimek

ZAKAJ SI ZASLUŽI NAZIV DOBROTNIK LETA

DOBROTNIKA 2023 PREDLAGA:

Ime in Priimek:

Naslov:

Telefonska številka:

Email:

Datum:

Podpis:

Predloge sprejemamo vključno do 22. marca 2024

na uredništvu Novega tednika, Prešernova 19, 3000 Celje,
s pripisom: »DOBROTNIK LETA 2023«.

Častni občan dopolnil 101 leto

Tako kot ob lanskim stoletnici so Martinu Kranizu v Nemčiji tudi ob nedavnem stopravnem rojstnem dnevu prišli čestitat gasilci PGD Vrhovo. (Foto: FB Tomaž Režun)

Častni občan Radeč Martin Kraniz je 1. marca praznoval 101. rojstni dan. Ob tem častitljivem jubileju so ga Radečani z županom Tomažem Režunom na čelu ter gasilci PGD Vrhovo ponovno, tako kot lani ob stoletnici, obiskali na njegovem domu v Geislingenu v Nemčiji, kjer živi že 84 let, ter mu pripravili lepo presenečenje.

»Vsi smo bili ganjeni, ko se je Martin zahvaljeval za obisk in nam pokazal, kaj je pravo domoljubje Slovencev v 650 kilometrov oddaljenem Geislingenu. Zaželeli smo mu predvsem zdravja in si obljubili, da se čim prej zo-

pet snidemo,« je dejal župan Tomaž Režun. 101-letniku je prišel voščiti tudi župan Geislingena Frank Dehmer.

Radečani svojega častnega občana zadnja leta redno obiskujejo. Župan ga je z ekipo obiskal tudi lani ob stoletnici ter jeseni 2022, ko mu je izročil priznanje – naziv častni občan, ki ga je Martin prejel za dolgoletno podporo družbenega življenja in gasilstva v Vrhovem. Ker se podelitve v Radečah zaradi zdravstvenih težav ni mogel udeležiti, so mu ta naziv osebno izročili v Nemčiji.

V Radečah zelo spoštujejo in cenijo, kar je Martin Kraniz storil za domači kraj. Če-

prav že več kot 80 let živi v tujini, kamor je bil leta 1941 z družino izseljen, nikoli ni pozabil svojih korenin. Ves ta čas je ostal tesno povezan z Radečami in Vrhovim, kjer je s svojim izjemnim poslušom za prepoznavanje potreb domačega kraja pomembno vplival na razvoj družbenega življenja. Zlasti Prostovoljno gasilsko društvo Vrhovo vsa ta leta brezpogojno finančno podpira, za kar so mu izjemno hvaležni. Kot pravi župan Tomaž Režun, je zgodba Martina Kraniza o nesebičnosti in ljubezni do domovine lahko vsem v navdih.

BA

Z roko v roki je vse lažje

V Domu II. slovenskega tabora Žalec je bil v ponedeljek zvečer tradicionalni dobrodelni koncert Z roko v roki. Dekanijska Karitas Petrovč je z njim zbrala nekaj manj kot 10 tisoč evrov.

Namenila jih bo za nakup hrane za družine v stiski z območja Žalca in Petrovč. Slednje prostovoljci v prostorih karitas razdeljujejo dva četrtka v mesecu. Nekaj denarja bo namenila tudi za plačilo izrednih položnic. Župnik Ivan Arzenšek je z letošnjim izkupičkom zelo zadovoljen. »Dvorana je bila polna do zadnjega kotička. Če bi lahko, bi prodali še

več vstopnic,« je povedal po koncertu, na katerem je bilo 11 točk. V njih je sodelovalo

126 nastopajočih. Prireditve je povezovala direktorica žalske knjižnice Jolanda

Domača skupina Dominik iz Petrovč

Železnik. Poseben gost je bil župnik Martin Golob. ŠO, Foto: TT

Razprodana dvorana Doma II. slovenskega tabora Žalec

Hamo je s svojim obiskom še enkrat dokazal, da je preprost in pristen človek. Na fotografiji je v družbi voditeljev jutranjega programa, Tanje in Boštjana. (Foto: arhiv NT)

Rešitev ima za presušene

V Jutranjem ritmu Radia Celje sta Tanja in Boštjan gostila Matevža Šaleharja Hama. Obisk je bil poln presenečenj in zanimivih razkritij.

Slišali smo, da svojih »slavnih« dolgih las vsaj do sobote, ko bodo Hamo & Tribute 2 Love imeli akustični koncert

v Celjskem domu, še ne bo ostrigel, morda si bo uredil samo konice. Po vsej verjetnosti pa bo na nastopu nosil svojo slavno pikčasto srajco, ki jo je kupil pred približno desetimi leti. Dolga leta je bila to edina pikčasta srajca, ki jo je imel, danes jih ima približno trideset.

Ko je v roke prijel kitaro, ki jo imajo v studiu Radia Celje, je nemudoma ugotovil, da je kitara presušena, zato nima pravega zvoka. Kitaro bo potrebno navlažiti, je dejal. Kako, lahko slišite na www.radiocelje.si

BO

»Kot bi ›štrikala« ...

S temi besedami je Ksenija Benedetti opisala nastajanje knjige Hiša sozvočja. V tem avtobiografskem intervjuju je nanizala odgovore na vprašanja, ki ji jih je zastavilo 75 spraševalk in spraševalcev – od članov njene družine do njenih znancev in številnih vidnejših politikov, kulturnikov in drugih javnih oseb.

Knjižnica Šentjur je nekdanjo šefinjo protokola Republike Slovenije povabila v goste ob zaključku Bralne značke za odrasle 2023, ki jo je opravilo več kot 200 članov knjižnice.

Benedettijeva je obiskovalcem prireditve med drugim zaupala, zakaj je po 18 letih odločila, da se poslovi od vodenja državnega protokola. Povedala je, kako je skoraj prišlo do tega, da bi protokol vodila za eno od kraljevih družin iz Abu Dabija, spomnila se je na obdobje, kako je kot članica zasedbe Plexus solaris pred vrsto leti med drugim nastopila tudi na enem od celjskih glasbenih prizorišč. Gromek aplavz si je s svojo prisotnostjo v Ipavčevem kulturnem Centru prislužil tudi soprog Benedettijeve Boris Cavazza. TS

Ko je še vodila državni protokol, si je želela, da bi se politiki na visokih srečanjih dogovorili kaj dobrega za ljudi, namesto da gre za srečanja brez vsebine, ki jih plačajo davkoplačevalci. Po njenih besedah je prav to zanjo sčasoma postalo ovira. (Foto: Jure Godler)